

PASAULINIS ANTIDOPINGO
KODEKSAS

**TARPTAUTINIS
TESTAVIMO IR
TYRIMŲ
STANDARTAS**

2015 m. sausio mėn.



Tarptautinis testavimo ir tyrimų standartas

Pasaulinio antidopingo kodekso Tarptautinis testavimo ir tyrimų standartas (TTTS) yra privalomas *tarptautinis standartas*, sudarantis Pasaulinės antidopingo programos dalį.

Pirmą kartą Tarptautinis testavimo standartas (TTS) priimtas 2003 m. ir įsigaliojo 2004 m. sausio 1 d. Pakeistas TTS patvirtintas 2008 m. ir įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d.; dar kartą pakeistas TTS patvirtintas 2011 m. ir įsigaliojo 2012 m. sausio 1 d. Čia pateiktą dokumentą, kuris pervadintas „Tarptautinis testavimo ir tyrimų standartas“ (TTTS) ir į kurį įtraukti TTTS pakeitimai, Pasaulinės antidopingo agentūros (angl. *World Anti-doping Agency*, WADA) patvirtinto 2013 m. lapkričio 15 d. Tarptautinėje konferencijoje dėl dopingo vartojimo sporte, įvykusioje Johanesburge. Jis įsigalios 2015 m. sausio 1 d.

Oficialų Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto tekstą rengia WADA, jis skelbiamas anglų ir prancūzų kalbomis. Esant angliško ir prancūziško tekstų neatitikimams, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

Paskelbė

Pasaulinė antidopingo agentūra
Stock Exchange Tower
800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120
Monrealis (Kvebekas)
Kanada H4Z 1B7

URL: www.wada-ama.org

tel. +1 514 904 9232
faks. +1 514 904 8650
el. paštas: code@wada-ama.org

2015 m. TTTS –2014 m. vasario 20 d.

TURINYS

PIRMA DALIS. ĮVADAS, KODEKSO NUOSTATOS IR APIBRĖŽTYS.....	1
1.0 Įvadas ir apimtis	1
2.0 Kodekso nuostatos	1
3.0 Apibrėžtys ir aiškinimas	19
ANTRA DALIS. TESTAVIMO STANDARTAI	28
4.0 Veiksmingo testavimo planavimas.....	28
4.1 Tikslas	28
4.2 Rizikos vertinimas	29
4.3 Bendro <i>sportininkų</i> sąrašo sudarymas	30
4.4 Prioritetų suteikimas sporto šakoms ir (arba) rūšims	32
4.5 Prioriteto suteikimas skirtingiems sportininkams	33
4.6 Prioriteto suteikimas skirtingoms <i>testavimo</i> rūšims	36
4.7 <i>Mėginių</i> tyrimas	37
4.8 Informacijos apie buvimo vietą rinkimas	38
4.9 Derinimas su kitomis <i>antidopingo organizacijomis</i>	42
5.0 Pranešimas sportininkams	43
5.1 Tikslas	43
5.2 Bendrosios nuostatos	43
5.3 Reikalavimai, taikomi prieš pranešant <i>sportininkams</i>	44
5.4 Pranešimo <i>sportininkams</i> reikalavimai	45
6.0 Pasiruošimas vykdyti <u>mėginių paėmimo procesą</u>.....	48
6.1 Tikslas	48
6.2 Bendrosios nuostatos	48
6.3 Pasiruošimo <u>mėginių paėmimo procesui</u> reikalavimai	49
7.0 <u>Mėginių paėmimo proceso vykdymas</u>	50
7.1 Tikslas	50
7.2 Bendrosios nuostatos	50
7.3 Reikalavimai, taikomi prieš <i>mėginio</i> paėmimą	51
7.4 <i>Mėginių</i> paėmimo reikalavimai	51
8.0 Saugumas (tvarkymas po testo atlikimo)	54
8.1 Tikslas	54
8.2 Bendrosios nuostatos	54
8.3 Saugumo (tvarkymo po testo atlikimo) reikalavimai	54
9.0 <i>Mėginių</i> ir dokumentų gabenimas.....	55
9.1 Tikslas	55
9.2 Bendrosios nuostatos	55
9.3 <i>Mėginių</i> ir dokumentų gabenimo ir saugojimo reikalavimai	55
10.0 Nuosavybės teisė į <i>mėginius</i>	56
TREČIA DALIS. DUOMENŲ RINKIMO IR TYRIMŲ STANDARTAI	57
11.0 Duomenų rinkimas, vertinimas ir naudojimas	57
11.1 Tikslas	57
11.2 Antidopingo duomenų rinkimas	57
11.3 Antidopingo duomenų vertinimas ir analizė	58

11.4	Duomenų panaudojimo rezultatai	58
12.0	Tyrimai	59
12.1	Tikslas	59
12.2	<i>Netipinių rezultatų ir teigiamų rezultatų pagal paso duomenis tyrimas</i>	59
12.3	Kitų galimų antidopingo taisyklių pažeidimų tyrimas	60
12.4	Tyrimo rezultatai	61
	KETVIRTA DALIS. PRIEDAI	63
	A priedas. Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas	63
A.1	Tikslas	63
A.2	Apimtis	63
A.3	Atsakomybė	63
A.4	Reikalavimai	64
	B priedas. Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems sportininkams	65
B.1	Tikslas	65
B.2	Apimtis	65
B.3	Atsakomybė	65
B.4	Reikalavimai	65
	C Priedas. Pakeitimai, taikomi nepilnamečiams sportininkams	67
C.1	Priedas	67
C.2	Apimtis	67
C.3	Atsakomybė	67
C.4	Reikalavimai	67
	D priedas. Šlapimo mėginių paėmimas	69
D.1	Tikslas	69
D.2	Apimtis	69
D.3	Atsakomybė	69
D.4	Reikalavimai	69
	E priedas. Kraujo mėginių paėmimas	72
E.1	Tikslas	72
E.2	Apimtis	72
E.3	Atsakomybė	72
E.4	Reikalavimai	73
	F priedas. Šlapimo mėginiai. Nepakankamas kiekis	76
F.1	Tikslas	76
F.2	Apimtis	76
F.3	Atsakomybė	76
F.4	Reikalavimai	76
	G priedas. Šlapimo mėginiai, kurie netenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimo	78
G.1	Tikslas	78
G.2	Apimtis	78
G.3	Atsakomybė	78
G.4	Reikalavimai	78
	H priedas. Reikalavimai personalui mėginiams paimti	80
H.1	Tikslas	80
H.2	Apimtis	80
H.3	Atsakomybė	80
H.4	Kvalifikacijos ir mokymo reikalavimai	80
H.5	Akreditacijos, pakartotinos akreditacijos ir įgaliojimo reikalavimai	81

I priedas. <u>Kodekso 2.4 punktas „Informacijos apie buvimo vieta pateikimo reikalavimai“</u>	83
I.1 Įvadas	83
I.2 Įtraukimas į <i>Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą</i> ir išbraukimas iš jo	85
I.3 Pranešimo apie buvimo vietą reikalavimai	87
I.4 Sąlygų <i>testavimui</i> sudarymas	92
I.5 Rezultatų valdymas	95
I.6 Su buvimo vietas susijusios pareigos	99
J priedas. Testavimas <i>renginyje</i>	102

PIRMA DALIS. ĮVADAS, KODEKSO NUOSTATOS IR APIBRĖŽTYS

1.0 Įvadas ir apimtis

Tarptautinis testavimo ir tyrimų standartas (TTTS) yra privalomas *tarptautinis standartas*, sudarantis Pasaulinės antidopingo programos dalį.

Pagrindinė Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto paskirtis yra planuoti sumanų ir veiksmingą *testavimą* ir *varžybų*, ir *ne varžybų metu*, taip pat užtikrinti *mėginių*, paimtų nuo *sportininko* informavimo apie testą momento iki *mėginių* pateikimo ištirti laboratorijoje momento, patikimumą ir tapatumą. Šiuo tikslu Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte (taip pat jo prieduose) nustatyti privalomi testų paskirstymo planavimo standartai (įskaitant informacijos apie *sportininko* buvimo vietą surinkimą), *sportininkų* informavimą, pasirengimą *mėginių* paėmimui ir jo vykdymą, *mėginių* ir dokumentų saugumą (tvarkymą po testo), taip pat *mėginių* pristatymą į laboratorijas tyrimui atlikti.

Antroji Tarptautinio testavimo ir tyrimų paskirtis – nustatyti privalomus antidopingo duomenų operatyvaus ir veiksmingo rinkimo, vertinimo ir naudojimo standartus, taip pat operatyvaus ir veiksmingo galimų antidopingo taisyklių pažeidimų tyrimo standartus.

Kaip ir *Kodeksas*, Tarptautinis testavimo ir tyrimų standartas parengtas tinkamai vadovaujantis pagarbos žmogaus teisėms, proporcingumo ir kitais taikytiniais teisiniais principais. Aiškinant ir taikant jį, reikia jį tai atsižvelgti. Šiame *Tarptautiniame standarte* vartojamos *Kodekse* apibrėžtos sąvokos rašomos pakreiptu šriftu. Sąvokos, kurios apibrėžtos šiame *Tarptautiniame standarte*, yra pabrauktos.

2.0 Kodekso nuostatos

Toliau nurodyti 2015 m. *Kodekso* straipsniai ir punktai tiesiogiai susiję su Tarptautiniu testavimo ir tyrimų standartu.

Kodekso 2 straipsnis. Antidopingo taisyklių pažeidimai

Antidopingo taisyklių pažeidimus sudaro:

2.1 *Draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimas *sportininko mėginyje*.

...

2.2 *Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamojo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti).*

...

2.3 *Vengimas ar atsisakymas pateikti mėginius arba jų nepateikimas.*

Vengimas pateikti *mėginį* arba atsisakymas pateikti *mėginį* ar jo nepateikimas be pateisinamos priežasties, po to, kai pagal galiojančias antidopingo taisykles apie tai buvo perspėta.

[2.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, antidopingo taisyklių pažeidimas „vengimas pateikti mėginį“ būtų padarytas, jeigu būtų nustatyta, kad sportininkas sąmoningai vengė dopingo kontrolės pareigūno tam, kad jam nebūtų įteiktas pranešimas ir nebūtų atliktas testas. Pažeidimas, įvardijamas kaip „mėginio nepateikimas“, gali būti padarytas tyčiniu arba aplaidžiu sportininko elgesiu, tuo tarpu „vengimas“ arba „atsisakymas“ pateikti mėginį traktuojamas kaip sportininko tyčinis elgesys.]

2.4 .

Bet koks *Registruotajame testuotinių sportininkų sąraše* esančio sportininko trijų praleistų testų ir (arba) pranešimo nepateikimo atveju derinys, kaip apibrėžta Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte, per dvylikos mėnesių laikotarpį.

2.5 *Kliudymas arba bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį.*

Elgesys, kuriuo kenkiama *dopingo kontrolės* procesui, tačiau kuris šiaip nebūtų įtrauktas į *draudžiamųjų metodų* apibrėžtį. *Kliudymas* be apribojimų apima sąmoningą trukdymą *dopingo kontrolės* pareigūnui ar bandymą jam trukdyti, klaidingos informacijos *antidopingo organizacijai* pateikimą arba potencialaus liudytojo įbauginimą ar bandymą jį įbauginti.

[2.5 punkto komentaras. Pavyzdžiui, pagal šį punktą būtų draudžiama keisti identifikacijos numerius dopingo kontrolės anketoje atliekant testus, sudaužyti B buteliuką atliekant B mėginio tyrimą arba keisti mėginį į jį pridodant pašalinės medžiagos.]

Užgaulus elgesys dopingo kontrolės pareigūno ar kito dopingo kontrolėje dalyvaujančio asmens atžvilgiu, kuris šiaip nėra kliudymas, aptiriamas sporto organizacijų drausmės taisyklėse.]

2.6 *Draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo turėjimas.*

...

2.7 *Neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu.*

2.8 *Draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo paskyrimas bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba bet kokios draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo paskyrimas bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti, kai ne varžybų metu tai draudžiama.*

2.9 *Bendrininkavimas.*

Kito *asmens* pagalba, raginimas, talkinimas, kurstymas, nuslėpimas ar sąmoningas bendrininkavimas kita forma, pažeidžiant antidopingo taisykles, *bandant* pažeisti antidopingo taisykles ar darant 10.12.1 punkto pažeidimą.

2.10 *Draudžiami ryšiai.*

Sportininko ar kito antidopingo organizacijai pavaldaus asmens ryšiai vykdančios profesines ar su sportu susijusias pareigas su bet kuriuo *sportininkų pagalbinio personalo nariu*:

2.10.1 kuriam paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis – jeigu jis pavaldus *antidopingo organizacijai*; arba

2.10.2 kuris yra pripažintas kaltu ar nagrinėjant jo baudžiamąją, drausmės ar profesinę bylą nustatyta, kad savo atliktais veiksmais jis būtų padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, jeigu tokiam *asmeniui* būtų taikytinos taisyklės pagal Kodeksą – jeigu jis nepavaldus *antidopingo organizacijai* ir jei pagal *Kodeksą* vykdančios rezultatų valdymo procesą nebuvo svarstomas jo *diskvalifikacijos* klausimas. Tokiam *asmeniui* taikomas diskvalifikacijos statusas galioja šešis metus nuo sprendimo baudžiamojoje, profesinėje ar drausmės byloje priėmimo arba tiek, kiek galioja paskirta baudžiamoji, drausminė ar profesinė sankcija, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis; arba

2.10.3 kuris suteikia 2.10.1 ar 2.10.2 punkte apibūdintam asmeniui priedangą arba jam tarpininkauja.

Kodekso 5 straipsnis „Testavimas ir tyrimai“

5.1 *Testavimo* ir tyrimų paskirtis

Testavimas ir tyrimai atliekami tik dėl kovos su dopingo vartojimu.

5.1.1 *Testavimas* atliekamas siekiant gauti tyrimu pagrįstus įrodymus, kad *sportininkas* laikosi (nesilaiko) griežto Kodekso draudimo dėl *draudžiamosios medžiagos* buvimo (*vartojimo*) ar *draudžiamojo metodo naudojimo*.

5.1.2 Tyrimai atliekami:

a) dėl *netipinių rezultatų* ir *teigiamų rezultatų pagal paso duomenis* atitinkamai pagal 7.4 ir 7.5 punktą, renkant duomenis ar įrodymus (ypač tyrimais pagrįstus įrodymus) tam, kad būtų nustatyta, ar nebuvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal 2.1 ir (arba) 2.2 punktą;

b) kai yra kitų galimų antidopingo taisyklių pažeidimų pagal 7.6 ir 7.7 punktus požymių, renkant duomenis ar įrodymus (ypač ne tyrimais pagrįstus įrodymus) tam, kad būtų nustatyta, ar nebuvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal bet kurį punktą nuo 2.2 iki 2.10.

5.2 *Testavimo* apimtis

Antidopingo organizacija gali pareikalauti, kad bet kuris *sportininkas*, kurio atžvilgiu ji turi *testavimo* įgaliojimus, bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje duotų *mėginį*. Taikant 5.3 punkte nustatytus jurisdikcinius *testavimo renginiuose* apribojimus:

5.2.1 kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* turi *testavimo per varžybas* ir *ne varžybų metu* įgaliojimus visų *sportininkų*, kurie yra tos šalies piliečiai, nuolatiniai gyventojai, licencijų turėtojai ar sporto organizacijų nariai arba kurie yra tos *nacionalinės antidopingo organizacijos* šalyje, atžvilgiu;

5.2.2 kiekviena tarptautinė federacija turi *testavimo per varžybas* ir *ne varžybų metu* įgaliojimus visų *sportininkų*, kurie yra saistomi jos taisyklėmis, taip pat tų, kurie dalyvauja *tarptautiniuose renginiuose* arba dalyvauja tos tarptautinės federacijos taisyklėmis reglamentuojamuose *renginiuose* arba kurie yra tos tarptautinės federacijos ar nacionalinių federacijų, kurios yra jos narės, arba tų nacionalinių federacijų narių nariai ar licencijų turėtojai, atžvilgiu;

5.2.3 kiekviena *didžiųjų renginių organizacija*, taip pat Tarptautinis olimpinis komitetas ir Tarptautinis parolimpinis komitetas, turi įgaliojimus savo *renginiuose* vykdyti visų *sportininkų*, kurie įregistruoti kaip vieno iš jos būsimų *renginių* dalyviai ar kuriuos *didžiųjų renginių organizacija* kitais atžvilgiais turi teisę *testuoti* dėl būsimo *renginio*, *testavimą per varžybas* ir *testavimą ne varžybų metu*;

5.2.4 WADA turi *testavimo per varžybas* ir *ne varžybų metu* įgaliojimus, kaip nurodyta 20 straipsnyje;

5.2.5 *antidopingo organizacijos* gali testuoti bet kurį sportinę veiklą vykdančią *sportininką*, kurio atžvilgiu jos turi *testavimo* įgaliojimus, taip pat ir *sportininkus*, kuriems paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis;

5.2.6 jeigu tarptautinė federacija ar *didžiųjų renginių organizacija nacionalinei antidopingo organizacijai* paveda atlikti bet kurią *testavimo* dalį arba dėl to sudaro su ja sutartį (tiesiogiai arba per nacionalinę federaciją), ta *nacionalinė antidopingo organizacija* gali rinkti papildomus *mėginius* arba nurodyti laboratorijai atlikti kitų rūšių tyrimus *nacionalinės antidopingo organizacijos* sąskaita. Jeigu renkami papildomi *mėginiai* arba atliekami kitų rūšių tyrimai, apie tai informuojama tarptautinė federacija ir *didžiųjų renginių organizacija*.

[5.2 punkto komentaras. Papildomas įgaliojimas atlikti testavimą gali būti suteikiamas pagal dvišalius ar daugiašalius pasirašiusiųjų šalių susitarimus. Jeigu sportininkas nenurodė 60 minučių testavimo laikotarpio nuo 23:00 iki 6:00 valandos ar kitaip nesutiko būti testuojamas per tą laikotarpį, prieš testuodama sportininką tomis valandomis, antidopingo organizacija turėtų turėti rimtą ir konkretų įtarimą, kad sportininkas gali vartoti dopingą. Prieštaravimas, kad antidopingo organizacija neturėjo pakankamo įtarimo, kad atliktų testavimą per šį laikotarpį, negali būti gynybinis argumentas byloje dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, pagrįstas tokiu testu arba bandymu atlikti testą.]

5.3 Testavimas renginyje

5.3.1 Išskyrus toliau numatytus atvejus, tik viena organizacija turėtų būti atsakinga už *testavimo renginio vietoje renginio laikotarpio* inicijavimą ir vadovavimą jam. *Tarptautiniuose renginiuose mėginių* paėmimą inicijuoja ir jam vadovauja tarptautinė organizacija, kuri yra *renginio* valdymo organas

(pvz., olimpinėse žaidynėse – Tarptautinis olimpinis komitetas, pasaulio čempionate – tarptautinė federacija, Panamerikos žaidynėse – Panamerikos sporto organizacija). *Nacionaliniuose renginiuose mėginių paėmimą inicijuoja ir jam vadovauja atitinkamos šalies nacionalinė antidopingo organizacija. Renginio valdymo organui paprašius, bet koks testavimas renginio laikotarpiu ne renginio vietoje derinamas su tuo valdymo organu.*

[5.3.1 punkto komentaras. Kai kurie tarptautinių renginių valdymo organai gali patys atlikti testavimą renginio laikotarpiu ne renginio vietoje ir todėl gali norėti suderinti tą testavimą su nacionalinės antidopingo organizacijos atliekamu testavimu.]

5.3.2 Jeigu *antidopingo organizacija*, kuri nėra atsakinga už *testavimo renginyje* inicijavimą ir koordinavimą, tačiau šiaip turėtų teisę *testavimą* atlikti, nori vykdyti *sportininkų testavimą renginio laikotarpiu renginio vietoje*, tokia *antidopingo organizacija* pirma kreipiasi į *renginio valdymo organą*, kad gautų leidimą tokį *testavimą* atlikti ir koordinuoti. Jeigu *antidopingo organizacijos* netenkina *renginio valdymo organo* atsakymas, *antidopingo organizacija*, remdamasi WADA paskelbtomis procedūromis, gali prašyti, kad WADA duotų leidimą vykdyti *testavimą* ir nustatyti, kaip tokį *testavimą* koordinuoti. WADA nepritaria tokiam *testavimui* prieš tai nepasikonsultavusi su *renginio valdymo organu* ir jo neinformavusi. WADA sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas. Išskyrus leidime vykdyti *testavimą* numatytus atvejus, tokie testai laikomi *ne varžybų metu* atliekamais testais. Už bet kokio tokio testo rezultatų valdymą yra atsakinga testą inicijavusi *antidopingo organizacija*, nebent *renginio valdymo organo* taisyklėse būtų numatyta kitaip.

[5.3.2 punkto komentaras. Prieš duodama pritarimą nacionalinei antidopingo organizacijai inicijuoti ir vykdyti testavimą tarptautiniame renginyje, WADA pasikonsultuoja su tarptautine organizacija, kuri yra renginio valdymo organas. Prieš duodama pritarimą tarptautinei federacijai inicijuoti ir vykdyti testavimą nacionaliniame renginyje, WADA pasikonsultuoja su šalies, kurioje vyksta renginys, nacionaline antidopingo organizacija. Antidopingo organizacija, kuri inicijuoja testavimą ir jam vadovauja, gali savo nuožiūra sudaryti sutartis su kitomis organizacijomis, kurioms ji perduoda atsakomybę už mėginių paėmimą ar kitus dopingo kontrolės proceso aspektus.]

5.4 Testų paskirstymo planavimas

5.4.1 Pasikonsultavusi su tarptautinėmis federacijomis ir kitomis *antidopingo organizacijomis*, WADA pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą priima techninį dokumentą, kuriame, įvertinusi riziką, nustato, kuriomis *draudžiamosios medžiagomis* ir (arba) *draudžiamaisiais metodais* piktnaudžiavimo tikimybė yra didžiausia konkrečioje sporto šakoje ir sporto rūšyje.

5.4.2 Pirmiausia atlikusi tokį rizikos vertinimą, kiekviena *testavimo* atlikti įgaliota *antidopingo organizacija* parengia ir įgyvendina veiksmingą, gerai apgalvotą ir proporcingą testų paskirstymo planą, kuriame pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimus tinkamai pagal svarbą išdėsto sporto rūšis, *sportininkų* kategorijas, *testavimo* rūšis, renkamų *mėginių* rūšis ir *mėginių* tyrimų rūšis. WADA paprašius, kiekviena *antidopingo organizacija* jai pateikia savo galiojančią testų paskirstymo plano redakciją.

5.4.3 Kai pagrįstai tinkama, *testavimas* koordinuojamas per antidopingo administravimo ir valdymo sistemą (angl. ADAMS) ar kitą WADA patvirtintą sistemą siekiant kuo labiau padidinti bendrų *testavimo* pastangų veiksmingumą ir išvengti nereikalingo pasikartojančio *testavimo*.

5.5 *Testavimo* reikalavimai

Visas *testavimas* atliekamas remiantis Tarptautiniu testavimo ir tyrimų standartu.

5.6 Informacija apie *sportininko* buvimo vietą

Sportininkai, kuriuos jų tarptautinė federacija ir (arba) nacionalinė *antidopingo organizacija* įtraukė į *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą*, pateikia informaciją apie savo buvimo vietą Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte nurodytu būdu. Tarptautinės federacijos ir nacionalinės *antidopingo organizacijos* koordinuoja tokių *sportininkų* identifikavimą ir informacijos apie jų buvimo vietą rinkimą. Kiekviena tarptautinė federacija ir nacionalinė *antidopingo organizacija* per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą pateikia sąrašą, kuriame nurodyti į jos *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą* įtraukti *sportininkai* pagal vardą ir pavardę arba aiškiai apibrėžtus konkrečius kriterijus. Prieš *sportininkus* įtraukiant į *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą* ir

išbraukus iš sąrašo, jie apie tai informuojami. Jų teikiama informacija apie savo buvimo vietą jiems esant *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą prieinama WADA ir kitoms antidopingo organizacijoms, turinčioms įgaliojimus testuoti sportininką, kaip numatyta 5.2 dalyje. Ši informacija visada laikoma griežtoje paslapyje ir naudojama tik *dopingo kontrolei* planuoti, koordinuoti ir vykdyti, informacijai, susijusiai su *sportininko biologinio paso* ar kitų tyrimų rezultatais, pateikti, galimo antidopingo taisyklių pažeidimo tyrimui palaikyti arba padėti nagrinėti bylą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo ir yra sunaikinama pagal Tarptautinį privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standartą, kai tik tampa nebeaktuali šiais tikslais.

...

5.8 Tyrimai ir duomenų rinkimas

Antidopingo organizacijos garantuoja, kad, prireikus, jos gali atlikti kiekvieną iš šių veiksmų pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą:

5.8.1 iš visų prieinamų šaltinių gauti antidopingo duomenis, juos vertinti ir tvarkyti siekiant sėkmingai įgyvendinti veiksmingą, sumanų ir proporcingą testų paskirstymo planą, planuoti *tikslinį testavimą* ir (arba) suformuoti galimo (-ų) antidopingo taisyklių pažeidimo (-ų) tyrimo pagrindą;

5.8.2 tirti *netipinius rezultatus* ir *teigiamus rezultatus pagal paso duomenis* atitinkamai pagal 7.4 ir 7.5 punktus;

5.8.3 ištirti bet kokią kitą tyrimais pagrįstą ir tyrimais nepagrįstą informaciją ar duomenis, rodančius galimą (-us) antidopingo taisyklių pažeidimą (-us) pagal 7.6 ir 7.7 punktus siekiant arba atmesti pažeidimo padarymo tikimybę, arba gauti įrodymų, kurių pagrindu būtų galima kelti bylą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo.

Kodekso 6 straipsnis „Mėginių tyrimas“

6.2 Mėginių analizės paskirtis

Mėginiai tiriami siekiant aptikti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtrauktų *draudžiamųjų medžiagų* ir *draudžiamųjų metodų* bei kitų medžiagų, kaip nurodo WADA pagal 4.5 punktą, arba *antidopingo*

organizacijai padėti gauti atitinkamų sportininko šlapimo, kraujo ar kitos tarpląstelinės medžiagos rodiklių profilį, taip pat DNR ir genomų profilį, arba bet koku kitu teisėtu kovos su dopingu tikslu. Mėginius galima rinkti ir laikyti būsimiems tyrimams.

[6.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, atitinkama profilio informacija galėtų būti naudojama vadovaujant tiksliniam testavimui arba padedant nagrinėti antidopingo taisyklių pažeidimo bylą pagal 2.2 punktą, arba abiem tikslais.]

...

6.4 Mėginių tyrimo ir pranešimo apie rezultatus standartai

Laboratorijos mėginius tiria ir apie rezultatus praneša pagal Tarptautinį laboratorijų standartą. Kad būtų užtikrintas veiksmingas testavimas, 5.4.1 punkte nurodytame techniniame dokumente nustatomos rizikos vertinimu pagrįstos mėginių tyrimo parinktys, pritaikytos konkrečioms sporto šakoms ir sporto rūšims, o laboratorijos mėginius tiria pagal tas parinktis, išskyrus šiuos atvejus:

6.4.1 *antidopingo organizacijos* gali paprašyti, kad laboratorijos jų mėginius tirtų naudodamos platesnes parinktis, nei aprašytosios techniniame dokumente;

6.4.2 *antidopingo organizacijos* gali paprašyti, kad laboratorijos jų mėginius tirtų naudodamos siauresnes parinktis, nei aprašytosios techniniame dokumente, tik tuo atveju, jeigu įtikina WADA, kad dėl tam tikrų jų šalyje ar sporto šakoje susiklosčiusių aplinkybių, kaip nustatyta jų testų paskirstymo plane, pakaktų siauresnio tyrimo;

6.4.3 kaip numatyta Tarptautiniame laboratorijų standarte, laboratorijos savo iniciatyva ir savo sąskaita gali tirti mėginius siekdamos nustatyti, ar nėra draudžiamųjų medžiagų ar draudžiamųjų metodų, kurie nėra įtraukti į techniniame dokumente aprašytą mėginio tyrimo parinktį ar kurių nenurodė testavimo institucija. Tokių tyrimų rezultatai pranešami ir galioja lygiai taip pat bei užtraukia tokias pačias nuobaudas, kaip bet koks kitas tyrimo rezultatas.

[6.4 punkto komentaras. Šio punkto tikslas – praplėsti „sumanaus testavimo“ principą iki mėginio tyrimo parinktės taip, kad kuo veiksmingiau ir operatyviau būtų aptiktas dopingas. Pripažįstama, kad kovos su dopingu išteklių yra riboti ir kad mėginių tyrimo parinktės išplėtimu kai kuriose sporto šakose ir šalyse būtų galima sumažinti mėginių, kuriuos galima tirti, skaičių.]

6.5 Papildomas *mėginių* tyrimas

Už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* gali papildomai ištirti bet kurį *mėginį* bet kuriuo metu iki to laiko, kai *antidopingo organizacija sportininkui* praneša A ir B *mėginių* tyrimų rezultatus (arba tik A *mėginio* rezultata, jei B *mėginio* tyrimo atsisakoma ar jis neatliekamas), kurie sudaro 2.1 punkte apibrėžto antidopingo taisyklių pažeidimo įtarimo pagrindą.

Mėginius galima saugoti ir papildomai tirti 6.2 punkte apibrėžtu tikslu bet kuriuo metu tik *antidopingo organizacijos*, kuri inicijavo mėginių paėmimą ir jam vadovavo, arba WADA nurodymu. (Bet kokio WADA inicijuoto mėginio laikymo ar papildomo tyrimo išlaidas padengia WADA.) Atliekant papildomą *mėginių* tyrimą laikomasi Tarptautinio laboratorijų standarto ir Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimų.

Kodekso 7 straipsnis „Rezultatų valdymas“

7.1 Atsakomybė už rezultatų valdymą

Išskyrus Kodekso 7.1.1 ir 7.1.2 punktuose numatytus atvejus, *antidopingo organizacija*, kuri inicijavo *mėginių* paėmimą ir jam vadovavo (arba, jeigu *mėginiai* nebuvo imami, *antidopingo organizacija*, kuri pirma *sportininkui* ar kitam *asmeniui* praneša apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, o po to uoliai tą antidopingo taisyklių pažeidimą tiria) yra atsakinga už rezultatų valdymą ir bylos nagrinėjimą ir tai reglamentuojama jos darbo tvarkos taisyklėse.

7.1.2 Rezultatų valdymą, susijusį su galimu nepranešimu apie buvimo vietą (nepranešimu apie buvimo vietą arba praleistu testu) administruoja tarptautinė federacija arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kuriai atitinkamas *sportininkas* teikia informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte. *Antidopingo organizacija*, kuri nustato, kad nebuvo pranešta apie buvimo vietą arba buvo praleistas testas, šią informaciją pateikia WADA per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą, iš kur ji pateikiama kitoms suinteresuotoms *antidopingo organizacijoms*.

...

7.4 *Netipinių rezultatų* patikrinimas

Kaip numatyta Tarptautiniame laboratorijų standarte, tam tikrais atvejais laboratorijoms nurodoma pranešti apie *draudžiamųjų medžiagų*, kurios gali gamintis ir organizme, buvimą, kaip apie netipinius rezultatus, kuriuos reikia tirti toliau. Gavusi *netipinį rezultatą*, už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* atlieka patikrinimą siekiant nustatyti ar: a) yra išduotas arba bus išduotas galiojantis LVG, kaip numatyta Tarptautiniame leidimų vartoti gydymui išdavimo standarte; arba b) yra koks nors akivaizdus nukrypimas nuo Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto arba Tarptautinio laboratorijų standarto, kuris buvo *netipinio rezultato* priežastimi. Jeigu to patikrinimo metu nenustatoma, kad yra galiojantis LVG arba nukrypimas, lėmęs *netipinį rezultatą*, *antidopingo organizacija* atlieka reikalingą tyrimą. Baigus tyrimą, *sportininkui* ir kitoms 14.1.2 punkte nurodytoms *antidopingo organizacijoms* pranešama, ar *netipinis rezultatas* bus laikomas *teigiamu testo rezultatu*, ar ne. *Sportininkui* pranešama 7.3 punkte nustatyta tvarka.

[7.4 punkto komentaras. Šiame punkte aprašytas „reikalingas tyrimas“ priklauso nuo situacijos. Pavyzdžiui, jeigu anksčiau buvo nustatyta, kad sportininko testosterono ir epitesterono santykis padidėjęs natūraliai, tyrimui pakanka patvirtinti, kad netipinis rezultatas atitinka tą anksčiau nustatytą santykį.]

...

7.5 *Netipinių rezultatų pagal paso duomenis ir teigiamų rezultatų pagal paso duomenis patikrinimas*

Netipinių rezultatų pagal paso duomenis ir teigiamų rezultatų pagal paso duomenis patikrinimas atliekamas pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą ir Tarptautinį laboratorijų standartą. *Antidopingo organizacijai* įsitikinus, kad yra padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, ji nedelsiant savo taisyklėse nustatytu būdu praneša *sportininkui* apie pažeistą antidopingo taisyklę bei pažeidimo pagrindą. Kitoms *antidopingo organizacijoms* pranešama pagal 14.1.2 punkto reikalavimus.

7.6 Su buvimo vieta susijusių pažeidimų atvejų patikrinimas

Galimų pranešimo nepateikimo ir praleistų testų atvejų patikrinimas atliekamas pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą. Kai tarptautinė federacija ar *antidopingo organizacija* (priklausomai nuo atvejo) įsitikina, kad yra padarytas 2.4 punkte apibrėžtas antidopingo taisyklių pažeidimas, ji nedelsdama savo taisyklėse nustatytu būdu praneša *sportininkui* apie įtariamą 2.4 punkto pažeidimą ir tokio

įtarimo pagrindą. Kitoms *antidopingo organizacijoms* pranešama vadovaujantis 14.1.2 punktu.

7.7 Kitų antidopingo taisyklių pažeidimų, nenurodytų 7.1–7.6 punktuose, patikrinimas

Antidopingo organizacija ar kitas tokios organizacijos įsteigtas kontrolės organas atlieka bet kokią tolesnį galimo antidopingo taisyklių pažeidimo tyrimą, kaip gali būti reikalaujama pagal taikomą antidopingo politiką ir taisykles, priimtas vadovaujantis *Kodeksu*, arba kurį *antidopingo organizacija* šiaip laiko tinkamu. *Kai antidopingo organizacija* įsitikina, kad yra padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, ji nedelsdama savo taisyklėse nustatytu būdu *sportininkui* ar kitam *asmeniui* praneša apie pažeistą antidopingo taisyklę bei pažeidimo pagrindą. Kitoms *antidopingo organizacijoms* pranešama vadovaujantis 14.1.2 punkto reikalavimais.

[7.1, 7.6 ir 7.7 punktų komentaras. Pavyzdžiui, paprastai tarptautinė federacija sportininkui praneša per jo nacionalinę federaciją.]

...

Kodekso 10 straipsnis „Sankcijų taikymas asmenims“

10.3.2 už 2.4 punkto pažeidimus skiriamas dvejų metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vieno metų, atsižvelgiant į *sportininko kaltės* laipsnį. Šiame punkte numatyta pasirinkimo galimybė skirti dvejų arba vieno metų *diskvalifikacijos* laikotarpį *sportininkams* netaikoma, jeigu paskutiniu momentu pasikeičia jų buvimo vieta arba kiti veiksmai kelia rimtą įtarimą, kad *sportininkas* bandė išvengti *testavimo*.

...

10.6 *Diskvalifikacijos laikotarpio* arba kitų *nuobaudų*, kurias užtraukia kitos priežastys nei *kaltė*, panaikinimas, sutrumpinimas arba sustabdymas

10.6.1 *Svari pagalba* atskleidžiant ar įrodant antidopingo taisyklių pažeidimus

10.6.1.1 Prieš priimdama galutinį sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį arba prieš pasibaigiant apeliacijos padavimo laikotarpiui *antidopingo organizacija*, atsakinga už rezultatų, susijusių su antidopingo taisyklių

pažeidimu, valdymą, gali sustabdyti dalį konkrečiu atveju paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio, jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo antidopingo organizacijai*, teisėsaugos institucijai arba profesinės drausmės priežiūros institucijai suteikė *svarią pagalbą* ir dėl to: i) *antidopingo organizacija* atskleidė arba išaiškino kito *asmens* padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą; arba ii) teisėsaugos arba drausminio reguliavimo institucija atskleidė arba išaiškino kito *asmens* padarytą kriminalinį nusikaltimą arba profesinių taisyklių pažeidimą ir *svarią pagalbą* teikiančio *asmens* suteikta informacija pateikiama už rezultatų valdymą atsakingai *antidopingo organizacijai*. ...

Kodekso 13 straipsnis „Apeliacijos“

13.3 Atvejis, kai *antidopingo organizacija* laiku nepriima sprendimo

Kai, konkrečioje byloje, *antidopingo organizacija* per protingą WADA nustatytą terminą nepriima sprendimo dėl to, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, WADA gali nuspręsti apeliaciją paduoti tiesiogiai CAS, tarsi *antidopingo organizacija* būtų priėmusi sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo. Jeigu byla nagrinėjanti CAS teisėjų kolegija konstatuoja, kad antidopingo taisyklių pažeidimas buvo padarytas ir kad, nusprendusi apeliaciją paduoti tiesiogiai CAS, WADA elgėsi pagrįstai, tuomet *antidopingo organizacija* atlygina WADA turėtas išlaidas ir mokesčius advokatams, susijusius su apeliacijos svarstymu.

[13.3 punkto komentaras. Atsižvelgiant į skirtingas kiekvieno antidopingo pažeidimo tyrimo ir rezultatų valdymo proceso aplinkybes, neįmanoma nustatyti konkretaus laikotarpio, per kurį antidopingo organizacija turi priimti sprendimą, kuriam pasibaigus WADA galėtų įstoti į bylą šalies teisėmis paduodama apeliaciją tiesiogiai CAS. Tačiau, prieš žengdama šį žingsnį, WADA konsultuojasi su antidopingo organizacija ir antidopingo organizacijai suteikia galimybę paaiškinti, kodėl ji dar nepriėmė sprendimo. Nė viena šio punkto nuostata tarptautinei federacijai nedraudžia nustatyti ir savo taisykles, kuriomis jai būtų leidžiama turėti jurisdikciją nagrinėti tas bylas, kurios susijusios su vienos iš jos nacionalinių federacijų vykdomo rezultatų valdymo proceso nederamu vilkinimu.]

Kodekso 14 straipsnis „Konfidencialumas ir pranešimai“

14.1 Pranešimas apie *teigiamus testo rezultatus, netipinius rezultatus* ir kitus tariamus antidopingo taisyklių pažeidimus

14.1.1 Pranešimas *sportininkams* ir kitiems *asmenims* apie antidopingo taisyklių pažeidimą

Pranešimas apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą pateikiamas tokia forma ir tokiu būdu, kaip numatyta už rezultatų valdymą atsakingos *antidopingo organizacijos* taisyklėse.

14.1.2 Pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimus *nacionalinėms antidopingo organizacijoms*, tarptautinėms federacijoms ir *WADA*.

Pranešdama *sportininkui* ar kitam *asmeniui* apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą už rezultatų valdymą atsakinga *antidopingo organizacija* tuo pat metu praneša ir *sportininko nacionalinei antidopingo organizacijai*, tarptautinei federacijai bei *WADA*.

...

14.1.4 Pranešimai apie padėtį

Išskyrus tuos atvejus, kai atlikus tyrimą pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 14.1.1 punktą neteikiamas, 14.1.2 punkte nurodytoms *antidopingo organizacijoms* reguliariai teikiama naujausia informacija apie bet kokios peržiūros ar bylos nagrinėjimo proceso, vykdomo pagal 7, 8 ar 13 straipsnius, padėtį ir gautas išvadas bei operatyviai pateikiamas rašytinis motyvuotas paaiškinimas arba bylos išsprendimą paaiškinantis sprendimas.

...

Kodekso 20 straipsnis „Papildomos pasirašiusiųjų šalių funkcijos ir pareigos“

20.1 Tarptautinio olimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

...

20.1.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbiniis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.

...

20.2 Tarptautinio parolimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

...

20.2.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbiniis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.

...

20.3 Tarptautinių federacijų funkcijos ir pareigos

...

20.3.6 Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusią su pažeidimu ir bet kokiai tyrimus atlikti įgaliojai *antidopingo organizacijai* padėtų tyrimą atlikti. ...

20.3.10 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus pagal savo jurisdikciją, taip pat atlikti tyrimą siekiant nustatyti ar *sportininkų pagalbiniis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju, užtikrinti tinkamą *nuobaudų* skyrimą ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbiniis personalo* atžvilgiu, kai su antidopingo taisyklių pažeidimu yra susijęs *nepilnametis* arba *sportininkų pagalbiniis personalo narys*, teikęs pagalbą daugiau

nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą. ...

20.3.14 Visapusiškai bendradarbiauti su WADA jos atliekamų tyrimų srityje pagal 20.7.10 punktą.

...

20.4 *Nacionalinių olimpinių komitetų* ir nacionalinių parolimpinių komitetų funkcijos ir pareigos

...

20.4.4 Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusią su pažeidimu ir bet kokiai tyrimus atlikti įgaliojai *antidopingo organizacijai* padėtų tyrimą atlikti. ...

20.4.10 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju. ...

20.5 *Nacionalinių antidopingo organizacijų* funkcijos ir pareigos

...

20.5.4 *Nacionalines antidopingo organizacijas* skatinti vykdyti abipusį testavimą. ...

20.5.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su dopingo vartojimu ir užtikrinti tinkamą *nuobaudų* vykdymą. ...

20.5.9 Pagal savo jurisdikciją automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo* atžvilgiu, kai bet kokį antidopingo taisyklių pažeidimą padaro *nepilnametis* ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo nario*, teikusio pagalbą daugiau nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, atžvilgiu.

20.5.10 Visapusiškai bendradarbiauti su WADA jos atliekamų tyrimų srityje pagal 20.7.10 punktą. ...

20.6 *Didžiųjų renginių organizacijų funkcijos ir pareigos*

...

20.6.5 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo jurisdikcijos ribose, taip pat atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju. ...

20.7 WADA funkcijos ir pareigos

...

20.7.7 Parengti ir įgyvendinti veiksmingą *nepriklausomų stebėtojų programą* ir kitokias *renginių konsultacines programas*.

20.7.8 Ypatingomis aplinkybėmis ir WADA generalinio direktoriaus nurodymu, vykdyti *dopingo kontrolę* savo iniciatyva arba kitų *antidopingo organizacijų* prašymu ir bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis ir įstaigomis, įskaitant pagalbą atliekant apklausas ir tyrimus, bet tuo neapsiribojant.

[20.7.8 punkto komentaras. Nors WADA nėra testavimo institucija, ji pasilieka teisę ypatingomis aplinkybėmis atlikti savo testus, kai atitinkama antidopingo organizacija tinkamai neišsprendė jai nurodytų problemų.]

20.7.9 Konsultuojantis su tarptautinėmis federacijomis, nacionalinėmis antidopingo organizacijomis ir didžiųjų renginių organizacijomis, patvirtinti nustatyto testavimo ir mėginių tyrimo programas.

20.7.10 Pradėti savo tyrimus dėl antidopingo taisyklių pažeidimų ir kitos veiklos, kuria gali būti sudaromos sąlygos vartoti dopingą.

Kodekso 21 straipsnis „Papildomos sportininkų ir kitų asmenų funkcijos ir pareigos“

21.1 Sportininkų funkcijos ir pareigos

...

21.1.2 Visada sudaryti galimybes mėginiams paimti

[21.1.2 punkto komentaras. Tinkamai atsižvelgus į sportininko žmogaus teises ir privatumą, teisėtu kovos su dopingo vartojimo tikslu kartais gali prireikti mėginius paimti vėlai vakare arba anksti ryte. Pavyzdžiui, yra žinoma, kad kai kurie sportininkai tomis valandomis nedidelėmis dozėmis naudoja EPO, kad ryte jis nebūtų aptiktas.]

...

21.1.6 Bendradarbiauti su antidopingo organizacijomis tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.

[21.2.6 punkto komentaras. Nors pagal Kodeksą nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti suinteresuotos šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

21.2 Sportininkų pagalbinio personalo funkcijos ir pareigos

...

21.2.2 Bendradarbiauti vykdant sportininkų testavimo programą.

...

21.2.5 Bendradarbiauti su antidopingo organizacijomis tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.

21.2.5 punkto komentaras. Nors pagal Kodeksą nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti suinteresuotos šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

...

21.3 Regioninių antidopingo organizacijų funkcijos ir pareigos

...

21.3.4 Nacionalines antidopingo organizacijas ir regionines antidopingo organizacijas skatinti vykdyti abipusį testavimą.

...

Kodekso 23 straipsnis „Priėmimas, laikymasis ir keitimas“

23.3 Antidopingo programų įgyvendinimas

Pasirašiusiosios šalys skiria pakankamus išteklius visų sričių antidopingo programoms, atitinkančioms Kodeksą ir tarptautinius standartus, įgyvendinti.

...

3.0 Apibrėžtys ir aiškinimas

3.1 Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte naudojamos 2015 m. Kodekse apibrėžtos sąvokos:

ADAMS – Antidopingo administravimo ir valdymo sistema yra internetinė duomenų valdymo priemonė duomenims įvesti, saugoti, keisti ir pranešimams teikti, skirta suinteresuotoms šalims ir WADA padėti vykdyti antidopingo veiklą vadovaujantis duomenų apsaugos srities teisės aktais.

Antidopingo organizacija – tai pasirašiusioji šalis, atsakinga už taisyklių, kurių paskirtis inicijuoti, vykdyti bet kurį *dopingo kontrolės* proceso etapą ir užtikrinti jo vykdymą, priėmimą. Tai gali būti, pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, kitos *didžiųjų renginių organizacijos*, kurios atlieka testavimą savo *renginiuose*, WADA, tarptautinės federacijos ir *nacionalinės antidopingo organizacijos*.

Dopingo kontrolė – tai visi veiksmai ir procesai nuo testų paskirstymo planavimo iki galutinio bet kokios apeliacijos išnagrinėjimo, įskaitant visus tarpinius veiksmus ir procesus, kaip antai informacijos apie savo buvimą pateikimas, *mėginių* paėmimas ir tvarkymas, laboratorinis tyrimas, LVG, rezultatų valdymas ir bylų nagrinėjimas.

Kodeksas – tai Pasaulinis antidopingo kodeksas.

Komandinė sporto šaka – tai sporto šaka, kurioje per *varžybas* leidžiama keisti žaidėjus.

Mėginys – tai bet kokia *dopingo kontrolei* paimta biologinė medžiaga.

[Komentaras. Kartais tvirtinama, kad kraujo mėginių ėmimas prieštarauja tam tikrų religinių ar kultūrinių grupių principams. Nustatyta, kad toks tvirtinimas neturi pagrindo.]

Nacionalinė antidopingo organizacija – tai kiekvienos šalies paskirtas (-i) subjektas (-ai), kuris (-ie) turi pagrindinius įgaliojimus priimti ir įgyvendinti antidopingo taisykles, vadovauti mėginių paėmimui, valdyti testų rezultatus ir svarstyti bylas nacionaliniu lygmeniu ir yra už tai atsakingas (-i). Jei kompetentinga valdžios institucija (-os) tokio subjekto nepaskiria, juo yra šalies nacionalinis olimpinis komitetas ar jo paskirtas subjektas.

Nacionalinio lygmens sportininkas – tai sportininkas, kuris sporto varžybose dalyvauja nacionaliniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena nacionalinė antidopingo organizacija, laikydamasis Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto.

Nacionalinis olimpinis komitetas – tai Tarptautinio olimpinio komiteto pripažinta organizacija. Sąvoka „nacionalinis olimpinis komitetas“ apima ir nacionalines sporto konfederacijas tose šalyse, kuriose nacionalinė sporto konfederacija prisiima standartines nacionalinio olimpinio komiteto pareigas kovos su dopingu srityje.

Nacionalinis renginys – tai sporto renginys ar varžybos, kuriose dalyvauja tarptautinio ar nacionalinio lygmens sportininkai ir kurios nėra tarptautinis renginys.

Ne varžybų metu – tai bet koks laikotarpis ne varžybų metu.

Nepilnametis – tai fizinis asmuo, kuriam dar nėra aštuoniolikos metų.

Nepriklausomų stebėtojų programa – tai WADA prižiūrima stebėtojų grupė, kuri tam tikruose renginiuose stebi dopingo kontrolės procesą ir duoda patarimus dėl jo bei praneša apie savo pastebėjimus.

Netipinis rezultatas – tai WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie būtinybę atlikti tolesnį tyrimą prieš gaunant teigiamą testo rezultatą, kaip numatyta Tarptautiniame laboratorijų standarte ar susijusiuose techniniuose dokumentuose.

Pasirašiusiosios šalys – tai tie subjektai, kurie pasirašo Kodeksą ir įsipareigoja jo laikytis, kaip numatyta 23 straipsnyje.

Per varžybas – „per varžybas“ reiškia laikotarpį, kuris prasideda likus dvylikai valandų iki varžybų, į kurių tvarkaraštį sportininkas yra įtrauktas, ir baigiasi pasibaigus tokioms varžyboms ir su tokiomis varžybomis susijusiam

mėginių paėmimo procesui, jeigu tarptautinės federacijos ar atitinkamo *renginio* valdymo organo taisyklėse nenustatyta kitaip.

[Komentaras. *Tarptautinės federacijos ar renginio valdymo organo nustatytas laikotarpis „per varžybas“ ir renginio laikotarpis gali skirtis.*]

Registruotasis testuotinių sportininkų sąrašas – tai aukščiausio lygmens sportininkų, kurių tikslinis *testavimas* atliekamas *per varžybas* ir *ne varžybų metu*, sąrašas, kurį atskirai tarptautiniu lygmeniu sudaro tarptautinės federacijos, o nacionaliniu lygmeniu – *nacionalinės antidopingo organizacijos* ir įtraukia į tarptautinės federacijos ar *nacionalinės antidopingo organizacijos* testų paskirstymo planą ir todėl tokie *sportininkai* privalo pateikti informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta 5.6 punkte ir Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte.

Renginio vieta – tai valdymo organo paskirta *renginio vieta*.

Renginys – tai eilė atskirų varžybų, kurias kartu rengia vienas valdymo organas (pvz., olimpinės žaidynės, FINA pasaulio čempionatai ar Panamerikos žaidynės).

Sportininkas – tai bet kuris *asmuo*, kuris varžosi tarptautiniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija) arba nacionaliniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija*). *Antidopingo organizacija* savo nuožiūra antidopingo taisyklės gali taikyti *sportininko*, kuris nėra nei *tarptautinio lygmens sportininkas*, nei *nacionalinio lygmens sportininkas*, atžvilgiu taip jį įtraukdama į „sportininko“ apibrėžtį. *Sportininkų*, kurie nėra nei *tarptautinio lygmens*, nei *nacionalinio lygmens sportininkai*, atžvilgiu *antidopingo organizacija* gali nuspręsti: atlikti ribotą *testavimą* arba *testavimo* visai neatlikti; tirti *mėginius* dėl *draudžiamųjų medžiagų* naudojant ne visą jų parinktį; reikalauti pateikti ribotą informaciją apie savo buvimo vietą arba tokios informacijos visai nereikalauti; arba nereikalauti iš anksto pateikti LVG. Tačiau, jeigu *antidopingo organizacijai* pavaldus *sportininkas*, kuris varžosi ne tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu, padaro 2.1, 2.3 ar 2.5 punktuose apibrėžtą antidopingo taisyklių pažeidimą, tuomet turi būti skiriamos Kodekse numatytos *nuobaudos* (išskyrus 14.3.2 punktą). Taikant 2.8 ar 2.9 punktą ir informavimo bei švietimo antidopingo srityje tikslu, bet kuris *asmuo*, kuris sporte dalyvauja prižiūrint bet kuriai *pasirašiusiajai šaliai*, vyriausybei ar kitai Kodekso besilaikančiai sporto organizacijai, yra *sportininkas*.

[Komentaras. Šioje apibrėžtyje aiškiai nustatyta, kad visi tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportininkai yra saistomi Kodekso antidopingo taisyklėmis, o tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportas turi būti apibrėžtas atitinkamai tarptautinių federacijų ir nacionalinių federacijų antidopingo taisyklėse. Be to, pagal šią apibrėžtį kiekvienai nacionalinei antidopingo

organizacijai leidžiama praplėsti, jeigu ji to nori, savo antidopingo programą ją taikant ne tik tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportininkams, bet ir tiems, kurie dalyvauja žemesnio lygmens varžybose ar asmenims, kurie sportuoja, bet visai nesivaržo. Taigi nacionalinė antidopingo organizacija galėtų, pavyzdžiui, nuspręsti testuoti pramoginio lygmens varžybų dalyvius, bet nereikalautų iš anksto turėti LVG. Tačiau antidopingo taisyklių pažeidimas, susijęs su teigiamu testo rezultatu ar kliudymu, užtraukia visas Kodekse numatytas nuobaudas (išskyrus 14.3.2 punktą). Sprendimą, ar taikyti nuobaudas pramoginio lygmens sportininkui, kuris užsiima sportine veikla, bet niekada nedalyvauja varžybose, priima nacionalinė antidopingo organizacija. Panašiai ir didžiųjų renginių organizacija, organizuojanti renginį tik sporto meistrų lygmens varžybų dalyviams, galėtų nuspręsti testuoti varžybų dalyvius, bet netirti mėginių naudojant visą draudžiamųjų medžiagų parinktį. Visų lygmenų varžybų dalyviai turėtų gauti naudos iš informavimo ir švietimo antidopingo klausimais.]

Sportininko biologinis pasas – tai duomenų rinkimo ir palyginimo programa ir metodai, kaip aprašyta Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte bei Tarptautiniame laboratorijų standarte.

Svari pagalba – pagal 10.6.1 punktą *svarią pagalbą* teikiantis *asmuo* privalo: 1) raštiškame pasirašytame pranešime visiškai atskleisti savo turimą informaciją, susijusią su antidopingo taisyklių pažeidimu; 2) visiškai bendradarbiauti tiriant ir nagrinėjant bet kokią bylą, susijusią su ta informacija, taip pat, pavyzdžiui, duoti parodymus nagrinėjamoje byloje, jeigu to reikalauja *antidopingo organizacija* ar bylą nagrinėjanti kolegija. Be to, teikiama informacija turi būti patikima ir turi sudaryti reikšmingą bet kokios bylos dalį arba, jeigu byla nėra iškelta, turi suteikti pakankamą pagrindą, kuriuo remiantis būtų galima bylą iškelti.

Tarptautinio lygmens sportininkas – tai *sportininkas*, kuris sporto *varžybose* varžosi tarptautiniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija, laikydamasi Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto.

[Komentaras. Laikydamasi Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto, tarptautinė federacija gali pati nustatyti kriterijus, pagal kuriuos ji priskirs sportininkus tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai, pvz., pagal atskyrij, pagal dalyvavimą konkrečiuose tarptautiniuose renginiuose, pagal licencijos rūšį ir kt. Tačiau šiuos kriterijus ji privalo paskelbti aiškiai ir suprantamai, kad sportininkai galėtų greitai ir lengvai išsiaiškinti, kada jie galės būti priskirti tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai. Pavyzdžiui, jeigu taikomas dalyvavimo tam tikruose tarptautiniuose renginiuose kriterijus, tuomet tarptautinė federacija privalo paskelbti tokių tarptautinių renginių sąrašą.]

Tarptautinis renginys – tai *renginys* ar *varžybos*, kurioms kaip *renginio* valdymo organas vadovauja arba *renginio* techninius darbuotojus paskiria

Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, tarptautinė federacija, *didžiųjų renginių organizacija* ar kita tarptautinė sporto organizacija.

Teigiamas rezultatas pagal paso duomenis – tai pranešimas apie *teigiamą testo rezultatą pagal paso duomenis*, kaip aprašyta galiojančiuose tarptautiniuose standartuose.

Teigiamas testo rezultatas – tai WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie pagal Tarptautinį laboratorijų standartą ir susijusius techninius dokumentus *mėginyje* nustatytą *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimą (įskaitant padidėjusius endogeninių medžiagų kiekius) arba *draudžiamąjo metodo naudojimo* įrodymą.

Testavimas – tai *dopingo kontrolės* proceso dalys, susijusios su testų paskirstymu, *mėginių* paėmimu, *mėginių* tvarkymu ir *mėginių* pristatymu į laboratoriją.

Tikslinis testavimas – tai konkrečių *sportininkų* atranka *testavimui* pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto kriterijus.

Varžybos – tai vienerios lenktynės, mačas, rungtynės ar varžybos individualioje sporto šakoje. Pavyzdžiui, krepšinio rungtynės arba lengvosios atletikos 100 metrų sprinto varžybos olimpijų žaidynių finale. Etapinių lenktynių arba kitų sporto varžybų, kuriose prizai teikiami kasdien arba kitais laiko tarpais, atžvilgiu skirtumas tarp *varžybų* ir *renginio* yra toks, kaip nurodyta atitinkamos tarptautinės federacijos taisyklėse.

WADA – tai Pasaulinė antidopingo agentūra.

3.2 Sąvokos, apibrėžtos Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte

- indai, skirti iš *sportininko* organizmo išskirto *mėginio* surinkimui;
- adatos kraujo *mėginiui* paimti;
- plombuojami buteliukai ir dangteliai saugiam šlapimo *mėginio* saugojimui ir gabenimui, kurių pažeidimą galima lengvai nustatyti.
- plombuojami mėgintuvėliai saugiam kraujo *mėginio* laikymui ir gabenimui, kurių pažeidimą galima lengvai nustatyti.

- tinkamas rinkinys daliniams *mėginiams* saugoti, kol *sportininkas* pateiks daugiau šlapimo;

Atsitiktinė atranka – tai *sportininkų* atranka testavimui, kuris nėra *tikslinis testavimas*.

Dopingo kontrolės pareigūnas (DKP) – tai pareigūnas, kurį *mėginių paėmimo institucija* išmokė ir įgaliojo vykdyti DKP pareigas, nustatytas Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte.

Dopingo kontrolės punktas – tai vieta, kur vykdomas *mėginio paėmimo procesas*.

Informavimo apie buvimo vietą reikalavimai pagal Kodekso 2.4 punktą – tai informavimo apie buvimo vietą reikalavimai, išdėstyti Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto I priede, taikytini *sportininkams*, įtrauktiems į tarptautinės federacijos ar *nacionalinės antidopingo organizacijos Registruotąjį testuotinų sportininkų sąrašą*.

Komandinė veikla – tai sportinė veikla, kurią *sportininkai* vykdo kartu kaip komandos nariai (pvz., treniruotės, kelionės, taktiniai pasitarimai) arba komandai prižiūrint (pvz., komandos gydytojo atliekamas gydymas).

- kraujo *mėginio* paėmimui:

Kraujo paėmimo pareigūnas (KPP) – tai pareigūnas, turintis kvalifikaciją ir *mėginių paėmimo institucijos* įgaliotas paimti *sportininko* kraujo *mėginį*.

Mėginio paėmimo įranga – tai talpos bei prietaisai, naudojami *mėginiui* paimti ir laikyti bet kuriame *mėginio paėmimo proceso* etape. *Mėginio paėmimo įrangą* sudaro bent šie elementai:

Mėginio paėmimo procesas – visa nuosekli veikla, tiesiogiai dalyvaujant *sportininkui*, nuo *pirmojo kontakto iki* to momento, kai *sportininkas* išeina iš *dopingo kontrolės punkto*, pateikęs savo *mėginį (-ius)*.

Mėginių paėmimo institucija – tai organizacija, atsakinga už *mėginių paėmimą* vadovaujantis Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimais; tai gali būti 1) pati *testavimo institucija* arba 2) kita organizacija (pavyzdžiui, trečioji šalis rangovė), kurią *testavimo institucija* įgaliojo arba pasamdė, su sąlyga, kad *testavimo institucija* visada išlieka iš esmės pagal *Kodeksą* atsakinga už Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimų, susijusių su *mėginių paėmimu*, vykdymą).

Palydovas – tai pareigūnas, *mėginių paėmimo institucijos* parengtas ir įgaliotas vykdyti specialias užduotis, įskaitant vieną ar keletą iš toliau išvardytų (*mėginių paėmimo institucijos* nuožiūra): informuoti *sportininką*,

atrinktą *mėginiui* pateikti; lydėti ir stebėti *sportininką* iki atvykimo į dopingo kontrolės punktą; lydėti ir (arba) stebėti *sportininkus*, esančius dopingo kontrolės punkte; ir (arba) stebėti ir patikrinti *mėginio* pateikimą, jei jis turi tam reikiamą kvalifikaciją.

Personalas mėginiams paimti – tai bendra sąvoka, apibūdinanti kvalifikuotus pareigūnus, mėginių paėmimo institucijos įgaliotus vykdyti ar talkinti vykdant pareigas per mėginio paėmimo procesą.

Praleistas testas – tai atvejis, kai *sportininkas* nesudaro galimybių jį *testuoti* toje vietoje ir tuo laiku, kurie skirti 60 min. testavimo laikotarpiui sportininko pranešime apie buvimo vietą pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto I.4 punktą.

Pranešimas apie buvimo vietą – tai informacija, pateikiama į Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą įtraukto *sportininko* arba jo vardu, apie *sportininko* buvimo vietą per kitą ketvirtį, vadovaujantis Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto I.3 punktu.

Pranešimas apie nepavykusį bandymą – tai išsamus pranešimas apie nesėkmingą bandymą paimti *sportininko*, įtraukto į Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą, mėginį, nurodant bandymo datą ir vietą, į kurią atvykta, tikslų atvykimo ir išvykimo iš tos vietos laiką, priemones, kurių toje vietoje imtasi siekiant surasti *sportininką* (įskaitant informaciją apie kontaktus su trečiaisiais asmenimis), taip pat bet kokią kitą svarbią informaciją apie bandymą.

Pranešimo nepateikimas – tai atvejis, kai *sportininkas* (arba jo įgaliotas trečiasis asmuo) nepateikė tikslaus ir išsamaus pranešimo apie buvimo vietą, kuris leistų nustatyti *sportininko* buvimo vietą testavimui atlikti pranešime apie buvimo vietą nurodytu metu ir vietoje, arba atnaujinti pranešimo apie buvimo vietą duomenis, kai tai būtina, siekiant užtikrinti jo tikslumą ir išsamumą, vadovaujantis Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto I.3 punktu.

Reikalavimų nevykdymas – sąvoka, kuria apibūdinami antidopingo taisyklių pažeidimai pagal Kodekso 2.3 ir (arba) 2.5 punktus.

Rezultatų valdymo institucija – tai organizacija, kuri pagal Kodekso 7.1 punktą atsakinga už testavimo rezultatų (arba kitų galimo antidopingo taisyklių pažeidimo įrodymų) valdymą bei nagrinėjimą; tai gali būti 1) antidopingo organizacija (pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas ar kita didžiųjų renginių organizacija, WADA, tarptautinė federacija ar nacionalinė antidopingo organizacija) ar 2) kita organizacija, veikianti pagal antidopingo organizacijos įgaliojimus ir pagal jos taisykles (pavyzdžiui, tarptautinei

federacijai priklausanti nacionalinė federacija). Rezultatų valdymo institucija dėl su buvimo vieta susijusių pažeidimų nustatoma pagal I.5.1 punktą.

Saugojimo seka – tai asmenų ir organizacijų, kurios atsakingos už *mėginio* saugojimą nuo *mėginio* pateikimo iki jo pristatymo tyrimui į laboratoriją, seka.

Su buvimo vieta susiję pažeidimai – tai pranešimo nepateikimas arba praleistas testas.

- šlapimo *mėginio* paėmimui:

Testavimas be išankstinio perspėjimo – tai *mėginių* paėmimas iš anksto neperspėjus *sportininko*, kurį vykdant *sportininkas* nuolat lydimas nuo informavimo momento iki *mėginio* pateikimo.

Testavimo institucija – tai organizacija, davusi leidimą paimti tam tikrą *mėginį*; tai gali būti 1) *antidopingo organizacija* (pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas ar kita *didžiųjų renginių organizacija*, WADA, tarptautinė federacija ar *nacionalinė antidopingo organizacija*) ar 2) kita organizacija veikianti pagal *antidopingo organizacijos* įgaliojimus ir pagal jos taisykles (pavyzdžiui, tarptautinei federacijai priklausanti nacionalinė federacija).

Testų paskirstymo planas – tai *antidopingo organizacijos*, planuojančios *testuoti sportininkus*, kurių atžvilgiu, vadovaujantis Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 4 straipsnio reikalavimais, ji turi testavimo institucijos įgaliojimus, parengtas dokumentas.

Tyrimui reikalingas kiekis šlapimo – tai ne mažiau nei 90 ml šlapimo, nesvarbu, ar laboratorijoje *mėginys* bus tiriamas dėl visų *draudžiamųjų medžiagų* ar *draudžiamųjų metodu*, ar tik dėl kai kurių.

Tyrimui tinkamas savitasis sunkis – tai savitasis sunkis, kuris siekia 1,005 ar daugiau matuojant refraktometru, ir 1,010 ar daugiau – matuojant laboratorinėmis liniuotėmis.

Varžybų data – kaip apibrėžta I.3.3 punkte.

3.3 Aiškinimas

3.3.1 Jei nenurodyta kitaip, toliau pateikiamos nuorodos į punktus žymi Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto punktus.

3.3.2 Komentarai, pateikti po įvairiomis Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto nuostatomis, naudojami aiškinant *Tarptautinį standartą*.

2015 m. TTTS – 2014 m. vasario 20 d.

3.3.3 Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto priedai turi tą patį privalomąjį statusą kaip ir kitos Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto dalys.

3.3.4 Oficialų Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto tekstą rengia *WADA*. Jis skelbiamas anglų ir prancūzų kalbomis. Esant tekstų anglų ir prancūzų kalbomis neatitikimų, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

ANTRA DALIS. TESTAVIMO STANDARTAI

4.0 Veiksmingo *testavimo* planavimas

4.1 Tikslas

4.1.1 *Kodekso* 5.4 punkte nustatytas reikalavimas, kad kiekviena testavimo institucijos įgaliojimus turinti *antidopingo organizacija* planuotų ir vykdytų sumanų *testavimą*, kuris būtų proporcingas jos jurisdikcijoje esančių *sportininkų* dopingo vartojimo rizikai ir kuris būtų veiksmingas nustatant dopingo vartojimą ir atgrasant nuo jo. Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 4.0 skirsnio tikslas – nustatyti veiksmus, kurių reikia imtis šį reikalavimą atitinkančiam testų paskirstymo planui parengti. Tai apima bendro *antidopingo organizacijos* antidopingo programoje dalyvaujančių *sportininkų* sąrašo sudarymą bei vertinimą, kuriomis *draudžiamosiomis medžiagomis* ir *draudžiamaisiais metodais* piktnaudžiavimo tikimybė yra didžiausia konkrečioje (-iose) sporto šakoje (-se) ir (arba) sporto rūšyje (-se), po to atliekamą tinkamą prioritetų suteikimą sporto šakai (-oms) ir (arba) sporto rūšims, *sportininkų* kategorijoms, *testavimo* rūšims, imamų *mėginių* rūšims ir *mėginių* tyrimų rūšims.

4.1.2 *Antidopingo organizacija* užtikrina, kad interesų konfliktą turintis *sportininkų pagalbinis personalas* ar bet kuris kitas *asmuo* nedalyvautų savo *sportininkų* testų paskirstymo planavimo ar *sportininkų* atrankos *testavimui* procese.

4.1.3 *Antidopingo organizacija* oficialiai patvirtina savo testų paskirstymo planą ir tą testų paskirstymo planą pateikia *WADA* a) norėdama gauti *WADA* leidimą pagal šio tarptautinio standarto 4.7.1 punktą tirti *mėginius* naudojant *Kodekso* 6.4.2 punkte numatytą siauresnę parinktį nei nustatyta *Kodekso* 5.4.1 punkte nurodytame techniniame dokumente; arba b) kai to pareikalauja *WADA*, vykdydama procesą, skirtą įrodyti, kad *antidopingo organizacija* laikosi *Kodekso* 5.4 punkte nustatytų reikalavimų.

4.1.4 Taigi pagrindinės veiklos sritys yra rizikos vertinimas ir prioritetų nustatymas, taip pat ir informacijos bei duomenų rinkimas, stebėseną ir tolesnis apdorojimas; testų paskirstymo plano parengimas, remiantis tuo rizikos vertinimu ir prioritetų nustatymu; to testų paskirstymo plano pateikimas *WADA* ir aptarimas su ja (kai reikia); to testų paskirstymo plano stebėseną, vertinimas, peržiūra, keitimas ir atnaujinimas, kai to reikia pasikeitus aplinkybėms; ir testų paskirstymo plano įgyvendinimas.

4.2 Rizikos vertinimas

4.2.1 Kaip nustatyta *Kodekso* 5.4 punkte, pirmame testų paskirstymo plano rengimo etape būtina sąžiningai ir apgalvotai įvertinti, kuriomis *draudžiamosiomis medžiagomis* ir (arba) *draudžiamaisiais metodais* piktnaudžiavimo tikimybė yra didžiausia konkrečioje (-se) sporto šakoje (-se) ir sporto rūšyje (-se). Atliekant šį vertinimą reikėtų atsižvelgti bent jau į šią informaciją:

- a) fiziniai ir kiti atitinkamai (-oms) sporto šakai (-oms) (ir (arba) sporto šakos (-ų) rūšiai (-ims)) būdingi reikalavimai, ypač atsižvelgiant į fiziologinius reikalavimus, būdingus sporto šakai (-oms) (sporto rūšiai (-ims));
- b) galimas sportinių rezultatų pagerinimo poveikis, kurį dopingas gali turėti tokioje sporto šakoje (-se) (sporto rūšyje (-se));
- c) siūlomas atlygis arba kitos galimos paskatos už dopingo vartojimą skirtinguose sporto šakos (-ų) (sporto rūšies (-ių)) lygmenyse;
- d) dopingo vartojimo sporto šakoje (-se) (sporto rūšyje (-se)) istorija;

[4.2.1 punkto d papunkčio komentaras. Jeigu nėra visapusiškos ir veiksmingos sporto šakai skirtos testavimo programos, kuri apimtų testavimą ir per varžybas, ir ne varžybų metu, istorija, rodanti teigiamų testo rezultatų nebuvimą arba nedaug tokių rezultatų, praktiškai neparodo dopingo vartojimo rizikos toje sporto šakoje.]

- e) esami dopingo vartojimo tendencijų moksliniai tyrimai (pvz., tokio paties lygmens mokslininkų recenzuoti straipsniai);
- f) gauta informacija (surinkti duomenys) apie galimus dopingo vartojimo sporte atvejus (pvz., *sportininko* parodymai; kriminalinių tyrimų informacija; ir (arba) kiti duomenys, surinkti pagal *WADA* parengtas Tyrimų koordinavimo ir keitimosi antidopingo informacija bei įrodymais gaires pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 11.0 skirsnį;
- g) ankstesnių testų paskirstymo planavimo ciklų rezultatai.

4.2.2 Rengdama savo testų paskirstymo planą, *antidopingo organizacija* vadovaujasi *Kodekso* 5.4.1 ir 6.4 punktuose paminėtu techniniu dokumentu. Be to, *antidopingo organizacija* pati atlieka rizikos vertinimą. Ji turėtų sąžiningai atsižvelgti į bet kokią rizikos konkrečioje sporto šakoje ar sporto rūšyje vertinimą, kurį atliko kita *antidopingo organizacija*, turinti iš dalies

sutampančius testavimo institucijos įgaliojimus. Tačiau tarptautinė federacija neprivalo atsižvelgti į *nacionalinės antidopingo organizacijos* atliktą dopingo vartojimo rizikos konkrečioje sporto šakoje ar rūšyje vertinimą, o *nacionalinė antidopingo organizacija* neprivalo atsižvelgti į tarptautinės federacijos atliktą dopingo vartojimo rizikos konkrečioje sporto šakoje ar rūšyje vertinimą.

4.2.3 *Antidopingo organizacija* taip pat apsvarsto galimus dopingo vartojimo savo sporto šakoje, šalyje ar *ringinyje* (priklausomai nuo konkretaus atvejo) atvejus. Svarstomi šie klausimai:

- a) kurias *draudžiamąsias medžiagas* ir (arba) *draudžiamuosius metodus sportininkas* laiko labiausiai tinkamais sportiniams rezultatams pagerinti atitinkamoje sporto šakoje (-se) ar rūšyje (-se);
- b) kuriais savo sportinės karjeros momentais *sportininkas* labiausiai linkęs įgyti tokį neteisėtą pranašumą;
- c) atsižvelgiant į konkrečios sporto šakos (rūšies) sezono struktūrą (taip pat ir standartinius *varžybų* grafikus bei treniruočių modelius), kuriuo (-iais) metų laiku (-ais) yra didžiausia tikimybė, kad *sportininkas* vartos dopingą.

4.2.4 Visi likusieji veiksmai, kurių reikia imtis rengiant testų paskirstymo planą (kaip toliau nurodyta 4.0 skirsnyje), turi būti grindžiami 4.2 punkte nurodytu rizikos vertinimu. *Antidopingo organizacija* privalo *WADA* įtikinamai įrodyti, kad ji tinkamai įvertino atitinkamą riziką ir priėmė tinkamą, tokio vertinimo rezultatais pagrįstą, testų paskirstymo planą.

4.2.5 Testų paskirstymo planavimas yra nuolatinis, o ne statiškas, procesas. *Antidopingo organizacija* testų paskirstymo planą reguliariai peržiūri ir, reikalui esant, pakoreguoja, atsižvelgdama į naują *antidopingo organizacijos* gautą informaciją ir surinktus duomenis bei kitų *antidopingo organizacijų* atliktą *testavimą*. Tačiau norint atlikti *Kodekso* 5.4.1 punkte paminėtame techniniame dokumente nurodyto rizikos vertinimo peržiūrą, reikia gauti *WADA* sutikimą.

4.3 Bendro sportininkų sąrašo sudarymas

4.3.1 *Kodekso* 5.2 punkte įvairioms *antidopingo organizacijoms* yra suteikti testavimo institucijos įgaliojimai galimai labai didelio sportininkų (-ių) skaičiaus atžvilgiu. Vis dėlto pripažįstant ribotus *antidopingo organizacijų* išteklius, pagal *Kodekse* pateiktą „*sportininko*“ apibrėžtį *nacionalinėms antidopingo organizacijoms* leidžiama sportininkų (-ių), kurie (-ios) bus įtraukiami (-os) į jų nacionalines antidopingo (ypač *testavimo*) programas, skaičių sumažinti iki tų, kurie varžosi aukščiausiu nacionaliniu lygmeniu

(pvz., nacionalinio lygmens sportininkai, kaip apibrėžia nacionalinė antidopingo organizacija). Pagal ją tarptautinėms federacijoms taip pat leidžiama savo antidopingo (ir testavimo) programas orientuoti į tuos, kurie reguliariai varžosi tarptautiniu lygmeniu (pvz., tarptautinio lygmens sportininkai, kaip apibrėžia tarptautinė federacija).

[4.3.1 punkto komentaras. Tarptautinei federacijai niekas netrukdo testuoti jos jurisdikcijai priklausančią sportininką, kuris nėra tarptautinio lygmens sportininkas, jei, jos manymu, tai tinkama, pvz., jei jis varžosi tarptautiniame renginyje. Be to, pagal Kodekse esančią „sportininko“ apibrėžtį nacionalinė antidopingo organizacija gali nuspręsti praplėsti savo antidopingo (ir testavimo) programos taikymo sritį į ją įtraukdama tuos (tas) sportininkus (-es), kurie (-ios) varžosi žemesniu nei nacionaliniu lygmeniu. Tačiau tarptautinės federacijos testų paskirstymo planas turėtų būti labiausiai orientuotas į tarptautinio lygmens sportininkus, o nacionalinės antidopingo organizacijos testų paskirstymo planas turėtų būti labiausiai orientuotas į nacionalinio ir aukštesnio lygmens sportininkus.]

4.3.2 Taigi užbaigus 4.2 punkte aprašytą rizikos vertinimą, sudaromas bendras sportininkų, kuriuos konkrečiai antidopingo organizacija, pvz., tarptautinės federacijos atveju – nustatanti atitinkamą tarptautinio lygmens sportininko apibrėžtį ar nacionalinės antidopingo organizacijos atveju – nustatanti atitinkamą nacionalinio lygmens sportininko apibrėžtį, iš principo ketina testuoti, sąrašas:

- a) tarptautinė federacija gali pati nustatyti kriterijus, pagal kuriuos ji priskirs sportininkus tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai, pvz., pagal atskyri, pagal dalyvavimą konkrečiuose tarptautiniuose renginiuose ir kt. Tuos kriterijus ji turėtų nustatyti sąžiningai, vykdydama savo pareigą saugoti sąžiningumą sporto šakoje tarptautiniu lygmeniu (sporto šakos įvaizdį visuomenės akyse), nustatydama apibrėžtį, apimančią visus, kurie reguliariai varžosi tarptautiniu lygmeniu ir (arba) tuos, kurie varžosi tokiu lygmeniu, kuriame gali būti pasiekti pasaulio rekordai;

[4.3.2 punkto a papunkčio komentaras. Kodekse nustatytas reikalavimas, kad kiekviena tarptautinė federacija aiškiai ir suprantamai paskelbtų kriterijus, pagal kuriuos ji priskiria sportininkus tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai, taip, kad kiekvienam suprastų nustatytas ribas ir kaip konkretūs sportininkai priskiriami kategorijoms. Pavyzdžiui, jeigu taikomas dalyvavimo tam tikruose tarptautiniuose renginiuose kriterijus, tuomet tarptautinė federacija privalo paskelbti tokių tarptautinių renginių sąrašą.]

- b) taip pat ir nacionalinė antidopingo organizacija gali pati nustatyti kriterijus, pagal kuriuos ji priskirs sportininkus nacionalinio lygmens sportininkų kategorijai. Ji taip pat turėtų tuos kriterijus

nustatyti sąžiningai, vykdydama savo pareigą saugoti sąžiningumą sporte nacionaliniu lygmeniu (kaip nacionalinio pasididžiavimo šaltinį įvairiose sporto šakose ir artimiausią žingsnį į tarptautines varžybas, įskaitant šalies atstovavimą *tarptautiniuose renginiuose* ar *varžybose*). Taigi paprastai apibrėžtis turėtų būti taikoma visiems tiems, kurie varžosi aukščiausiu nacionalinių *varžybų* lygmeniu konkrečioje sporto šakoje (pvz., nacionaliniuose čempionatuose ar kituose *renginiuose*, kuriuose nustatomi geriausi šalies konkrečios kategorijos (rūšies) *sportininkai* arba į kuriuos atsižvelgiama tai nustatant, ir (arba) kuriuose atrenkama, kas turėtų šaliai atstovauti *tarptautiniuose renginiuose* ar *varžybose*). Į ją taip pat reikėtų įtraukti tuos šalies piliečius, kurie paprastai ar dažnai varžosi tarptautiniu lygmeniu ir (arba) *tarptautiniuose renginiuose* ar *varžybose* (o ne nacionaliniu lygmeniu), bet kurių jų tarptautinė federacija nepriskyrė *tarptautinio lygmens sportininkų* kategorijai.

4.4 Prioritetų suteikimas sporto šakoms ir (arba) rūšims

4.4.1 Po to *antidopingo organizacija* turėtų svarstyti, ar yra kokių nors aplinkybių, dėl kurių *testavimo* išteklius pirmiausia reikėtų skirti vienai jos jurisdikcijoje esančiai sporto šakai ar rūšiai arba šaliai (atsižvelgiant į konkretų atvejį), o ne kitoms. Tai reiškia, kad:

- a) tarptautinė federacija vertina atitinkamą dopingo vartojimo įvairiose savo sporto šakos rūšyse ir šalyse riziką;
- b) *nacionalinė antidopingo organizacija* vertina atitinkamą dopingo vartojimo jos jurisdikcijai priklausančiose įvairiose sporto šakose riziką, taip pat bet kokias nacionalinės antidopingo politikos privalomas nuostatas, dėl kurių ji gali suteikti prioritetą tam tikroms sporto šakoms, o ne kitoms;

[4.4.1 punkto b papunkčio komentaras. Nacionalinių antidopingo organizacijų nacionalinės politikos reikalavimai ir prioritetai skiriasi. Pavyzdžiui, viena nacionalinė antidopingo organizacija gali turėti teisėtų priešasčių prioritetą suteikti (kai kurioms ar visoms) olimpinėms sporto šakoms, o kita gali turėti teisėtų priešasčių prioritetą teikti, pavyzdžiui, tam tikroms kitoms „nacionalinėms“ sporto šakoms dėl tos sportuojančios šalies savitumo. Į šias privalomas politines nuostatas nacionalinė antidopingo organizacija turi atitinkamai atsižvelgti testų paskirstymo plane, taip pat turi įvertinti atitinkamą dopingo vartojimo įvairiose jos nacionalinėje jurisdikcijoje esančiose sporto šakose riziką. Dėl jų, pavyzdžiui, nacionalinė antidopingo organizacija savo testų paskirstymo plane gali nustatyti konkretų laikotarpį 1) atlikti testavimą tam tikrose jos jurisdikcijai priklausančiose sporto šakose,

o ne kitose; ir 2) prioritetą teikti tam tikroms šakoms kitų atžvilgiu ne dėl didesnės dopingo vartojimo tose sporto šakose rizikos, o dėl didesnio nacionalinio intereso užtikrinti sąžiningumą tose sporto šakose.]

- c) *didžiųjų renginių organizacija* vertina atitinkamą dopingo vartojimo į jos *renginį* įtrauktose skirtingose sporto šakose ir (arba) rūšyse riziką.

4.4.2 Kita svarbi aplinkybė skiriant *testavimo* išteklius testų paskirstymo plane yra sportininkų, sporte dalyvaujančių atitinkamu sporto šakos (-ų) ir (arba) rūšies (-ių) ir (arba) konkrečios šalies lygmeniu, skaičius. Kai įvertinta dopingo vartojimo dviejose skirtingose sporto šakose ar rūšyse arba šalyse rizika yra vienoda, daugiau išteklių turėtų būti skirta tai sporto šakai ar rūšiai arba šaliai, kurioje yra didžiausias *sportininkų* skaičius.

4.5 Prioriteto suteikimas skirtingiems sportininkams

4.5.1 Sudarius bendrą *sportininkų* sąrašą (žr. 4.3 punktą) ir suteikus prioritetus sporto šakoms (rūšims, šalims) (žr. 4.4 punktą), sumaniame testų paskirstymo plane numatomas *tikslinis testavimas*, paskirstant testavimo išteklius pagal bendrą *sportininkų* sąrašą ten, kur jų labiausiai reikia. Taigi *tiksliniam* testavimui suteikiamas prioritetas, t. y. didelė dalis pagal *antidopingo organizacijos testų paskirstymo planą* atliekamo *testavimo* yra *tikslinis sportininkų*, esančių jos bendrame sąrašė, *testavimas*.

[4.5.1 punkto komentaras. Tiksliniam testavimui teikiamas prioritetas, nes atsitiktinis testavimas ar netgi atsitiktinis svertinis testavimas neužtikrina, kad visi atitinkami sportininkai bus testuoti pakankama apimtimi. Pasauliniame antidopingo kodekse nenustatytas joks reikalavimas, kad norint atlikti tikslinį testavimą reikia turėti pagrįstą įtarimą ar galimą pagrindą. Tačiau tikslinį testavimą galima naudoti tik teisėtai dopingo kontrolei.]

4.5.2 *Antidopingo organizacijos* svarsto galimybę vykdyti šių kategorijų sportininkų *tikslinį testavimą*:

- a) tarptautinės federacijos – *sportininkų* (ypač tų sporto rūšių ir šalių, kurioms jos suteikė prioritetą), kurie nuolat dalyvauja aukščiausio lygmens tarptautinėse *varžybose* (pvz., pretendentų į olimpinius, parolimpinius ar pasaulio čempionatų medalius), kaip nustatyta pagal padėtį rangų skalėje ar kitus tinkamus kriterijus;
- b) *nacionalinės antidopingo organizacijos* – šių jų prioritetinių sporto šakų *sportininkų*;

- i) *sportininkų*, kurie įtraukti į nacionalines rinktines olimpinėse ar parolimpinėse arba kitose didelės nacionalinės svarbos sporto šakose (arba kurie galėtų būti atrinkti į tokias rinktines);
 - ii) *sportininkų*, kurie treniruojami savarankiškai, bet varžosi olimpiniu (parolimpiniu) ar pasaulio čempionatų lygmeniu ir gali būti atrinkti dalyvauti tokiuose renginiuose;
 - iii) valstybės finansavimą gaunančių *sportininkų*;
 - iv) aukščiausio lygmens *sportininkų*, kurie yra kitų šalių piliečiai, bet kurie yra *nacionalinės antidopingo organizacijos* šalyje (nesvarbu, ar joje gyvena, treniruoja, varžosi ar kitaip yra).
- c) visos atitinkamus testavimo institucijos įgaliojimus turinčios *antidopingo organizacijos*:
- i) *sportininkų*, kuriems paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis arba *laikinas nušalinimas*;
 - ii) *sportininkų*, kuriems buvo suteiktas didelis *testavimo* prioritetas prieš jiems pasitraukiant iš sporto ir kurie dabar nori vėl aktyviai dalyvauti sporto veikloje.

4.5.3 Kitos svarbios aplinkybės nustatant, kas turėtų būti *tikslinio testavimo* objektu gali būti labai skirtingos įvairiose sporto šakose, priklausomai nuo konkrečios sporto šakos specifinių savybių. Tačiau svarbios aplinkybės gali būti visi arba kai kurie iš šių *sportininko* veiksmų (aplinkybių), rodančių galimą dopingo vartojimo atvejį (padidintą dopingo vartojimo riziką):

- a) ankstesnis antidopingo taisyklių pažeidimas (testų istorija), taip pat bet kokie normų neatitinkantys biologiniai rodikliai (kraujo rodikliai, steroidų profiliai kt.);
- b) sportinių rezultatų istorija, o ypač staigus didelis rezultatų pagerėjimas ir (arba) ilgalaikiai aukšti rezultatai, kurie neatitinka *testavimo* protokolo;
- c) pakartotinas reikalavimų pranešti apie savo buvimo vietą *nevykdymas*;
- d) įtartini pranešimo apie buvimo vietą atvejai (pvz., pranešimas apie buvimo vietą pateikiamas paskutiniu momentu);
- e) persikėlimas į nuošalią vietą arba treniravimasis tokioje vietoje;

- f) pasitraukimas iš numatytų *varžybų* arba neatvykimas į jas;
- g) ryšių palaikymas su trečiuoju asmeniu (kaip antai komandos nariu, treneriu ar gydytoju), kuris yra dalyvavęs vartojant dopingą;
- h) trauma;
- i) amžius (karjeros tarpsnis) (pvz., perkėlimas iš jaunesniųjų į vyresniųjų kategoriją, artėjanti kontrakto pabaiga, greitai įvyksiantis pasitraukimas iš sporto);
- j) finansinės paskatos už pagerėjusius sportinius rezultatus, kaip antai piniginiai prizai ar rėmimo galimybės; ir (arba)
- k) trečio asmens suteikta patikima informacija arba duomenys, kuriuos surinko *antidopingo organizacija* ar kurie jai buvo perduoti pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 11.0 skirsnį.

4.5.4 Dėl *testavimo*, kuris nėra tikslinis testavimas, nusprendžiama atliekant atsitiktinę atranką, kuri vykdoma naudojant tokios atrankos įforminimo dokumentais sistema. Atsitiktinė atranka gali būti arba visai atsitiktinė (kai neatsižvelgiama į iš anksto nustatytus kriterijus, o *sportininkai* parenkami atsitiktinai pagal pavardes iš *sportininkų* sąrašo), arba svertinė (kai *sportininkai* suskirstomi pagal iš anksto nustatytus kriterijus tam, kad būtų padidinta arba sumažinta atrankos tikimybė). Atsitiktinė atranka, kuri yra svertinė, vykdoma pagal nustatytus kriterijus ir ją vykdant galima atsižvelgti į 4.5.3 punkte išvardytas aplinkybes (jei taikytina) siekiant užtikrinti, kad būtų atrinktas didesnis „rizikos grupės“ *sportininkų* skaičius.

[4.5.4 punkto komentaras. *Greta dopingo aptikimo, testavimas vykdant atsitiktinę atranką* vaidina svarbų atgrasomąjį vaidmenį bei padeda apsaugoti sąžiningumą renginyje.]

4.5.5 Siekiant išvengti abejonių, nepaisant to, kad yra nustatomi *sportininkų* atrankos *testavimui* kriterijai, ypač *tiksliniam sportininkų testavimui*, ir to, kad paprastai *testavimas* turėtų būti vykdomas nuo 5:00 iki 23:00 valandos, jeigu nėra svaraus pagrindo *testavimą* vykdyti naktį, išlieka galioti pagrindinis principas (kaip nustatyta *Kodekso* 5.2 punkte), kad bet kuri *antidopingo organizacija* gali pareikalauti, kad bet kuris *sportininkas*, kurio atžvilgiu ji turi testavimo institucijos įgaliojimus, bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje duotų *mėginį*, nesvarbu, ar *sportininko* atranka *testavimui* vykdoma pagal šiuos kriterijus, ar ne. Taigi *sportininkas* negali atsisakyti duoti *mėginį* tuo pagrindu, kad toks *testavimas* nenumatytas *antidopingo organizacijos* testų paskirstymo plane ir (arba) nėra vykdomas nuo 5:00 iki

23:00 valandos ir (arba) *sportininkas* netenkina atitinkamų atrankos *testavimui* kriterijų arba šiaip neturėjo būti atrinktas *testavimui*.

4.6 Prioriteto suteikimas skirtingoms *testavimo* rūšims

4.6.1 Remdamasi 4.2-4.5 punktuose aprašytu rizikos vertinimu ir prioritetų suteikimo procesu, *antidopingo organizacija* privalo nustatyti, kokia apimtimi reikia atlikti kiekvieną šių rūšių *testavimą*, siekiant protingai ir veiksmingai nustatyti dopingo vartojimo atvejus atitinkamoje (-se) sporto šakoje (-se), rūšyje (-se) ir (arba) šalyje (-se) bei atgrasyti nuo dopingo vartojimo:

- a) *testavimą per varžybas* ir *testavimą ne varžybų metu*;
 - i) tose sporto šakose ir (arba) rūšyse, kurios vertinamos kaip keliančios didelę dopingo vartojimo riziką *ne varžybų* laikotarpiu, prioritetas suteikiamas *testavimui ne varžybų metu* ir didelė numatyto *testavimo* dalis atliekama *ne varžybų metu*. Vis dėlto tam tikra apimtimi *testavimas* atliekamas ir *per varžybas*.
 - ii) tose sporto šakose ir (arba) rūšyse, kurios vertinamos kaip keliančios mažą dopingo vartojimo riziką *ne varžybų* laikotarpiu (t. y., kai galima aiškiai nustatyti, kad dėl dopingo vartojimo *ne varžybų metu* negali pagerėti sportiniai rezultatai ar negali būti įgytas kitas neteisėtas pranašumas), prioritetas suteikiamas *testavimui per varžybas* ir didelė numatyto *testavimo* dalis atliekama *per varžybas*. Vis dėlto *testavimas ne varžybų metu* taip pat vykdomas proporcingai dopingo vartojimo *ne varžybų metu* rizikai tokioje sporto šakoje (rūšyje). Labai išimtiniais atvejais, t. y. nedaugelyje sporto šakų ir (arba) rūšių, kai sąžiningai nustatoma, kad nėra esminės dopingo vartojimo *ne varžybų* laikotarpiu rizikos, *testavimo ne varžybų metu* galima nevykdyti.
- b) šlapimo *testus*;
- c) kraujo *testus*;
- d) *testavimą*, apimantį išilginį profiliavimą, t. y. *sportininko biologinio paso* programą.

4.6.2 Išskyrus ypatingas ir pateisinamas aplinkybes, visas *testavimas* yra testavimas be išankstinio perspėjimo:

- a) vykdamt *testavimą per varžybas* atranka pagal užimtą vietą gali būti iš anksto žinoma. Tačiau informacija apie atsitiktinės

atrankos būdu atrinktus *sportininkus* (užimtas vietas) *sportininkams* neatskleidžiama iki paskelbimo;

- b) išskyrus ypatingas ir pateisinamas aplinkybes, visas *testavimas ne varžybų metu* yra testavimas be išankstinio perspėjimo.

4.6.3 Siekiant užtikrinti, kad *testavimas* būtų vykdomas kaip testavimas be išankstinio perspėjimo, testavimo institucija (arba mėginių paėmimo institucija, jeigu jos skirtingos) pasirūpina, kad iki *testavimo* pradžios apie sprendimus dėl atrinktų *sportininkų* būtų pranešta tik tiems, kuriems juos žinoti reikia, kad galėtų tokį *testavimą* atlikti.

4.7 Mėginių tyrimas

4.7.1 *Antidopingo organizacijos* laboratorijų paprašo ištirti *mėginius*, kuriuos jos paėmė konkrečioms atitinkamos sporto šakos (rūšies, šalies) aplinkybėmis pritaikytu būdu. Pagal *Kodekso* 6.4 punktą pirmiausia *antidopingo organizacijos* pasirūpina, kad visi jų vardu surinkti *mėginiai* būtų ištirti pagal *Kodekso* 5.4.1 punkte nurodytame techniniame dokumente nustatytas mėginių tyrimo parinktis. Tačiau a) jos visada gali prašyti, kad laboratorijos jų mėginius tirtų naudodamos platesnes parinktis, nei aprašytosios techniniame dokumente; b) jos taip pat gali prašyti, kad laboratorijos visus arba kai kuriuos jų *mėginius* tirtų naudodamos siauresnes parinktis, nei aprašytosios techniniame dokumente, jeigu įtikina *WADA*, kad dėl tam tikrų jų sporto šakoje ar sporto rūšyje arba šalyje susiklosčiusių aplinkybių (atsižvelgiant į konkretų atvejį), kaip nustatyta jų testų paskirstymo plane, pakaktų siauresnio tyrimo.

4.7.2 *WADA* leidžia tirti *mėginius* naudojant siauresnę *mėginių* tyrimo parinktį nei nurodyta techniniame dokumente, jeigu ji įsitikina, kad naudojant tokį būdą bus protingiausiai, veiksmingiausiai ir operatyviausiai panaudoti turimi *testavimo* ištekliai.

4.7.3 Į savo testų paskirstymo planą *antidopingo organizacija* įtraukia *mėginių* išsaugojimo strategiją ir su tokių *mėginių* paėmimu susijusius dokumentus, kad tokius *mėginius* būtų galima tirti vėliau pagal *Kodekso* 6.5 punktą. Tokioje strategijoje laikomasi Tarptautinio laboratorijų standarto ir Tarptautinio privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standarto reikalavimų bei atsižvelgiama į *mėginių* tyrimo tikslus, nustatytus *Kodekso* 6.2 punkte bei į šiuos dalykus (be apribojimų):

- a) laboratorijų rekomendacijas;
- b) galimą poreikį atlikti tyrimą, kurio rezultatai galioja atgaline data, dėl *sportininko biologinio paso* programos;

- c) sportininkui, sporto šakai ir (arba) sporto rūšiai tinkamus naujus nustatymo metodus, kurie bus įdiegti artimoje ateityje; ir (arba)
- d) paimtus *sportininkų*, kurie tenkina visus ar kai kuriuos iš „didelės rizikos“ kriterijų, nurodytų 4.5 punkte, *mėginius*.

4.8 Informacijos apie buvimo vietą rinkimas

4.8.1 Pati informacija apie buvimo vietą nėra tikslas, o greičiau tiesiog priemonė tikslui pasiekti, būtent veiksmingas ir operatyvus testavimo be išankstinio perspėjimo atlikimas. Taigi kai *antidopingo organizacija* nustato, kad jai reikia atlikti konkrečių *sportininkų testavimą* (taip pat *testavimą ne varžybų metu*), tuomet ji turi nuspręsti, kiek informacijos apie tų *sportininkų* buvimo vietą jai reikia, kad galėtų tą *testavimą* atlikti veiksmingai ir be išankstinio perspėjimo. *Antidopingo organizacija* turi surinkti visą informaciją apie buvimo vietą, kurios jai reikia veiksmingam ir operatyviam *testavimui*, nurodytam jos testų paskirstymo plane, atlikti. Ji neturi rinkti daugiau informacijos nei jai šiuo tikslu reikia.

[4.8.1 punkto komentaras. Pagal Kodekso 5.6 punktą antidopingo organizacijos surinktą informaciją apie buvimo vietą galima naudoti dopingo kontrolei planuoti, koordinuoti ar vykdyti, informacijai, susijusiai su sportininko biologinio paso ar kitų tyrimų rezultatais, pateikti, galimo antidopingo taisyklių pažeidimo tyrimui palaikyti ir (arba) padėti nagrinėti bylą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo. Be to, informacijos apie buvimo vietą rinkimas gali turėti naudingą atgrasomąjį poveikį.]

4.8.2 Reikia nuspręsti, ar informaciją apie buvimo vietą turi pateikti *sportininkas*, ar, priešingai, ją galima gauti iš kitų šaltinių. Pavyzdžiui, kai *varžybos* ir (arba) treniruotės sporto šakoje yra organizuojamos ir vykdomos kolektyviniu, o ne individualiu, pagrindu, vykdant komandinę veiklą, tarptautinė federacija ar *nacionalinė antidopingo organizacija* gali (vien savo nuožiūra) nuspręsti, kad tokiais komandinės veiklos laikotarpiais informaciją apie buvimo vietą pakanka gauti iš *sportininko* komandos ir nereikalauti, kad ir *sportininkas* tokiais laikotarpiais pateiktų informaciją. Vis dėlto tokiais atvejais tais laikotarpiais, kuriais komandinę veiklą nenumatyta arba kuriais *sportininkas* komandinėje veikloje nedalyvauja, galima pareikalauti, kad *sportininkas* pateiktų daugiau smulkesnės informacijos apie buvimo vietą, kad per šiuos laikotarpius būti galima *sportininką testuoti* be išankstinio perspėjimo.

4.8.3 *Antidopingo organizacija* gali nuspręsti, kad vienu kategorijų *sportininkų* atžvilgiu jai reikia daugiau informacijos apie buvimo vietą, nei kitų. Ji turėtų apsvarstyti galimybę įdiegti „piramidės principą“, pagrįstą 4.2-4.5 punktuose nurodytu rizikos vertinimu ir prioritetų nustatymu. Pagal šį principą *sportininkai* suskirstomi į skirtingus lygius, atsižvelgiant į tiems

sportininkams suteiktą testavimo prioritetą. Kiekvieno sportininkų lygio atveju antidopingo organizacija turėtų nustatyti, kokio informacijos apie buvimo vietą kiekio jai reikia, kad galėtų veiksmingai ir operatyviai vykdyti tų sportininkų testavimą testų paskirstymo plane jų atžvilgiu nustatyta apimtimi.

[4.8.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, savo testų paskirstymo plane antidopingo organizacija gali sudaryti įvairių sportininkų lygių piramidę i) kurios žemutiniame lygyje yra sportininkai, kurie turi pateikti mažai informacijos apie buvimo vietą arba visai neturi jos pateikti tam, kad juos būtų galima surasti testų paskirstymo plane numatytam testavimui atlikti; (ii) kurioje virš žemutinio lygio yra kiti lygiai (skirti sportininkams, kurie turi pateikti daugiau informacijos apie buvimo vietą, kadangi kituose prieinamuose šaltiniuose yra mažai informacijos, reikalingos juos surasti testavimui, taip pat testavimui ne varžybų metu, atlikti ir iii) kurios viršutiniame lygiui priskirti sportininkai, kurie turi pateikti didžiausią informacijos apie buvimo vietą kiekį, nes tikėtina, kad jie bus daugiausiai testuojami (įskaitant testavimą ne varžybų metu) ir prieinamuose šaltiniuose informacijos apie jų buvimo vietą nepakanka tam, kad jie būtų surasti testavimui atlikti. Viršutiniame sportininkų lygiui turėtų būti priskirti gerai žinomi sportininkai (pvz., tie, kurie varžosi dėl nacionalinių ir (arba) tarptautinių apdovanojimų), į sportininkų biologinio paso programą įtraukti sportininkai ir didžiausios dopingo vartojimo rizikos grupėje esantys sportininkai, žr. 4.5 punktą. Pagal 4.8.4 punktą šio viršutinio lygio sportininkai turėtų būti įtraukiami į Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą (kad būtų laikomasi informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą), jeigu antidopingo organizacija aiškiai negali kitomis priemonėmis gauti pakankamos informacijos apie tokių sportininkų buvimo vietą.

Suteikiant šią veiksmų laisvę ypač siekiama antidopingo organizacijai suteikti galimybę lanksčiai tvarkyti sportininkų, iš kurių gauta kuri nors informacija apie buvimo vietą gali neatitikti informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą, bet kuri vis tiek yra naudinga informacija, kurią galima panaudoti antidopingo organizacijos vykdomos testavimo programos veiksmingumui pagerinti, sąrašą. Pavyzdžiui, tarptautinė federacija ar nacionalinė antidopingo organizacija gali nuspręsti, kad jai reikia atlikti tam tikros apimties konkrečios kategorijos sportininkų testavimą ne varžybų metu toje sporto šakoje, kurioje varžybos ir (arba) treniruotės organizuojamos ir vykdomos komandiniu, o ne individualiu pagrindu, bet atlikti tą testavimą veiksmingai testavimo be išankstinio perspėjimo pagrindu ji gali naudodamasi informacija, kurią apie sportininkų judėjimą gauna iš jų komandos, dalyvaujančios komandinėje veikloje. Tačiau, jeigu tos iš komandos gautos informacijos nepakanka reikalingam tokių sportininkų testavimui veiksmingai atlikti testavimo be išankstinio perspėjimo pagrindu, o vietoj to norint atlikti tą testavimą būtina reikalauti, kad sportininkai

laikytūsi informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą, tuomet tarptautinė federacija ar nacionalinė antidopingo organizacija privalo tokius sportininkus įtraukti į savo Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą.

Jeigu sportininkas, esantis žemesniame lygyje už Registruotojo testuotųjų sportininkų sąrašo lygį, nesilaiko informavimo apie buvimo vietą reikalavimų, taikytinų jo lygio sportininkams, atitinkama tarptautinė federacija ar nacionalinė antidopingo organizacija turėtų svarstyti galimybę tą sportininką įtraukti į Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą.]

4.8.4 Kai tarptautinė federacija ar nacionalinė antidopingo ne varžybų metu iš konkrečių sportininkų organizacija per metus planuoja paimti tris mėginimus ir daugiau, ji juos įtraukia į Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą (kad jie privalėtų laikytis informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą), jeigu ji aiškiai negali kitomis priemonėmis gauti pakankamos informacijos apie tokių sportininkų buvimo vietą testavimui be išankstinio perspėjimo veiksmingai ir operatyviai atlikti.

[4.8.4 punkto komentaras. Kiekviena tarptautinė federacija ir kiekviena nacionalinė antidopingo organizacija gali pati, nepriklausomai nuo kitos, nuspręsti a) kokios apimties testavimą ne varžybų metu jai reikia atlikti jos jurisdikcijoje esančios (-ių) sporto šakos (-ų) atžvilgiu; b) ar sportininkai, kurių tokį testavimą ji nusprendžia vykdyti, turi laikytis informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą tam, kad planuotą testavimą ji atliktų veiksmingai ir operatyviai ir testavimo be išankstinio pranešimo pagrindu arba, priešingai, ar kitomis priemonėmis galima gauti informacijos apie buvimo vietą, kurios pakaktų tokiam testavimui atlikti, nereikalaujant, kad atitinkami sportininkai laikytūsi informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą. Antidopingo organizacija privalo sugebėti parodyti, kad ji tinkamai įvertino susijusią riziką ir būtiną prioritetų nustatymą pagal 4.2-4.5 punktus ir kad ji nustatė tinkamus to vertinimo rezultatais pagrįstus kriterijus. Svarbiausia, antidopingo organizacija, kurios testų paskirstymo plane numatytas testavimas ne varžybų laikotarpiais, privalo turėti Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą, į kurį įtraukiami tie sportininkai, kurie privalo laikytis informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą, jeigu ji negali įrodyti, kad tuos sportininkus ji gali surasti testavimui be išankstinio perspėjimo visais ne varžybų laikotarpiais atlikti, nereikalaudama, kad jie laikytūsi informavimo apie buvimo vietą reikalavimų pagal Kodekso 2.4 punktą. Tačiau bet koku atveju Registruotajame testuotųjų sportininkų sąraše neturėtų būti daugiau sportininkų, nei atitinkama tarptautinė federacija ar nacionalinė antidopingo organizacija planuoja testuoti (pati arba derindama pagal susitarimą su kitomis tokių sportininko testavimo institucijos įgaliojimus turinčiomis antidopingo organizacijomis) ne varžybų metu bent tris kartus metuose.]

4.8.5 *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė esančio sportininko testavimo institucijos* įgaliojimus turinčios *antidopingo organizacijos* turėtų atlikti tokio *sportininko testavimą ne varžybų metu* naudojamosi informacija apie buvimo vietą, kurią sportininkas pateikia pagal *informavimo apie buvimo vietą reikalavimus pagal Kodekso 2.4 punktą*. Bet kuris toks *sportininkas*, kuris per bet kokį dvylikos mėnesių laikotarpį tris kartus nepateikia reikalaujamos informacijos apie savo buvimo vietą (*pranešimo nepateikimas*) ir (arba) nesudaro galimybių jį *testuoti* tokioje buvimo vietoje (*praleistas testas*), traukiamas atsakomybėn už antidopingo taisyklių pažeidimą pagal Kodekso 2.4 punktą.

4.8.6 Kai *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* esantys *sportininkai* informaciją apie buvimo vietą pateikia per ADAMS, tuomet tų *sportininkų* pavardės bus automatiškai prieinamos WADA ir kitoms atitinkamoms *antidopingo organizacijoms*, kaip reikalaujama Kodekso 5.6 punkte. Tačiau, kitu atveju, laikydamosi Kodekso 5.6 punkto, kiekviena tarptautinė federacija ir kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* privalo nustatyti *sportininkų* įtraukimo į jos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* kriterijus ir (arba) *sportininkų*, kurie tenkina šiuos kriterijus ir todėl įtraukti į jos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, sąrašą, ir sudaro galimybes juos raštu gauti WADA, tarptautinei federacijai (*nacionalinei antidopingo organizacijai*), kaip tinkama, ir kitoms tokių *sportininkų testavimo institucijos* įgaliojimus turinčioms *antidopingo organizacijoms*.

[4.8.6 punkto komentaras. Nereikalaujama, kad nacionalinė antidopingo organizacija į savo Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą įtrauktų tuos jos jurisdikcijai priklausančius sportininkus, kurie įtraukti į jų tarptautinės federacijos Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą ir atvirkščiai. Tačiau jokių atveju nereikalaujama, kad skirtingoms antidopingo organizacijoms sportininkas atskirai pateiktų informaciją apie buvimo vietą. Vietoj to, jeigu sportininko tarptautinė federacija jį priskyrė vienam lygiui, o jo nacionalinė antidopingo organizacija – kitam, jis laikosi tų informacijos apie buvimo vietą pateikimo reikalavimų, kurie yra aukštesni ir visos jo atžvilgiu *testavimo institucijos* įgaliojimus turinčios *antidopingo organizacijos* tą informaciją gali gauti, kad galėtų nustatyti jo buvimo vietą testavimo tikslu.]

4.8.7 Kiekviena tarptautinė federacija ir kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* reguliariai peržiūri savo nustatytus *sportininkų* įtraukimo į savo *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* kriterijus ir, prireikus, juos atnaujina, kad jie tebebūtų tikslingi, t.y. kad jie būtų taikomi visiems atitinkamiems *sportininkams*. Ji turėtų atsižvelgti į atitinkamo laikotarpio *varžybų* grafiką. Pavyzdžiui, ruošiantis olimpinėms ar parolimpinėms žaidynėms arba pasaulio čempionatui, gali būti tikslinga pakeisti arba padidinti *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* esančių *sportininkų* skaičių.

4.8.8 Be to, kiekviena tarptautinė federacija ir *nacionalinė antidopingo*

organizacija periodiškai (bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį) peržiūri *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, siekdama įsitikinti, kad kiekvienas jame esantis *sportininkas* tebetenkina atitinkamus kriterijus. Kriterijų nebetenkinantys *sportininkai* turėtų būti išbraukti iš *Registruotojo testuotinių sportininkų sąrašo*, o kriterijus jau tenkinantys *sportininkai* turėtų būti įtraukti į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*. *Antidopingo organizacija* tokiems *sportininkams* privalo pranešti apie jų statuso pasikeitimą ir nedelsdama paskelbti naują *sportininkų*, įtrauktų į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, sąrašą pagal 4.8.6 punktą.

4.8.9 Tais laikotarpiais, kai *sportininkai* yra pavaldūs *didžiųjų renginių organizacijos testavimo institucijai*:

- a) jeigu jie yra *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* – *didžiųjų renginių organizacija* turi teisę susipažinti su jų pranešimais apie buvimo vietą atitinkamu laikotarpiu, kad juos galėtų *testuoti*;
- b) jeigu *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* jų nėra – *didžiųjų renginių organizacija* gali nustatyti konkretaus *renginio* taisykles, pagal kurias jie privalėtų pateikti tokią informaciją apie savo buvimo vietą atitinkamu laikotarpiu, kokią ji manys esant reikalinga ir proporcinga jiems *testuoti*.

4.9 Derinimas su kitomis antidopingo organizacijomis

4.9.1 Savo *testavimo* veiksmus *antidopingo organizacijos* derina su kitų *antidopingo organizacijų*, turinčių beveik tokius pačius testavimo institucijos įgaliojimus, veiksmais, siekdamos padidinti tų bendrų veiksmų veiksmingumą ir išvengti nereikalingo pakartotino konkrečių *sportininkų testavimo*. Svarbiausia:

- a) *antidopingo organizacijos* konsultuojasi su kitomis atitinkamomis *antidopingo organizacijomis*, siekdamos derinti *testavimo* veiklą ir išvengti veiklos dubliavimosi. Dėl *testavimo renginyje* funkcijų ir pareigų aiškiai susitariama iš anksto pagal *Kodekso* 5.3 punktą. Kai taip susitarti neįmanoma, klausimą išsprendžia *WADA* pagal J priede „*Testavimas renginyje*“ nustatytus principus;
- b) informacija apie savo atliktą *testavimą antidopingo organizacijos* nedelsdamos keičiasi per *ADAMS* ar kitą *WADA* patvirtintą sistemą su kitomis atitinkamomis *antidopingo organizacijomis*.

4.9.2 *Antidopingo organizacijos* gali sudaryti sutartis su kitomis *antidopingo organizacijomis* ar trečiosiomis šalimis jų vardu vykdyti mėginių paėmimo institucijos įgaliojimus. Sutarties sąlygose įgaliojanti *antidopingo*

organizacija (kuri šiuo tikslu yra testavimo institucija) gali nustatyti, kaip bet kokią pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą mėginių paėmimo institucijai suteiktą veiksmų laisvę turėtų įgyvendinti mėginių paėmimo institucija jos vardu imdama mėginius.

[4.9.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte suteikiama veiksmų laisvė nustatyti kriterijus sportininko tapatybei patvirtinti (5.3.4 punktas), aplinkybes, kurioms esant leidžiama vėluoti atvykti į dopingo kontrolės stotį (5.4.4 punktas), kriterijus, kuriais užtikrinama, kad kiekvienas paimtas mėginys iki jo išgabenimo iš dopingo kontrolės punkto būtų laikomas jo vientisumą, tapatybę ir saugumą apsaugančiu būdu (8.3.1 punktas), kas gali dalyvauti mėginio paėmimo procese (6.3.3 punktas), gaires, kuriomis turi vadovautis DKP, kai sprendžia, ar yra ypatingos aplinkybės, kurioms esant mėginių paėmimo procesas turėtų būti nutrauktas nepaėmus mėginio su tyrimui tinkamu savituoju tankiu (G.4.6 punktas).]

4.9.3 *Antidopingo organizacijos* turėtų konsultuotis ir derinti veiksmus tarpusavyje, su WADA bei su teisėsaugos ir kitomis susijusiomis institucijomis gaunant, ruošiant ir keičiantis informacija ir duomenimis, kurie gali būti naudingi testų paskirstymo planavimo procese pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 11.0 skirsnį.

5.0 Pranešimas sportininkams

5.1 Tikslas

Tikslas – užtikrinti, kad *testavimui* atrinktam *sportininkui* būtų tinkamai pranešta apie *mėginių* paėmimą, kaip nurodyta 5.4.1 punkte, kad būtų ginamos *sportininko* teisės, kad nebūtų sudarytos galimybės klastoti *mėginį*, kurį reikia pateikti ir kad pranešimas būtų įformintas dokumentais.

5.2 Bendrosios nuostatos

Pranešimas *sportininkams* pradedamas, kai mėginių paėmimo institucija inicijuoja pranešimą atrinktiems *sportininkams* ir baigiamas, kai *sportininkas* atvyksta į dopingo kontrolės punktą arba kai testavimo institucija informuojama, kad *sportininkas* galimai nevykdo reikalavimų. Pagrindiniai uždaviniai yra šie:

- a) paskirti DKP, palydovus ir kitą personala *mėginiams* paimti;
- b) *nustatyti sportininko* buvimo vietą ir patvirtinti jo tapatybę;

- c) *informuoti sportininką*, kad jis yra atrinktas duoti *mėginį* ir apie jo teises bei pareigas;
- d) *testuojant* be išankstinio perspėjimo – nuolatos lydėti *sportininką* nuo pranešimo momento iki atvykimo į nurodytą *dopingo kontrolės punktą*;
- e) pranešimą arba bandymą pranešti įforminti dokumentais.

5.3 Reikalavimai, taikomi prieš pranešant sportininkams

5.3.1 Išskyrus ypatingas ir pateisinamas aplinkybes, *mėginių* paėmimo metodas yra *testavimas* be išankstinio perspėjimo.

[5.3.1 punkto komentaras. Nacionalinei federacijai ar kitai institucijai neleistina reikalauti, kad jai iš anksto būtų pranešta apie jos jurisdikcijoje esančių sportininkų testavimą, kad jos atstovas galėtų dalyvauti tokiaame testavime.]

5.3.2 *Mėginių* paėmimo institucija paskiria *personala mėginiams* paimti, kuris yra išmokytas atlikti jiems paskirtas pareigas, neturi interesų konflikto *mėginių* paėmimo rezultatų atžvilgiu ir kurio sudėtyje nėra *nepilnamečių* ir įgalioja jį vykdyti *mėginių paėmimo procesą* ar talkinti jį vykdyti.

5.3.3 *Personalas mėginiams* paimti turi *mėginių paėmimo institucijos* pateiktus oficialius dokumentus, liudijančius jo teisę iš *sportininko* paimti *mėginį*, kaip antai *testavimo institucijos* įgaliojimą. *DKP* taip pat papildomai su savimi turi asmens dokumentą, kuriame yra jo vardas, pavardė ir nuotrauka (pvz., *mėginių paėmimo institucijos* išduotą tapatybės kortelę, vairuotojo pažymėjimą, sveikatos kortelę, pasą ar panašų galiojantį asmens dokumentą) bei asmens dokumento galiojimo pabaigos data.

5.3.4 *Testavimo institucija* ar *mėginių paėmimo institucija* nustato *mėginiui* pateikti atrinkto *sportininko* tapatybės patvirtinimo kriterijus. Tuo užtikrinama, kad atrinktas *sportininkas* yra tas *sportininkas*, kuriam pranešta. *Sportininko* tapatybės nustatymo metodas nurodomas *dopingo kontrolės* anketoje.

5.3.5 *Mėginių paėmimo institucija*, *DKP* ar *palydovas*, kaip tinkama, nustato atrinkto *sportininko* buvimo vietą ir numato pranešimo pateikimo būdą ir laiką, atsižvelgdamas į būdingas sporto šakos (*varžybų*, *treniruočių* ir kt.) aplinkybes bei konkrečią situaciją.

5.3.6 *Mėginių paėmimo institucija* sukuria sistemą, skirtą detaliam registruoti bandymą (-us) pranešti *sportininkui* ir rezultata (-us).

5.3.7 *Sportininkas* yra pirmasis asmuo, kuriam pranešama apie jo atrinkimą *mėginiui* paimti, išskyrus atvejus, kai prieš tai pagal 5.3.8 punktą reikalaujama susisiekti su trečiuoju asmeniu.

5.3.8 Mėginių paėmimo institucija (DKP, palydovas), kaip tinkama, apsvarsto, ar turi būti pranešta trečiajam asmeniui, prieš pranešant *nepilnamečiui sportininkui* (kaip numatyta C priede „Pakeitimai, taikomi *nepilnamečiams sportininkams*“) arba jei to reikia dėl *sportininko* sveikatos sutrikimo (kaip numatyta B priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*“), arba tais atvejais, kai pranešimui pateikti reikalingas vertėjas ir sudaromos sąlygos naudotis jo paslaugomis.

[5.3.8 punkto komentaras. *Atliekant testavimą per varžybas, trečiuosius asmenis leidžiama informuoti, kad bus testuojami nepilnamečiai ar sveikatos sutrikimų turintys sportininkai, jei personalui mėginiams paimti reikia suteikti pagalbą nustatant sportininko (-ų), kuris (-ie) bus testuojamas (-i), tapatybę ir tokiam (-iems) sportininkui (-ams) pranešti, kad jis (jie) turi pateikti mėginį (-ius). Tačiau jokiame trečiajam asmeniui (pvz., komandos gydytojui) nereikia pranešti apie užduotį atlikti dopingo kontrolę, kai tokios pagalbos nereikia. Bet koks pranešimas trečiajam asmeniui pateikiamas saugiu ir konfidencialiu būdu taip, kad nebūtų išankstinio sportininko informavimo apie jo atrinkimą mėginiui paimti rizikos. Paprastai tai reikėtų daryti varžybų, kuriose sportininkas dalyvauja, pabaigoje arba likus kuo mažiau laiko iki pabaigos.]*

5.4 Pranešimo sportininkams reikalavimai

5.4.1 Po pirmojo kontakto mėginių paėmimo institucija, DKP ar palydovas, kaip tinkama, užtikrina, kad *sportininkas* ir (arba) trečiasis asmuo (kai taikomas reikalavimas pagal 5.3.8 punktą), būtų informuotas apie:

- a) tai, kad *sportininkas* turi duoti *mėginį*;
- b) instituciją, kuriai prižiūrint vykdomas *mėginių* paėmimas;
- c) *mėginių* paėmimo rūšį ir bet kokias sąlygas, kurių privalu laikytis iki *mėginių* paėmimo;
- d) *sportininko* teises, taip pat teisę:
 - i. turėti jį lydintį atstovą ir, jeigu įmanoma, vertėją pagal 6.3.3 punkto a papunktį;
 - ii. prašyti papildomos informacijos apie *mėginių* paėmimo procesą;

- iii. prašyti leisti jam pavėluoti atvykti į dopingo kontrolės punktą dėl pateisinamų priežasčių;
 - iv. prašyti taikyti pakeitimus, kaip numatyta B priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems sportininkams“.
- e) *sportininko* pareigas, taip pat reikalavimą:
- i. visą laiką nuo pirmojo DKP (palydovo) užmegzto kontakto iki *mėginių* ėmimo procedūros pabaigos išlikti DKP (palydovo) priežiūroje;
 - ii. pateikti asmens dokumentą pagal 5.3.4 punktą;
 - iii. vykdyti *mėginių* paėmimo procedūras (*sportininkui* turėtų būti pranešta apie galimas *nuobaudas* už reikalavimų nevykdymą);
 - iv. nedelsiant atvykti duoti *mėginį*, jeigu nėra vėlavimą pateisinančių priežasčių, kaip nustatyta 5.4.4 punkte.
- f) dopingo kontrolės punkto buvimo vieta;
- g) tai, kad, prieš *pateikdamas mėginį* nusprendęs valgyti ir gerti, sportininkas tai daro savo rizika;
- h) tai, kad nereikėtų vartoti pernelyg daug skysčių, nes dėl to gali užsitęsti tinkamo *mėginio* gavimas;
- i) tai, kad bet koks šlapimo *mėginys*, kurį *sportininkas* pateikia personalui mėginiui paimti, turėtų būti pirmasis po pranešimo išskirtas *sportininko* šlapimas, t. y. prieš *mėginį* pateikdamas personalui mėginiams paimti, jis neturėtų šlapintis duše ar kitur.

5.4.2 Užmezgus kontaktą, DKP (palydovas):

- a) stebi *sportininką* visą laiką nuo tokio kontakto pradžios iki tol, kol *sportininkas* išeina iš dopingo kontrolės punkto užbaigus jo *mėginio* paėmimo procesą;
- b) atskleidžia *sportininkui* savo tapatybę, naudodamas 5.3.3 punkte nurodytus dokumentus;
- c) patvirtina *sportininko* tapatybę pagal 5.3.4 punkte nustatytus kriterijus. *Sportininko* tapatybės patvirtinimas bet koku kitu būdu arba *sportininko* tapatybės nepatvirtinimas įforminamas

dokumentais ir apie tai pranešama testavimo institucijai; kai vadovaujantis 5.3.4 punkte nustatytais kriterijais *sportininko* tapatybės patvirtinti negalima, testavimo institucija nusprendžia, ar tikslinga toliau veikti pagal A priedą „Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas“, ar ne.

5.4.3 Kad būtų patvirtintas pranešimo gavimas ir priėmimas, palydovas (DKP) sportininkui duoda pasirašyti atitinkamą anketą. Jei *sportininkas* atsisako savo parašu patvirtinti, kad jam pranešta, arba išsisukinėja nuo pranešimo, palydovas (DKP), jei įmanoma, informuoja *sportininką* apie tai, kokias *nuobaudas* užtraukia atsisakymas ar reikalavimų nevykdymas ir palydovas (jeigu jis nėra DKP) nedelsdamas visus susijusius faktus praneša DKP. Kai įmanoma, DKP tęsia *mėginių* paėmimą. DKP visus faktus nurodo išsamioje ataskaitoje ir apie aplinkybes praneša testavimo institucijai. Testavimo institucija atlieka A priede „Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas“ nurodytus veiksmus.

5.4.4 DKP (palydovas) savo nuožiūra gali svarstyti bet kokią pagrįstą trečiojo asmens prašymą arba bet kokią *sportininko* prašymą leisti vėluoti atvykti į dopingo kontrolės punktą po patvirtinimo apie pranešimo gavimą ir priėmimą ir (arba) laikinai išeiti iš dopingo kontrolės punkto po atvykimo ir gali tokį leidimą duoti, jeigu yra galimybė tokio vėlavimo laikotarpiu *sportininką* visą laiką lydėti ir tiesiogiai stebėti. Pavyzdžiui, galima leisti vėluoti atvykti į dopingo kontrolės punktą arba laikinai iš jo išeiti dėl šių priežasčių:

a) *testavimo per varžybas* atveju:

- i) dalyvavimo pristatymo ceremonijoje;
- ii) įsipareigojimų žiniasklaidai vykdymo;
- iii) dalyvavimo tolesnėse *varžybose*;
- iv) atsipalaidavimo pratimų po fizinio krūvio atlikimo;
- v) reikalingo medicininio gydymo gavimo;
- vi) atstovo ir (arba) vertėjo ieškojimo;
- vii) nuotraukos tapatybei patvirtinti gavimo; arba
- viii) bet kokios kitos pateisinamos aplinkybės, kaip nustato DKP, atsižvelgdamas į bet kokius testavimo institucijos nurodymus;

b) *testavimo ne varžybų metu* atveju:

- i) atstovo ieškojimo;
- ii) treniruotės užbaigimo;
- iii) reikalingo medicininio gydymo gavimo;
- iv) nuotraukos tapatybei patvirtinti gavimo; arba
- v) bet kokios kitos pateisinamos aplinkybės, kaip nustato DKP, atsižvelgdamas į bet kokius testavimo institucijos nurodymus.

5.4.5 DKP ar kitas personalas mėginiams paimti dokumentais įformina bet kokias vėlavimo atvykti į mėginių paėmimo punktą priežastis ir (arba) išėjimo iš mėginių kontrolės punkto priežastis, kurias testavimo institucijai gali prireikti toliau tirti. Taip pat turėtų būti užregistruotas bet koks *sportininko* nebuvimo nuolatinėje priežiūroje atvejis.

5.4.6 DKP (palydovas) atmeta *sportininko* prašymą dėl vėlavimo, jeigu tokiu vėlavimo laikotarpiu bus neįmanoma *sportininką* stebėti visą laiką.

5.4.7 Jeigu į dopingo kontrolės punktą sportininkas vėluoja atvykti ne dėl 5.4.4 punkte nurodytų priežasčių, bet atvyksta prieš išeinant DKP, DKP sprendžia, ar pradėti svarstyti klausimą dėl reikalavimų nevykdymo. Jeigu įmanoma, DKP tęsia mėginio ėmimą ir detales apie *sportininko* vėlavimą atvykti į dopingo kontrolės stotį įformina dokumentais.

5.4.8 Jeigu personalas mėginiams paimti pastebi bet kokį dalyką, galintį pakenkti mėginio paėmimui, tas aplinkybes praneša DKP, kuris jas įformina dokumentais. Jei, DKP manymu, tinkama, DKP vykdo A priedo „Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas“ reikalavimus ir (arba) sprendžia, ar tikslinga paimti papildomą *sportininko mėginį*.

6.0 Pasiruošimas vykdyti mėginių paėmimo procesą

6.1 Tikslas

Pasiruošti mėginių paėmimo procesui taip, kad procesas būtų vykdomas veiksmingai ir operatyviai.

6.2 Bendrosios nuostatos

- a) Pasiruošimas mėginių paėmimo procesui pradedamas sukuriant atitinkamos informacijos gavimo sistemą, kad procesą būtų galima veiksmingai vykdyti, o baigiamas, kai patvirtinama, kad

mėginio paėmimo įranga tenkina nurodytus kriterijus. Pagrindinės užduotys darbai yra šios: sukurti informacijos rinkimo mėginių paėmimo procesui sistema;

- b) nustatyti kriterijus, skirtus nustatyti, kas gali dalyvauti vykdant mėginių paėmimo procesą;
- c) užtikrinti, kad dopingo kontrolės punktas atitiktų minimalius kriterijus, nustatytus 6.3.2 punkte;
- d) užtikrinti, kad mėginio paėmimo įranga atitiktų minimalius kriterijus, nustatytus 6.3.4 punkte.

6.3 Pasiruošimo mėginių paėmimo procesui reikalavimai

6.3.1 Testavimo institucija arba mėginių paėmimo institucija sukuria sistemą, skirtą gauti visą informaciją, reikalingą veiksmingam mėginių paėmimo proceso vykdymui, taip pat nustato specialius reikalavimus sveikatos sutrikimų turinčių *sportininkų* poreikiams (kaip numatyta B priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*“) ir *nepilnamečių sportininkų* poreikiams (kaip numatyta C priede „Pakeitimai, taikomi *nepilnamečiams sportininkams*“) patenkinti.

6.3.2 DKP naudojami tokie dopingo kontrolės punktai, kuris bent jau užtikrina *sportininko* privatumą ir, kai įmanoma, naudojamas tik kaip dopingo kontrolės punktas per visą mėginio paėmimo procesą. DKP registruoja visus didelius nukrypimus nuo šių kriterijų.

6.3.3 Mėginių paėmimo institucija nustato kriterijus, apibrėžiančius, kas dar greta personalo mėginiams paimti gali turėti teisę dalyvauti mėginių paėmimo procese. Šie kriterijai apima bent jau:

- a) *sportininko* teisę būti lydimam atstovo ir (arba) vertėjo per mėginių paėmimo procesą, išskyrus tuomet, kai *sportininkas* šlapinasi pateikdamas *mėginį*;
- b) *nepilnamečio sportininko* teisę (kaip numatyta C priede „Pakeitimai, taikomi *nepilnamečiams sportininkams*“) ir stebinio DKP (palydovo) teisę turėti atstovą, kuris stebėtų DKP (palydovą) tuo metu, kai *nepilnametis sportininkas* šlapinasi pateikdamas *mėginį*, nereikalaujant atstovo, kuris tiesiogiai stebėtų šlapimo *mėginio* davimą, jeigu *nepilnametis sportininkas* to neprašo;
- c) sveikatos sutrikimų turinčio *sportininko* teisę būti lydimam atstovo, kaip numatyta A priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*“);

- d) WADA stebėtoją, kai taikytina pagal *Nepriklausomų stebėtojų programą*. WADA stebėtojas tiesiogiai nestebi paties šlapinimosi mėginiui duoti.

6.3.4 Mėginių paėmimo institucija naudoja tik tokias mėginio paėmimo įrangos sistemas, kurios bent jau:

- a) turi unikalias visų buteliukų, talpų, mėgintuvėlių ir kitų *mėginiui* sandariai uždaryti naudojamų priemonių numeravimo sistemas;
- b) turi sandaraus uždarymo, kurio pažeidimą galima lengvai nustatyti, sistemą;
- c) užtikrina, kad *sportininko* tapatybė nebūti aiški iš pačios įrangos;
- d) užtikrina, kad prieš *sportininkui* naudojamą įrangą, ji yra švari ir sandariai uždaryta.

6.3.5 Mėginių paėmimo institucija sukuria mėginių saugojimo sekos ir mėginių paėmimo dokumentų registravimo sistemą, kuria taip pat patvirtinama, kad ir *mėginiai*, ir *mėginių* paėmimo dokumentai pristatyti į numatytas paskirties vietas.

[6.3.5 punkto komentaras. Informacija, rodanti, kaip mėginys saugomas iki išgabenimo iš dopingo kontrolės punkto gali būti registruojama, pavyzdžiui, ataskaitoje apie įvykdytą pavidimą. Mėginį paėmus iš dopingo kontrolės punkto, kiekvienas vieno asmens kitam, pvz., DKP kurjeriui arba DKP laboratorijai, perduoto mėginio saugojimo iki mėginys pristatomas į jo paskirties vietą atvejis turėtų būti įforminamas dokumentais.]

7.0 Mėginių paėmimo proceso vykdymas

7.1 Tikslas

Mėginių paėmimo procesą vykdyti taip, kad būtų užtikrintas *mėginio* vientisumas, saugumas ir tapatybė bei nebūtų pažeistas *sportininko* privatumas ir orumas.

7.2 Bendrosios nuostatos

Mėginių paėmimo procesas pradedamas nustatant bendrą atsakomybę už mėginių paėmimo procesą, o baigiamas, kai *mėginys* yra paimtas ir apsaugotas bei parengti *mėginio* paėmimo dokumentai. Pagrindiniai uždaviniai yra šie:

- a) pasiruošti *mėginio* paėmimui;
- b) paimti *mėginį* ir jį saugiai laikyti;
- c) *mėginio* paėmimą įforminti dokumentais.

7.3 Reikalavimai, taikomi prieš *mėginio* paėmimą

7.3.1 *Mėginių* paėmimo institucija yra atsakinga už viso *mėginių* paėmimo proceso vykdymą, tam tikras pareigas atlikti pavesdama DKP.

7.3.2 DKP užtikrina, kad *sportininkas* būtų informuotas apie savo teises ir pareigas, kaip nurodyta 5.4.1 punkte.

7.3.3 DKP *sportininkui* sudaro galimybę atsigerti. *Sportininkas* neturėtų gerti pernelyg daug skysčių, atsižvelgdamas į reikalavimą pateikti tyrimui tinkamo savitojo sunkio mėginį.

7.3.4 *Sportininkas* iš dopingo kontrolės punkto išeina tik tai visą laiką stebimas DKP ar palydovo ir leidus DKP. DKP svarsto bet kokią pagrįstą *sportininko* prašymą išeiti iš dopingo kontrolės punkto, kaip nurodyta 5.4.4, 5.4.5 ir 5.4.6 punktuose, iki to laiko, kai *sportininkas* galės pateikti *mėginį*.

7.3.5 Jeigu DKP *sportininkui* leidžia išeiti iš dopingo kontrolės punkto, DKP su *sportininku* susitaria dėl šių išėjimo sąlygų:

- a) *sportininko* išėjimo iš dopingo kontrolės punkto tikslo;
- b) grįžimo laiko (arba grįžimo užbaigus sutartą veiklą);
- c) kad *sportininkas* visą laiką turi būti stebimas;
- d) kad *sportininkas* nesišlapintų, kol negrįžta į dopingo kontrolės punktą;
- e) DKP dokumentais įformina *sportininko* išėjimo ir grįžimo laiką.

7.4 *Mėginių* paėmimo reikalavimai

7.4.1 DKP *sportininko mėginius* paima pagal šį (-iuos) dokumentą (-us), taikomą (-us) konkrečiai *mėginio* paėmimo rūšiai:

- a) D priedą „Šlapimo *mėginių* paėmimas“;
- b) E priedą „Kraujo *mėginių* paėmimas“.

7.4.2 Bet kokį *sportininko* ir (arba) su *sportininku* susijusių *asmenų* veiksmą arba nukrypimus nuo normų, kuriais gali būti pakenkta *mėginių* paėmimui DKP detaliai užregistruoja. Jei tinkama, testavimo institucija pradeda tyrimą pagal A priedą „Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas“.

7.4.3 Jei iškyla abejonių dėl *mėginio* kilmės ar autentiškumo, *sportininko* paprašoma pateikti papildomą *mėginį*. Jei papildomą *mėginį* pateikti *sportininkas* atsisako, DKP įformina tokio atsisakymo aplinkybes dokumentais ir testavimo institucija pradeda tyrimą pagal A priedą „Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas“.

7.4.4 DKP *sportininkui* sudaro galimybę dokumentais įforminti bet kokias galimas jo pastabas dėl mėginių paėmimo proceso vykdymo eigos.

7.4.5 Vykdamas mėginių paėmimo procesą, registruojama bent ši informacija:

- a) pranešimo data, laikas ir rūšis (pranešimas be išankstinio perspėjimo ar išankstinis pranešimas);
- b) atvykimo į dopingo kontrolės punktą laikas;
- c) *mėginių* paėmimo proceso užbaigimo data ir laikas (t. y. laikas, kai *sportininkas* pasirašo deklaraciją dopingo kontrolės anketos apačioje);
- d) *sportininko* vardas ir pavardė;
- e) *sportininko* gimimo data;
- f) *sportininko* lytis;
- g) *sportininko* namų adresas, el. pašto adresas ir telefono numeris;
- h) *sportininko* sporto šaka ir rūšis;
- i) *sportininko* trenerio ir gydytojo vardas ir pavardė;
- j) *mėginio* kodo numeris;
- k) *mėginio* rūšis (šlapimo, kraujo, kt.);
- l) testo rūšis (atliktas *per varžybas* ar *ne varžybų metu*);
- m) stebėjusio DKP (palydovo) vardas, pavardė ir parašas;

- n) kraujo paėmimo pareigūno (kai tinkama) vardas, pavardė ir parašas;
- o) informacija apie dalinį *mėginį* pagal F.4.4 punktą;
- p) reikalinga laboratorijos informacija apie *mėginį* (pvz., šlapimo *mėginio* atveju, tai jo tūris ir savitasis tankis);
- q) pagal *sportininko* pareiškimą – per paskutines septynias dienas vartoti medikamentai bei papildai ir, kai imamas *mėginys* yra kraujo *mėginys* – per paskutinius tris mėnesius atliktas kraujo perpylimas;
- r) bet kokie nukrypimai nuo procedūros;
- s) *sportininko* pareikšti komentarai ar pastabos dėl *mėginių paėmimo proceso* vykdymo;
- t) *sportininko* sutikimas *mėginių* paėmimo duomenims tvarkyti;
- u) *sportininko* sutikimas ar kitoks leidimas *mėginį (-ius)* naudoti moksliniams tyrimams;
- v) *sportininko* atstovo (kai tinkama) pagal 7.4.6 punktą vardas, pavardė ir parašas;
- w) *sportininko* vardas, pavardė ir parašas;
- x) DKP vardas, pavardė ir parašas;
- y) testavimo institucijos pavadinimas;
- z) *mėginių paėmimo institucijos pavadinimas*;
- aa) rezultatų valdymo institucijos pavadinimas.

7.4.6 Baigiant *mėginių paėmimo procesą*, *sportininkas* ir DKP pasirašo atitinkamus dokumentus, patvirtindami, kad tuose dokumentuose nurodyta tiksli informacija apie *sportininko mėginio paėmimą*, taip pat ir bet kokios *sportininko* pareikštos pastabos. Jeigu *sportininkas* yra *nepilnametis*, dokumentus pasirašo ir *sportininko* atstovas (jei toks yra) ir *sportininkas*. Kiti dalyvavę asmenys, kurių vaidmuo *sportininko mėginio paėmimo procese* buvo formalus, dokumentus gali pasirašyti kaip procedūros liudininkai.

7.4.7 DKP sportininkui pateikia *sportininko* pasirašyto mėginių paėmimo proceso protokolo kopiją.

8.0 Saugumas (tvarkymas po testo atlikimo)

8.1 Tikslas

Užtikrinti visų dopingo kontrolės punkte paimtų *mėginių* ir *mėginių* paėmimo dokumentų saugų laikymą iki jų išsiuntimo iš dopingo kontrolės punkto.

8.2 Bendrosios nuostatos

Tvarkymas po testo atlikimo pradedamas *sportininkui* išėjus iš dopingo kontrolės punkto jam pateikus savo *mėginį (-ius)* ir baigiamas visų paimtų *mėginių* ir *mėginių* paėmimo dokumentų paruošimu išvežimui.

8.3 Saugumo (tvarkymo po testo atlikimo) reikalavimai

8.3.1 Mėginių paėmimo institucija nustato kriterijus, kuriais užtikrinama, kad iki išgabenimo iš dopingo kontrolės punkto kiekvienas paimtas *mėginys* būtų laikomas nepažeidžiant jo vientisumo, tapatybės ir saugumo. Šie kriterijai turėtų apimti bent jau *mėginių* buvimo vietos smulkų apibūdinimą ir įforminimą dokumentais bei nurodymą, kas saugo *mėginius* ir (arba) kam suteikta prieiga prie *mėginių*. DKP užtikrina, kad bet koks *mėginys* būtų laikomas vadovaujantis šiais kriterijais.

8.3.2 Mėginių paėmimo institucija sukuria sistemą, skirtą užtikrinti, kad kiekvieno *mėginio* dokumentai būtų užpildyti ir saugiai tvarkomi.

8.3.3 Mėginių paėmimo institucija sukuria sistemą, skirtą užtikrinti kad, prireikus, nurodymai dėl reikalingos rūšies tyrimo būtų pateikiami tyrimą atliksiančiai laboratorijai. Be to, rezultatų pranešimo ir statistikos tikslu *antidopingo organizacija* laboratorijai pateikia informaciją, kaip reikalaujama pagal 7.4.5 punkto c, f, h, j, k, l, o, p, q, y, z ir aa papunkčius.

9.0 Mėginių ir dokumentų gabenimas

9.1 Tikslas

- a) užtikrinti, kad *mėginiai* ir su jais susiję dokumentai į tyrimą atliksiančią laboratoriją būtų pristatyti tinkamos būklės tyrimui atlikti;
- b) užtikrinti, kad mėginių paėmimo proceso dokumentus DKP testavimo institucijai nusiųstų saugiai ir laiku.

9.2 Bendrosios nuostatos

9.2.1 Gabenimas pradedamas, kai *mėginiai* ir susiję dokumentai išgabenami iš dopingo kontrolės punkto ir baigiasi, kai patvirtinama, kad *mėginiai* ir mėginių paėmimo proceso dokumentai gauti jų numatytose paskirties vietose.

9.2.2 Pagrindiniai uždaviniai yra pasirūpinti saugiu *mėginių* ir susijusių dokumentų pristatymu į tyrimą atliksiančią laboratoriją ir pasirūpinti saugiu mėginių paėmimo proceso dokumentų pristatymu testavimo institucijai.

9.3 Mėginių ir dokumentų gabenimo ir saugojimo reikalavimai

9.3.1 Mėginių paėmimo institucija leidžia naudotis gabenimo sistema, kuria užtikrinama, kad *mėginiai* ir dokumentai vežami nepažeidžiant jų vientisumo, tapatybės ir saugumo.

9.3.2 *Mėginiai* į *mėginių* tyrimą atliksiančią laboratoriją visada gabenami naudojant mėginių paėmimo institucijos leidžiamą būdą kuo greičiau, kai užbaigiamas mėginių paėmimo procesas. *Mėginiai* gabenami taip, kad būtų visai sumažinta *mėginių* sugadinimo dėl tokių veiksnių, kaip vėlavimai ar dideli temperatūros svyravimai, rizika.

[9.3.2 punkto komentaras. Gabenimo reikalavimus konkrečiu užduoties atveju (pvz., kai mėginys paimtas nehygieniškomis sąlygomis arba galimas pavėluotas mėginių pristatymas į laboratorijas) antidopingo organizacijos turėtų aptarti su tyrimą atliksiančiomis laboratorijomis, siekdamas išsiaiškinti, ko reikia konkrečiomis tokio pavedimo aplinkybėmis (pvz., mėginius šaldyti ar užšaldyti).]

9.3.3 *Sportininko* tapatybę liudijantys dokumentai nepridedami prie *mėginių* ar dokumentų, siunčiamų į tyrimus atliksiančią laboratoriją.

9.3.4 Užbaigęs mėginių paėmimo procesą, DKP visus susijusius mėginių paėmimo proceso dokumentus kuo greičiau nusiunčia mėginių paėmimo institucijai mėginių paėmimo institucijos leidžiamu gabenimo būdu.

9.3.5 Jeigu *mėginiai* su pridėtais dokumentais ar mėginių paėmimo proceso dokumentai negaunami atitinkamose jų paskirties vietose arba, jeigu gabenant galėjo būti pažeistas mėginių vientisumas arba tapatybė, mėginių paėmimo institucija patikrina saugojimo seką ir testavimo institucija svarsto, ar nereikėtų mėginių galiojimo panaikinti.

9.3.6 Dokumentus, susijusius su mėginių paėmimo procesu ir (arba) antidopingo taisyklių pažeidimu, testavimo institucija ir (arba) mėginių paėmimo institucija saugo Tarptautiniame privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standarte nustatytą laikotarpį.

10.0 Nuosavybės teisė į *mėginius*

10.1 Iš *sportininko* paimti *mėginiai* nuosavybės teise priklauso testavimo institucijai, vykdyusiai atitinkamą mėginių paėmimo procesą.

10.2 Paprašius, testavimo institucija nuosavybės teisę į *mėginius* gali perduoti rezultatų valdymo institucijai arba kitai *antidopingo organizacijai*.

TREČIA DALIS. DUOMENŲ RINKIMO IR TYRIMŲ STANDARTAI

11.0 Duomenų rinkimas, vertinimas ir naudojimas

11.1 Tikslas

11.1.1 Kodekso 5.8 punkte yra reikalavimas *antidopingo organizacijoms* iš visų prieinamų šaltinių gauti, vertinti ir tvarkyti antidopingo duomenis, kurie bus naudojami atgrasyti nuo dopingo vartojimo ir jį nustatyti, siekiant sėkmingai įgyvendinti veiksmingą, sumanų ir proporcingą testų paskirstymo planą ir (arba) planuoti *tikslinį testavimą* ir (arba) suformuoti galimo (-ų) antidopingo taisyklių pažeidimo (-ų) tyrimo pagrindą. Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 11 skirsnio tikslas – nustatyti veiksmingo ir operatyvaus tokių duomenų rinkimo, vertinimo ir tvarkymo šiais tikslais standartus.

[11.1.1 punkto komentaras. Nors testavimas visada išlieka kovos su dopingu veiksmų dalimi, vien testavimo ne visada pakanka visiems Kodekse apibrėžtiems antidopingo taisyklių pažeidimams nustatyti pagal reikalaujamą standartą. Svarbiausia, kad draudžiamųjų medžiagų vartojimą ir draudžiamųjų metodų naudojimą dažnai galima atskleisti ištyrus mėginius, o kitus Kodekse apibrėžtus antidopingo taisyklių pažeidimus (dažnai ir vartojimą (naudojimą)) paprastai galima veiksmingai nustatyti ir tirti tik surinkus ir ištyrus ne tyrimais pagrįstus antidopingo duomenis ir informaciją. Tai reiškia, kad antidopingo organizacijoms reikia nustatyti veiksmingas ir efektyvias duomenų rinkimo ir tyrimo funkcijas.]

11.2 Antidopingo duomenų rinkimas

11.2.1 *Antidopingo organizacijos* deda visas pastangas, siekdamos užtikrinti savo gebėjimą rinkti ir gauti antidopingo duomenis iš visų prieinamų šaltinių, taip pat iš *sportininkų* ir *sportininkų pagalbinio personalo* (įskaitant pagal Kodekso 10.6.1 teikiamą *svarią pagalbą*) ir visuomenės (pvz., naudojantis specialia konfidencialumo linija), personalo mėginiams paimti (ataskaitų apie atliktą užduotį, įvykių ataskaitų, arba kita forma), laboratorijų, farmacijos bendrovių, nacionalinių federacijų, teisėsaugos, kitų reguliavimo ir drausmės institucijų bei žiniasklaidos.

11.2.2 *Antidopingo organizacijos* nustato savo politiką ir procedūras, kad užtikrintų saugų ir konfidencialų surinktų ir gautų antidopingo duomenų tvarkymą, duomenų šaltinių apsaugą, tinkamą nutekėjimo ir neapdairaus atskleidimo rizikos valdymą bei keitimosi informacija su teisėsaugos, kitomis susijusiomis institucijomis ir (arba) kitais trečiaisiais asmenimis tvarkymą, naudojimą ir atskleidimą tiksliai teisėtais kovos su dopingu tikslais.

11.3 Antidopingo duomenų vertinimas ir analizė

11.3.1 *Antidopingo organizacijos* užtikrina savo gebėjimą vertinti visų gautų antidopingo duomenų aktualumą, patikimumą ir tikslumą, atsižvelgdamos į šaltinio pobūdį ir duomenų surinkimo ar gavimo aplinkybes.

[11.3.1 punkto komentaras. *Antidopingo duomenys gali būti vertinami ir analizuojami naudojant įvairius modelius. Yra ir stiprių duomenų bazių ir atvejų valdymo sistemų, kuriomis naudojantis galima palengvinti tokių duomenų sisteminimą, tvarkymą, analizę ir sutikrinimą.*]

11.3.2 Visi *antidopingo organizacijos* surinkti ar gauti antidopingo duomenys turėtų būti sulyginti ir išanalizuoti, siekiant nustatyti modelius, tendencijas ir ryšius, kurie *antidopingo organizacijai* gali būti naudingi rengiant veiksmingą kovos su dopingo vartojimu strategiją ir (arba) nustatant (kai duomenys susiję su konkrečiu atveju), ar yra realus pagrindas įtarti, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, kurio tolesnis tyrimas leidžiamas pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 12 skirsnį.

11.4 Duomenų panaudojimo rezultatai

11.4.1 Antidopingo duomenys naudojami testų paskirstymo planui parengti, peržiūrėti ir patikslinti ir (arba) nustatyti, kada atlikti *tikslinį testavimą* ir (arba), kiekvienu atveju pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 4 skirsnį, ir (arba) tikslinėms duomenų rinkmenoms, kurios būtų naudojamos atliekant tyrimą, sudaryti pagal Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 12.0 skirsnį.

11.4.2 *Antidopingo organizacijos* taip pat turėtų nustatyti ir įgyvendinti politiką ir procedūras, skirtas keistis duomenimis (kai tinkama ir vadovaujantis galiojančiais įstatymais) su kitomis *antidopingo organizacijomis* (pvz., jeigu duomenys susiję su jų jurisdikcijoje esančiais *sportininkais* ar kitais *asmenimis*) ir (arba) teisėsaugos ir (arba) kitomis susijusiomis reguliavimo ar drausmės institucijomis (pvz., jeigu duomenys rodo galimą nusikaltimo ar administracinio teisės pažeidimo padarymą arba kitų elgesio taisyklių nevykdymą).

12.0 Tyrimai

12.1 Tikslas

12.1.1 Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto 12.0 skirsnio tikslas – nustatyti standartus veiksmingai ir operatyviai atlikti tyrimams, kuriuos *antidopingo organizacijos* privalo atlikti pagal *Kodeksą*, įskaitant:

- a) *netipinių rezultatų ir teigiamų rezultatų pagal paso duomenis* atitinkamai pagal *Kodekso* 7.4 ir 7.5 punktus tyrimus;
- b) bet kokios kitos tyrimais pagrįstos ir tyrimais nepagrįstos informacijos ar duomenų tyrimą, kai yra realus pagrindas įtarti, kad galėjo būti pažeistos antidopingo taisyklės atitinkamai pagal *Kodekso* 7.6 ir 7.7 punktus;
- c) nustačius *sportininko* padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą – tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* ar kitas *asmuo* galėjo dalyvauti padarant tą pažeidimą pagal *Kodekso* 20 straipsnį.

12.1.2 Kiekvienu atveju tyrimo tikslas yra vienas iš šių: arba a) paneigti pažeidimo (dalyvavimo padarant pažeidimą) padarymo galimybę; arba b) gauti įrodymų bylai dėl antidopingo taisyklių pažeidimo iškelti pagal *Kodekso* 8 straipsnį.

12.2 **Netipinių rezultatų ir teigiamų rezultatų pagal paso duomenis tyrimas**

12.2.1 *Antidopingo organizacijos* užtikrina savo gebėjimą konfidencialiai ir veiksmingai tirti *netipinius rezultatus* ir *teigiamus rezultatus pagal paso duomenis*, kurie gaunami jų vardu atlikus *testavimą* ir (arba) kurių atžvilgiu jos turi rezultatų valdymo institucijos įgaliojimus, atitinkamai pagal *Kodekso* 7.4 ir 7.5 punkto ir Tarptautinio laboratorijų standarto reikalavimus.

12.2.2 *WADA* paprašius, *antidopingo organizacija* jai pateikia (arba pasirūpina, kad *WADA* prašymu testavimo institucija, jei jos skiriasi, jai pateiktų) papildomą informaciją apie *teigiamų testo rezultatų, netipinių rezultatų* bei kitų galimų antidopingo taisyklių pažeidimų aplinkybes, kaip antai (bet tuo neapsiribojant):

- a) *varžybų*, kuriose dalyvauja konkretus *sportininkas*, lygmuo;
- b) kokią informaciją apie savo buvimo vietą konkretus *sportininkas* teikia (jei teikia) ir, ar ta informacija buvo pasinaudota siekiant

surasti *sportininką mėginiai*, kurio rezultatas buvo *teigiamas testo rezultatas* arba *netipinis rezultatas*, paimti;

- c) konkretaus *mėginio* paėmimo laikas, susijęs su *sportininko* treniruočių ar *varžybų* grafikai;
- d) kita tokia profilio informacija, kaip nustato WADA.

12.3 Kitų galimų antidopingo taisyklių pažeidimų tyrimas

12.3.1 *Antidopingo organizacijos* užtikrina savo gebėjimą konfidencialiai ir veiksmingai tirti bet kokią kitą galimą tyrimais pagrįstą ir tyrimais nepagrįstą informaciją ar duomenis, rodančius, kad yra rimtas pagrindas įtarti, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas atitinkamai pagal Kodekso 7.6 ir 7.7 punktus.

[12.3.1 punkto komentaras. Atvejis, kai, bandant paimti sportininko mėginį, gaunama informacijos, kad sportininkas galimai vengia pateikti mėginį ir (arba) atsisako pateikti mėginį arba jo nepateikia po to, kai buvo tinkamai perspėtas, pažeisdamas Kodekso 2.3 punktą, arba galimai kliudo ar bando sukliudyti atlikti dopingo kontrolę, pažeisdamas Kodekso 2.5 punktą, tiriamas pagal A priedą „Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas“.]

12.3.2 Kai yra realus pagrindas įtarti, kad galėjo būti pažeistos antidopingo taisyklės, *antidopingo organizacija WADA* praneša, kad ji pradeda tyrimą tuo klausimu pagal Kodekso 7.6 punktą arba Kodekso 7.7 punktą, atsižvelgiant į konkretų atvejį. Po to, *WADA* paprašius, *antidopingo organizacija* jai teikia naujausią informaciją apie tyrimo padėtį ir išvadas.

12.3.3 *Antidopingo organizacija* kuo greičiau renka ir registruoja visą susijusią informaciją ir dokumentus, kad tą informaciją ir dokumentus paverstų priimtinais ir patikimais galimo antidopingo taisyklių pažeidimo įrodymais ir (arba) nustatytų tolesnes apklausos, kuri leistų gauti tokius įrodymus, ribas. *Antidopingo organizacija* užtikrina, kad tyrimai visada būtų atliekami sąžiningai, objektyviai ir nešališkai. Visas tyrimų vykdymas, tyrimą atliekant gautos informacijos ir įrodymų vertinimas bei tyrimo rezultatai įforminami dokumentais.

[12.3.3 punkto komentaras. Svarbu, kad tyrimą atliekanti antidopingo organizacija informaciją gautų ir rinktų kuo greičiau ir detaliau, nes kuo didesnis laiko tarpas tarp įvykio ir tyrimo, tuo didesnė tam tikrų įrodymų praradimo rizika.

Tyrimai turėtų būti atliekami be išankstinio nusistatymo, kai dėmesys sutelkiamas tik į vieną rezultatą (pvz., bylos sportininkui ar kitam asmeniui išskėlimą už antidopingo taisyklių pažeidimą). Priešingai, kiekviename

svarbiame tyrimo etape tyrėjas (-ai) turėtų atsižvelgti į visus galimus rezultatus ir juos apsvarstyti ir turėtų stengtis surinkti ne tik visus galimus kaltės įrodymus, bet ir visus galimus kaltės nebuvimo įrodymus.]

12.3.4 Atlikdama savo tyrimą, *antidopingo organizacija* turėtų pasinaudoti visais jai pagrįstai prieinamais tyrimo ištekliais. Tai gali būti informacijos ir pagalbos gavimas iš teisėsaugos ir kitų susijusių institucijų, taip pat ir reguliavimo subjektų. Tačiau *antidopingo organizacija* taip pat turėtų visiškai išnaudoti visus jos turimus tyrimo išteklius, įskaitant *sportininko biologinio paso* programą, pagal galiojančias taisykles jai suteiktas tyrimo teises (pvz., teisę reikalauti pateikti atitinkamus dokumentus ir informaciją, teisę apklausti ir galimus liudytojus, ir *sportininką* ar kitą *asmenį*, kuris yra tyrimo subjektas) ir teisę laikinai sustabdyti *sportininkui* ar kitam *asmeniui* paskirtą *diskvalifikacijos* laikotarpį mainais į *svarios pagalbos* teikimą pagal Kodekso 10.6.1 punktą.

[12.3.4 punkto komentaras. WADA dokumente pavadinimu „Tyrimų koordinavimas ir keitimasis antidopingo informacija ir įrodymais“ pateikti patarimai, kaip sukurti veiksmingus ir efektyvius ryšius su teisėsaugos ir kitomis susijusiomis institucijomis siekiant palengvinti keitimąsi antidopingo duomenimis ir informacija bei tyrimų koordinavimą.]

12.3.5 Kodekso 21 straipsnyje reikalaujama, kad *sportininkai* ir *sportininkų pagalbinis personalas* bendradarbiautų su *antidopingo organizacijomis* joms atliekant tyrimus. Jei jie to nedaro, jiems turėtų būti taikomos drausmės priemonės pagal galiojančias taisykles. Jeigu savo veiksmais jie kenkia tyrimo procesui (pvz., pateikia melagingą, klaidinančią arba ne visą informaciją ir (arba) sunaikina galimus įrodymus), *antidopingo organizacija* jiems turėtų iškelti bylą dėl Kodekso 2.5 punkto pažeidimo (dėl *kliudymo* ar *bandymo sukliudyti*).

12.4 Tyrimo rezultatai

12.4.1 Sprendimą, ar *sportininkui* ar kitam *asmeniui* reikia kelti bylą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo *antidopingo organizacija* priima operatyviai ir nepagrįstai nedelsdama. Kaip nustatyta Kodekso 13.3 punkte, jei *antidopingo organizacija* per protingą WADA nustatytą terminą tokio sprendimo nepriima, WADA gali nuspręsti apeliaciją paduoti tiesiogiai CAS, tartum *antidopingo organizacija* būtų priėmusi sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo. Vis dėlto, kaip pažymėta Kodekso 13.3 punkto komentare, prieš žengdama šį žingsnį, WADA konsultuojasi su *antidopingo organizacija* ir jai suteikia galimybę paaiškinti, kodėl ji dar nepriėmė sprendimo.

12.4.2. Kai, remdamasi savo tyrimo rezultatais, *antidopingo organizacija* nusprendžia, kad antidopingo taisyklių pažeidimu įtariamam *sportininkui* ar

kitam *asmeniui* reikia iškelti bylą, apie tą sprendimą ji praneša *Kodekso* 7.4-7-6 punktuose nurodytu būdu (atsižvelgiant į konkretų atvejį) ir tokiam *sportininkui* ar kitam *asmeniui* iškelia bylą pagal *Kodekso* 8 straipsnį.

12.4.3 Kai, remdamasi savo atlikto tyrimo rezultatais, *antidopingo organizacija* nusprendžia, kad bylos antidopingo taisyklių pažeidimu įtariamam *sportininkui* ar kitam *asmeniui* kelti nereikia:

- a) apie savo sprendimą ji raštu praneša *WADA* ir *sportininko* ar kito *asmens* tarptautinei federacijai ir *nacionalinei antidopingo organizacijai*, nurodydama priežastis, pagal *Kodekso* 14.1.4 punktą;
- b) ji pateikia tokią kitą informaciją apie tyrimą, kurios pagrindais prašo *WADA* ir (arba) tarptautinė federacija ir (arba) *nacionalinė antidopingo organizacija* tam, kad nuspręstų, ar tą sprendimą apskųsti;
- c) bet koku atveju, ji apsversto, ar bet kokie tyrimą vykdant gauti duomenys ir (arba) įgyta patirtis turėtų būti panaudoti sėkmingam jos testų paskirstymo plano įgyvendinimui ir (arba) *tikslinio testavimo* planavimui ir (arba) jais turėtų būti keičiamasi su bet kokia institucija pagal 11.4.2 punktą.

KETVIRTA DALIS. PRIEDAI

A priedas. Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas

A.1 Tikslas

Užtikrinti, kad visi klausimai, iškilę iki mėginių surinkimo proceso, per jį ar jį užbaigus, kurių pagrindu gali būti nustatytas reikalavimų nevykdymo atvejis, būtų tinkamai įvertinti, įforminti dokumentais ir jų atžvilgiu imtasi veiksmų.

A.2 Apimtis

Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas prasideda, kai testavimo institucija arba DKP sužino apie galimą reikalavimų nevykdymą ir baigiasi, kai testavimo institucija, remdamasi savo tyrimo rezultatais, imasi atitinkamų tolesnių veiksmų.

A.3 Atsakomybė

A.3.1 Testavimo institucija privalo užtikrinti, kad:

- a) sužinojus apie galimą reikalavimų nevykdymą, apie tai būtų informuota *WADA* ir, remiantis visa susijusia informacija ir dokumentais, būtų pradėtas galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas;
- b) *kad sportininkas* ar kitas asmuo būtų raštu informuotas apie galimą reikalavimų nevykdymą ir turėtų galimybę duoti atsakymą;
- c) tyrimas būtų atliekamas be nereikalingo delsimo ir vertinimo procesas būtų įformintas dokumentais;
- d) galutinis sprendimas (pvz., ar pareikšti įtarimą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo) nurodant priežastis būtų pateikiamas *WADA* ir kitoms *antidopingo organizacijoms* pagal *Kodekso* 7.10 ir 14.1.4 punktus.

A.3.2 DKP privalo:

- a) *sportininką* ar kitą asmenį informuoti apie *nuobaudas*, kurias užtraukia galimas reikalavimų nevykdymas;
- b) užbaigti *sportininko mėginio paėmimo procesą*, kai įmanoma;

- c) pateikti išsamią raštišką ataskaitą apie bet kokį galimą reikalavimų nevykdymą.

A.3.1 Personalas mėginams paimti privalo:

- a) *sportininką* ar kitą asmenį informuoti apie *nuobaudas*, kurias užtraukia galimas reikalavimų nevykdymas;
- b) DKP pranešti apie bet kokį galimą reikalavimų nevykdymą.

A.4 Reikalavimai

A.4.1 Kuo greičiau apie bet kokį reikalavimų nevykdymą praneša DKP ir (arba) jį toliau tiria testavimo institucija.

A.4.2 Jei testavimo institucija nustato galimą reikalavimų nevykdymo atvejį, *sportininkui* ar kitam asmeniui nedelsiant raštu pranešama apie:

- a) galimas *nuobaudas*;
- b) tai, kad testavimo institucija tirs galimą reikalavimų nevykdymą ir bus imtasi atitinkamų tolesnių veiksmų.

A.4.2 Bet kokia reikalinga papildoma informacija apie galimą reikalavimų nevykdymą kuo greičiau gaunama iš visų atitinkamų šaltinių (taip pat ir iš *sportininko* ar kito asmens) ir registruojama.

A.4.2 Testavimo institucija sukuria sistemą, skirtą užtikrinti, kad jos atlikto galimo reikalavimų nevykdymo tyrimo rezultatus būtų galima panaudoti rezultatų valdymo veikloje ir, kai tinkama, tolesniam *tiksliniam planavimui*.

B priedas. Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*

B.1 Tikslas

Užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į konkrečius sveikatos sutrikimų turinčių *sportininkų* poreikius, susijusius su *mėginio* pateikimu, kai įmanoma, nepažeidžiant *mėginių paėmimo proceso* vientisumo.

B.2 Apimtis

Pakeitimų reikalingumo įvertinimas pradedamas nustatant tas situacijas, kuriose *mėginiai* imami iš sveikatos sutrikimų turinčių *sportininkų* ir baigiamas, kai reikia ir įmanoma, pakeitus *mėginių* ėmimo procedūras ir įrangą.

B.3 Atsakomybė

B.3.1 *Mėginių paėmimo institucija* privalo, kai įmanoma, užtikrinti, kad DKP turėtų bet kokią informaciją ir *mėginio paėmimo įrangą*, reikalingą vykdyti sveikatos sutrikimų turinčio *sportininko mėginių paėmimo procesą*.

B.3.2 DKP atsakingas už *mėginių* paėmimą.

B.4 Reikalavimai

B.4.1 Visas pranešimas sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams* ir jų *mėginių* ėmimas vykdomas pagal standartines pranešimo ir *mėginių* paėmimo procedūras, jeigu dėl *sportininko* sveikatos sutrikimo pakeitimai nereikalingi.

[B.4.1 punkto komentaras. Pavyzdžiui, jeigu sportininkas turi protinį sveikatos sutrikimą, gali būti tikslinga iš jo atstovo gauti sutikimą testuotis.]

B.4.2 Planuodami ar organizuodami *mėginių paėmimo procesą*, *mėginių paėmimo institucija* ir DKP apsvarsto, ar kokie nors *mėginiai* bus imami iš sveikatos sutrikimų turinčių *sportininkų* ir todėl gali prireikti pakeisti standartines pranešimo ar *mėginių* ėmimo procedūras, taip pat ir *mėginio paėmimo įrangą* ar priemones.

B.4.3 *Mėginių paėmimo institucija* ir DKP gali atlikti pakeitimus pagal situaciją, kai įmanoma ir jeigu tokiais pakeitimais nepažeidžiama *mėginio* tapatybė, saugumas ar vientisumas. Visi tokie pakeitimai turi būti įforminti dokumentais.

B.4.4 Vykdamt mėginių paėmimo procesą sportininkui, turinčiam protinių, fizinių ar jutimo sutrikimų, gali padėti *sportininko* atstovas ar personalas mėginiams paimti, jei sutinka *sportininkas* ir leidžia DKP.

B.4.5 DKP gali nuspręsti, kad siekiant *sportininkui* sudaryti sąlygas *mėginiui* pateikti bus naudojama alternatyvi mėginio paėmimo įranga ar priemonės, jeigu tai neturės poveikio *mėginio* tapatybei, saugumui ir vientisumui.

B.4.6 *Sportininkai*, kurie naudojami šlapimo surinkimo ar drenavimo sistemomis, prieš pateikdami šlapimo *mėginį* tyrimui, iš tokių sistemų privalo pašalinti jose esantį šlapimą. Kai įmanoma, prieš imant *mėginį* esamą šlapimo surinkimo ar drenavimo sistemą reikėtų pakeisti nauju nenaudotu kateteriu ar drenavimo sistema. Kateteris ar drenavimo sistema nėra būtina mėginio paėmimo įrangos, kurią turi pateikti mėginių paėmimo institucija, dalis; vietoj to, *sportininkas* privalo turėti šiam tikslui reikalingą įrangą.

B.4.7 DKP surašo dėl sveikatos sutrikimų turinčių *sportininkų* padarytų standartinių mėginių paėmimo procedūrų pakeitimų, taip pat bet kokių galiojančių pirmiau nurodytų veiksmų pakeitimų, protokolą.

C Priedas. Pakeitimai, taikomi *nepilnamečiams sportininkams*

C.1 Priedas

Konkrečių *nepilnamečių sportininkų* poreikių, susijusių su *mėginio* pateikimu, patenkinimo užtikrinimas, nepažeidžiant *mėginio* paėmimo proceso vientisumo, kai tai įmanoma.

C.2 Apimtis

Pakeitimų reikalingumo nustatymas pradedamas nustatant situacijas, kuriose *mėginiai* imami iš *nepilnamečių sportininkų* ir baigiamas padarant *mėginių* paėmimo procedūrų pakeitimus, kai to reikia ir tai įmanoma.

C.3 Atsakomybė

Kai įmanoma, *testavimo institucija* privalo užtikrinti, kad DKP turėtų bet kokią informaciją, reikalingą *nepilnamečio sportininko mėginių paėmimo procesui* vykdyti. Tai gali būti užtikrinimas, visais įmanomais atvejais, kad *renginio* organizatorius gautų reikalingą tėvų sutikimą *testuoti* bet kurį dalyvaujantį *sportininką*, kuris yra *nepilnametis*.

C.4 Reikalavimai

C.4.1 Visas pranešimas *nepilnamečiams sportininkams* ir jų *mėginių* ėmimas vykdomas pagal standartines pranešimo ir *mėginių* paėmimo procedūras, jeigu dėl to, kad *sportininkas* yra *nepilnametis*, pakeitimai nereikalingi.

C.4.2 Planuodama ar organizuodama *mėginių paėmimo procesą*, *mėginių paėmimo institucija* ir DKP apsvarsto, ar kokie nors *mėginiai* bus imami iš *nepilnamečių sportininkų* ir todėl gali prireikti pakeisti standartines pranešimo ar *mėginių* paėmimo procedūras, taip pat ir *mėginio paėmimo įrangą* ar priemones.

C.4.3 DKP ir *mėginių paėmimo institucija* turi teisę daryti pakeitimus atsižvelgiant į situaciją, kai tai įmanoma ir jeigu tokiais pakeitimais nebus pažeista *mėginio* tapatybė, saugumas ir vientisumas.

C.4.4 *Nepilnamečiams sportininkams* turėtų būti pranešta dalyvaujant suaugusiam asmeniui ir jie gali nuspręsti, kad per visą *mėginių paėmimo procesą* juos lydėtų atstovas. Atstovas nestebi šlapinimosi pateikiant *mėginį*, jeigu *nepilnametis* to neprašo. Tikslas – užtikrinti, kad DKP teisingai stebėtų *mėginio* pateikimą. Net jeigu *nepilnametis* atstovo ir atsisako, *mėginių paėmimo institucija*, DKP ar palydovas, kaip tinkama, svarsto, ar pranešant

sportininkui ir (arba) imant iš jo *mėginį* neturėtų dalyvauti kitas trečiasis asmuo.

C.4.5 DKP nusprendžia, kas dar (greta personalo mėginiams paimti) gali dalyvauti imant *nepilnamečio sportininko mėginį*, būtent *nepilnamečio atstovas*, kuris stebi mėginių paėmimo procesą (taip pat stebi DKP tuo metu, kai *nepilnametis* šlapinasi pateikdamas *mėginį*, bet tiesiogiai nestebi šlapinimosi pateikiant *mėginį*, jeigu *nepilnametis* to neprašo) ir DKP (palydovo) atstovas, kuris stebi DKP (palydovą) tuo metu, kai *nepilnametis* pateikinėja šlapimo mėginį, tačiau atstovas tiesiogiai nestebi šlapinimosi pateikiant mėginį, jeigu *nepilnametis* to neprašo.

C.4.0.6 Jeigu *nepilnametis sportininkas* atsisako atstovo dalyvavimo vykdant mėginių paėmimo procesą, DKP turi tai aiškiai įforminti dokumentais. Tai nepadaro testo negaliojančiu, bet turi būti užregistruota. Jeigu *nepilnametis* atsisako atstovo dalyvavimo, privalo dalyvauti DKP (palydovo) atstovas.

C.4.7 Pageidautina, kad *nepilnametis ne varžybų metu* būtų *testuojamas* tokioje vietoje, kurioje suaugusio asmens buvimo tikimybė yra didžiausia, pvz., treniruočių vietoje.

C.4.0.8 Mėginių paėmimo institucija nustato tinkamą veiksmų eigą tuo atveju, kai *testuojant nepilnametį sportininką* nedalyvauja suaugęs asmuo ir suranda *sportininkui* atstovą, kad *testavimą* galėtų tęsti.

D priedas. Šlapimo mėginių paėmimas

D.1 Tikslas

Sportininko šlapimo mėginį paimti taip, kad:

- a) būtų laikomasi atitinkamų tarptautiniu mastu pripažintų įprastinių atsargumo priemonių, taikomų sveikatos apsaugos srityje ir nebūtų pakenkta *sportininko* ir personalo mėginiams paimti sveikatai bei saugumui.
- b) *mėginys* tenkintų tyrimui tinkamo savitojo sunkio ir tyrimui reikalingo kiekio šlapimo reikalavimus; tai, kad *mėginys* šių reikalavimų netenkina, jokia būdu nepanaikina *mėginio* tinkamumo tyrimui. *Mėginio* tinkamumas tyrimui nustatomas susijusios laboratorijos sprendimu, jai konsultuojantis su testavimo institucija konkretaus mėginių paėmimo proceso atžvilgiu;
- c) *mėginys* nebūtų klastojamas, pakeičiamas užteršiamas ir bet koku kitu būdu pažeidžiamas;
- d) *mėginys* būtų aiškiai ir tiksliai identifikuotas;
- e) *mėginys* būtų saugiai užplombuotas rinkinio dėtuvėje, kurios pažeidimą lengva nustatyti.

D.2 Apimtis

Šlapimo *mėginio* paėmimas pradedamas, kai *sportininkas* yra informuotas apie *mėginių* paėmimo reikalavimus ir baigiamas, atsikratant bet kokio šlapimo, likusio pabaigus *sportininko mėginio* ėmimo procesą.

D.3 Atsakomybė

D.3.1 DKP privalo užtikrinti tinkamą kiekvieno *mėginio* paėmimą, identifikavimą ir sandarų uždarymą.

D.3.2 DKP (palydovas) privalo tiesiogiai stebėti šlapimo *mėginio* davimą.

D.4 Reikalavimai

D.4.1 DKP užtikrina, kad *sportininkas* būtų informuotas apie mėginių paėmimo proceso reikalavimus, taip pat apie bet kokius pakeitimus, kaip numatyta B priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*“.

D.4.2 DKP užtikrina, kad *sportininkui* būtų suteikta galimybė pasirinkti tinkamą įrangą *mėginiui* paimti. Jeigu dėl *sportininko* sveikatos sutrikimo pobūdžio jam reikia naudoti papildomą arba kitą įrangą, kaip numatyta B priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*“, DKP patikrina tokią įrangą, siekdamas įsitikinti, kad ji nepažeis *mėginio* tapatybės ar vientisumo.

D.4.3 DKP *sportininkui* nurodo pasirinkti surinkimo indą.

D.4.4 *Sportininkui* pasirinkus surinkimo indą, pasirenkant visą kitą *mėginio paėmimo įrangą*, kurioje tiesiogiai laikomas šlapimo *mėginys*, DKP *sportininkui* duoda nurodymą patikrinti, ar visa pasirinkta įrangą sandariai užplombuota ir ar įrangą nėra pažeista. Jei pasirinkta įrangą *sportininko* netenkina, jis gali pasirinkti kitą. Jei *sportininko* netenkina jokia siūloma įrangą, DKP tai užregistruoja. Jei DKP nepitaria *sportininkui*, kad visa siūloma įrangą yra netinkama, DKP *sportininkui* nurodo tęsti *mėginių paėmimo procesą*. Jeigu DKP *sportininkui* pritaria, kad visa pasiūlyta įrangą yra netinkama, DKP *mėginių paėmimo procesą* nutraukia ir DKP tai užregistruoja.

D.4.5 Surinkimo indas ir bet koks pateiktas *mėginys* lieka *sportininko* žinioje tol, kol *mėginys* (arba dalinis *mėginys*) sandariai uždaromas, jeigu dėl sveikatos sutrikimo *sportininkui* nereikia pagalbos, kaip numatyta B priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*“. Esant ypatingoms aplinkybėms, per *mėginių paėmimo procesą* bet kuriam *sportininkui* gali papildomai padėti *sportininko* atstovas ar *personalas mėginiams* paimti, jei *sportininkas* sutinka ir pritaria DKP.

D.4.6 DKP (*palydovas*), kuris stebi *mėginio* pateikimą, turi būti tos pačios lyties kaip *mėginį* teikiantis *sportininkas*.

D.4.7 DKP (*palydovas*) turėtų užtikrinti, kai įmanoma, kad, *sportininkas*, prieš pateikdamas *mėginį*, švariai nusiplautų rankas arba, teikdamas *mėginį*, mūvėtų tinkamas (pvz., latekso) pirštines.

D.4.8 DKP (*palydovas*) ir *sportininkas* pereina į privatumą užtikrinančią zoną *mėginiui* paimti.

D.4.9 DKP (*palydovas*) užtikrina, kad nebūtų kliūčių matyti, kaip *mėginys* išskiriamas iš *sportininko* organizmo ir privalo toliau stebėti *mėginį* po jo pateikimo, kol *mėginys* sandariai uždaromas. Kad būtų užtikrintas aiškus ir gerai matomas *mėginio* pateikimo vaizdas, DKP (*palydovas*) *sportininkui* duoda nurodymą nusivilkti arba susitvarkyti bet kokius drabužius, kurie DKP (*palydovui*) trukdo aiškiai matyti *mėginio* pateikimą. DKP (*palydovas*) užtikrina, kad visas *sportininko* šlapimas, išskirtas pateikiant *mėginį*, būtų surinktas surinkimo inde.

D.4.10 *Sportininko* akivaizdoje DKP patikrina, ar yra pateiktas tyrimui reikalingas kiekis šlapimo.

D.4.11 Jei *sportininko* pateikto šlapimo kiekis yra nepakankamas, DKP vykdo dalinio *mėginio* paėmimo procedūrą, nustatytą F priede „Šlapimo mėginiai. Nepakankamas kiekis“.

D.4.12 *Sportininkui* pateikus pakankamą kiekį šlapimo, DKP *sportininkui* nurodo pasirinkti *mėginių* paėmimo rinkinį su A ir B buteliukais pagal D.4.4 punktą.

D.4.13 Pasirinkus *mėginių* paėmimo rinkinį, DKP ir *sportininkas* patikrina, ar visi kodų numeriai sutampa ir DKP tą kodo numerį tiksliai įregistruoja *dopingo kontrolės* anketoje. Jei *sportininkas* ar DKP pamato, kad numeriai nėra vienodi, DKP *sportininkui* nurodo pasirinkti kitą rinkinį pagal D.4.4 punktą. DKP tai užregistruoja.

D.4.14 *Sportininkas* įpila minimalų tyrimui reikalingą kiekį šlapimo į B buteliuką (mažiausiai 30 ml), po to likusį šlapimą supila į A buteliuką (mažiausiai 60 ml). Tyrimui reikalingas kiekis šlapimo laikomas absoliučiu minimumu. Jei pateiktas tyrimui tinkamas kiekis šlapimo yra didesnis už minimumą, DKP užtikrina, kad *sportininkas* A buteliuką pripildytų iki įrangos gamintojo rekomenduojamo tūrio. Jeigu vis tiek dar lieka šlapimo, DKP užtikrina, kad *sportininkas* B buteliuką pripildytų iki įrangos gamintojo rekomenduojamo tūrio. DKP *sportininkui* nurodo surinkimo inde palikti nedidelį kiekį šlapimo, paaiškindamas, kad to reikia, kad DKP galėtų iširti tą šlapimo likutį pagal D.4.16 punktą.

D.4.15 Po to *sportininkas* sandariai uždaro A ir B buteliukus, kaip nurodo DKP. *Sportininko* akivaizdoje DKP patikrina, ar buteliukai tinkamai sandariai uždaryti.

D.4.16 DKP iširia surinkimo inde likusį šlapimą, kad nustatytų, ar *mėginys* turi tyrimui tinkamą savitąjį sunkį. Jei pagal DKP atlikto tyrimo vietoje duomenis *mėginys* neturi tyrimui tinkamo savitojo sunkio, tuomet DKP vadovaujasi G priedu („Šlapimo mėginiai, kurie netenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimo“).

D.4.17 Šlapimas turėtų būti išpiltas tik tada, kai visiškai pripildyti A ir B buteliukai pagal D.4.14 punktą ir šlapimo likutis iširtas pagal D.4.16 punktą.

D.4.18 *Sportininkui* suteikiama galimybė stebėti bet kokio šlapimo likučio, kuris nebus siunčiamas iširti, išpylimą.

E priedas. Kraujo mėginių paėmimas

E.1 Tikslas

Sportininko kraujo mėginį paimti taip, kad:

- a) būtų laikomasi atitinkamų tarptautiniu mastu pripažintų įprastinių atsargumo priemonių, taikomų sveikatos apsaugos srityje ir jį paimtų tinkamos kvalifikacijos asmuo, kad nebūtų pakenkta *sportininko* ir personalo mėginiams paimti sveikatai bei saugumui; *mėginio* kiekis ir kokybė tenkintų susijusias tyrimų gaires;
- b) *mėginiai*, kuriuos ketinama naudoti atskiriems *sportininko* kraujo kintamiesiems išmatuoti įgyvendinant *sportininko biologinio paso* programą, būtų paimti tokiam tikslui tinkamu būdu;
- c) *mėginys* nebūtų klastojamas, pakeičiamas, užteršiamas ar bet koku kitu būdu pažeidžiamas;
- d) *mėginys* būtų aiškiai ir tiksliai identifikuotas;
- e) *mėginys* būtų sandariai uždarytas.

E.2 Apimtis

Kraujo paėmimas pradedamas, kai *sportininkas* informuojamas apie *mėginių* paėmimo reikalavimus ir baigiamas užtikrinus tinkamą *mėginio* saugojimą prieš jo išgabėnimą į jį tirsiančią laboratoriją.

E.3 Atsakomybė

E.3.1 DKP privalo užtikrinti, kad:

kiekvienas *mėginys* būtų tinkamai paimtas, identifikuotas ir sandariai uždarytas;

visi *mėginiai* būtų tinkamai saugomi ir išgabunami pagal tyrimų gaires.

E.3.2 Kraujo paėmimo pareigūnas privalo paimti kraujo *mėginį*, atsakyti į susijusius klausimus teikiant *mėginį* ir tinkamai atsikratyti panaudota kraujo paėmimo įranga, kurios nereikia mėginių paėmimo procesui užbaigti.

E.4 Reikalavimai

E.4.1 Procedūros, susijusios su krauju, turi atitikti vietos standartus ir reguliavimo reikalavimus, susijusius su atsargumo priemonėmis sveikatos apsaugos srityje, kai tie standartai ir reikalavimai yra aukštesni, nei toliau nurodyti reikalavimai.

E.4.2 Mėginio paėmimo įranga sudaro: a) vienkartinis *mėginio mėgintuvėlis*, skirtas *mėginiams*, kurie naudojami *sportininko biologinio paso* programoje; arba b) A ir B *mėginio mėgintuvėlis*, skirtas mėginiams, kurie nebus naudojami *sportininko biologinio paso* programoje; arba c) kita įranga, kaip nurodo atitinkama laboratorija. Surinkimo mėgintuvėlius DKP (KPP) pažymi unikaliu *mėginio* kodo numeriu, jeigu jie nebuvo iš anksto sužymėti. Naudojama tokios rūšies įranga ir paimamas toks kiekis kraujo konkreitiems tyrimams, kaip nustatyta *WADA* kraujo paėmimo gairėse.

E.4.3 DKP užtikrina, kad *sportininkas* būtų tinkamai informuotas apie *mėginių* paėmimo reikalavimus, taip pat bet kokius pakeitimus, kaip numatyta B priede „Pakeitimai, taikomi sveikatos sutrikimų turintiems *sportininkams*“. Jeigu *mėginys* bus naudojamas *sportininko biologinio paso* programoje, DKP (KPP) naudoja *dopingo kontrolės* anketą, skirtą *sportininko biologinio paso* programai. Jeigu tokios anketos nėra, DKP (KPP) naudoja įprastinę *dopingo kontrolės* anketą, bet surenka ir papildomoje protokolo formoje, kurią pasirašo *sportininkas* ir DKP (KPP), nurodo šią papildomą informaciją:

- a) patvirtinimą, kad likus dviem valandoms iki *mėginio* paėmimo *sportininkas* nedalyvavo treniruotėse ar *varžybose* (žr. E.4.5 punktą);
- b) ar per paskutines dvi savaites *sportininkas* treniravosi, varžėsi arba gyveno didesniame, nei 1000 metrų, aukštyje virš jūros lygio. Jeigu taip arba, jeigu yra abejonių, reikia nurodyti vietą (-as), kurioje (-se) *sportininkas* buvo ir jo buvimo ten trukmę, taip pat apytikrą aukštį (jei žinomas);
- c) ar per paskutines dvi savaites *sportininkas* naudojo kokią nors didelio aukščio sąlygų imitavimo formą (kaip antai palapinę su sumažintu deguonies kiekiu, kaukę, kt.). Jeigu taip, reikėtų pateikti kuo daugiau informacijos apie įrenginio rūšį ir jo naudojimo būdą (dažnumą, trukmę, intensyvumą ir kt.);
- d) ar per paskutinius tris mėnesius *sportininkui* buvo atliktas (-i) kraujo perpylimas (-ai). Ar per paskutinius tris mėnesius buvo kraujo netekimo dėl avarijos, patologijos ar dovanojimo atveju. Jeigu taip, kiekvienu atveju nurodomas apytikris kiekis.

E.4.4 DKP (palydovas) ir *sportininkas* pereina į privatumą užtikrinančią zoną *mėginiui* paimti.

E.4.5 DKP (KPP) pasirūpina, kad *sportininkui* būtų sukurtos patogios sąlygos ir nurodo, kad, prieš pateikdamas *mėginį*, *sportininkas* mažiausiai 10 minučių pasėdėtų įprastoje padėtyje laikydamas kojas ant grindų. Jeigu *mėginys* bus naudojamas *sportininko biologinio paso* programoje, jis neimamas per dvi valandas po *sportininko* treniruotės ar *varžybų*. Jeigu *sportininkas* treniravosi ar varžėsi per dvi valandas po to momento, kai *sportininkui* buvo pranešta apie jo atrinkimą *mėginiui* paimti, DKP (KPP, palydovas) nuolatos stebi *sportininką*, kol baigiasi dviejų valandų laikotarpis, po kurio paimamas *mėginys*. Užduoties dokumentuose DKP (KPP) nurodo fizinio krūvio pobūdį (*varžybos, treniruotė, kt.*), taip pat jo trukmę ir bendrą intensyvumą.

E.4.6 DKP *sportininkui* duoda nurodymą pasirinkti *mėginiui* paimti reikalingą (-us) *mėginio* paėmimo rinkinį (-ius) ir patikrinti, ar pasirinkta įranga nėra pažeista ir ar nepažeistas plombos. Jei pasirinktas rinkinys *sportininko* netenkina, jis gali pasirinkti kitą. Jei *sportininko* netenkina jokie rinkiniai, o kitų pateikti nėra galimybės, DKP tai užregistruoja. Jei DKP nepitaria *sportininkui*, kad visi esami rinkiniai yra netinkami, DKP *sportininkui* nurodo tęsti *mėginių paėmimo procesą*. Jeigu DKP *sportininkui* pritaria, kad visi esami rinkiniai yra netinkami, DKP *mėginių paėmimo procesą* nutraukia ir DKP tai užregistruoja.

E.4.7 Pasirinkus *mėginių* paėmimo rinkinį, DKP ir *sportininkas* patikrina, ar visi kodų numeriai sutampa ir DKP tą kodo numerį tiksliai įregistruoja *dopingo kontrolės* anketoje. Jei *sportininkas* ar DKP pamato, kad numeriai nėra vienodi, DKP *sportininkui* nurodo pasirinkti kitą rinkinį. DKP tai užregistruoja.

E.4.8 KPP steriliu dezinfekuojančiu tamponu odą nuvalo toje vietoje, kuri neturėtų būti neigiamo poveikio *sportininkui* ar jo sportiniams rezultatams ir, jei reikia, naudoja priemonę kraujavimui sustabdyti. KPP ima kraujo *mėginį* iš paviršiaus venos į mėgintuvėlį. Priemonė kraujavimui sustabdyti, jei buvo naudota, nuimama iš karto, kai venos punkcija užbaigta. E.4.9 Paimto kraujo kiekis turi būti pakankamas, kad būtų įvykdyti susiję tyrimų reikalavimai atliekamam *mėginių* tyrimui, kaip nustatyta *WADA* kraujo paėmimo gairėse.

E.4.10 Jeigu *sportininko* kraujo kiekio, kurį galima paimti pirmu bandymu, nepakanka, KPP procedūrą pakartoja iš viso atlikdamas ne daugiau kaip tris bandymus. Jeigu visais šiais trimis bandymais nepavyksta paimti pakankamo kiekio kraujo, tuomet KPP informuoja DKP. DKP nutraukia *mėginių paėmimo procesą* ir šį faktą bei paėmimo nutraukimo priežastis užregistruoja.

E.4.11 KPP ant punkcijos vietos (-ų) uždeda tvarstį.

E.4.12 KPP atsikrato panaudota kraujo paėmimo įranga, kurios nereikia mėginių paėmimo procesui užbaigti, pagal taikomas vietinius kraujo tvarkymo standartus.

E.4.13 Jeigu reikalingas tolesnis *mėginio* apdorojimas vietoje, kaip antai serumo centrifugavimas arba atskyrimas (pavyzdžiui, kai *mėginys* bus naudojamas *sportininko biologinio paso* programoje, kraujui nustojus tekėti į mėgintuvėlį, KPP išima mėgintuvėlį iš laikiklio ir kraują mėgintuvėlyje homogenizuoja rankiniu būdu atsargiai apversdamas mėgintuvėlį mažiausiai tris kartus), *sportininkas* lieka stebėti *mėginį* tol, kol jis galutinai sandariai uždaromas rinkinio dėtuvėje, kurios pažeidimą galima lengvai nustatyti.

E.4.14 *Sportininkas* savo *mėginį* užplombavęs įdeda į *mėginių* paėmimo rinkinio dėtuvę pagal DKO nurodymą. *Sportininko* akivaizdoje DKO patikrina, ar sandarumas yra pakankamas. *Sportininkas* ir KPP (DKP) pasirašo *dopingo kontrolės* anketą.

E.4.15 Jei *mėginį* ketinama naudoti *sportininko biologinio paso* programoje, DKP (KPP) jį įdeda į laikymo įrenginį, pritaikytą kraujo mėginius laikyti žemoje temperatūroje jų saugojimo ir gabenimo laikotarpiu, bet neleidžiančią visiems kraujo *mėginiams* užšalti (kaip antai šaldytuvą, sandarų šaltkrešį, izoterminį krepšį ar bet kokį kitą tokią funkciją turintį įrenginį). Laikant ir gabenant *mėginį*, jo temperatūra registruojama naudojant temperatūros duomenų registravimo įrenginį. Rinkdamasi laikymo įrenginį, mėginių paėmimo institucija atsižvelgia į laikymo ir gabenimo laikotarpio trukmę, *mėginių*, kurie bus kartu laikomi, skaičių ir vyraujančias aplinkos sąlygas (aukšta ar žema temperatūra).

E.4.16 Sandariai uždarytas *mėginys* laikomas taip, kad nebūtų pažeistas jo vientisumas, tapatybė ir saugumas iki jis bus išgabentas iš dopingo kontrolės punkto į jį tirsiančią laboratoriją.

E.4.17 Kraujo *mėginiai* gabenami vadovaujantis 9.0 skirsniu. Už gabenimo procedūrą atsakingas DKP. Kraujo *mėginiai* gabenami tokiaime įrenginyje, kuriame visą laiką būtų išlaikomas *mėginių* vientisumas, nepaisant išorės temperatūros pokyčių. Gabenimo įrenginys transportuojamas saugiai, taikant testavimo institucijos leidžiamą būdą. Jei *mėginį* ketinama naudoti *sportininko biologinio paso* programoje, jis turi būti greitai atgabentas į laboratoriją, kad, idealiu atveju, jį būtų galima ištirti per 36 valandas po *mėginio* paėmimo.

F priedas. Šlapimo mėginiai. Nepakankamas kiekis

F.1 Tikslas

Užtikrinti, kad nepateikus tyrimui tinkamo kiekio šlapimo, būtų vykdomos atitinkamos procedūros.

F.2 Apimtis

Procedūra pradedama informuojant *sportininką*, kad jo pateiktame *mėginyje* nėra tyrimui tinkamo kiekio šlapimo ir baigiama *sportininkui* pateikus pakankamą kiekį šlapimo.

F.3 Atsakomybė

DKP privalo deklaruoti, kad *mėginio* kiekis nepakankamas ir paimti papildomą (-us) *mėginį (-ius)*, kad būtų gautas bendras pakankamo kiekio *mėginys*.

F.4 Reikalavimai

F.4.1 Jei paimtas *mėginys* yra nepakankamo kiekio, DKP informuoja *sportininką*, kad imamas kitas *mėginys*, kad būtų patenkinti tyrimui tinkamo kiekio šlapimo reikalavimai.

F.4.2 DKP *sportininkui* nurodo pasirinkti dalinio *mėginio* paėmimo įrangą pagal D.4.4 punktą.

F.4.3 Po to DKP *sportininkui* nurodo atidaryti atitinkamą įrangą, supilti nepakankamo kiekio *mėginį* į naują talpą (jeigu pagal mėginių paėmimo institucijos procedūras nepakankamo *mėginio* neleidžiama laikyti originaliame surinkimo inde) ir ją sandariai uždaryti, kaip nurodo DKP. *Sportininko* akivaizdoje DKP patikrina, ar talpa (ar originalus surinkimo indas, kai tinkama) tinkamai sandariai uždaryta.

F.4.4 DKP ir *sportininkas* patikrina, ar *dopingo kontrolės* anketoje DKP tiksliai nurodė įrangos kodo numerį ir nepakankamo *mėginio* kiekį ir tapatybę. Sandariai uždarytą dalinį *mėginį* toliau kontroliuoja arba *sportininkas*, arba DKP.

F.4.5 *Sportininkui* laukiant pateikti papildomą *mėginį*, *sportininkas* išlieka nuolatinėje priežiūroje ir jam sudaroma galimybė vartoti skysčių.

F.4.6 Kai *sportininkas* gali pateikti papildomą *mėginį*, kartojamą *mėginio* paėmimo procedūros, kaip nurodyta D priede „Šlapimo *mėginių* paėmimas“, tol, kol bus pateiktas pakankamas bendras pradinio ir papildomo (-ų) *mėginio* (-ių) šlapimo kiekis.

F.4.7 Kai DKP įsitikina, kad tyrimui tinkamo kiekio šlapimo reikalavimai įvykdyti, DKP ir *sportininkas* patikrina talpos (-ų), kuriose yra anksčiau pateiktas (-i) dalinis (-iai) *mėginys* (-iai), plombos (-ių) sandarumą. Bet kokį plombos (-ų) sandarumo pažeidimą DKP užregistruoja ir tiria pagal A priedą „Galimo reikalavimų nevykdymo tyrimas“.

F.4.8 Po to DKP *sportininkui* nurodo nulaužti plombą (-as) ir sumaišyti *mėginius* iki bent jau bus įvykdytas tyrimui tinkamo kiekio šlapimo reikalavimas, užtikrinant, kad papildomi *mėginiai* į pirminį dalinį *mėginį* būtų pilami tokia pačia tvarka, kokia jie buvo paimti.

F.4.9 Po to DKP ir *sportininkas* vykdo D.4.12 punkto ar D.4.14 punkto, kaip tinkama, reikalavimus.

F.4.10 DKP patikrina likusį šlapimą pagal D.4.16 punktą, siekdamas įsitikinti, kad jis tenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimą.

F.4.11 Šlapimas turėtų būti pašalintas tik tada, kai yra visiškai pripildyti A ir B buteliukai pagal D.4.14 punktą ir šlapimo likutis patikrintas pagal F.4.10 punktą. Tyrimui reikalingas kiekis šlapimo laikomas absoliučiu minimumu.

G priedas. Šlapimo mėginiai, kurie netenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimo

G.1 Tikslas

Užtikrinti, kad šlapimo mėginiui netenkinant tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimo, būtų vykdomos atitinkamos procedūros.

G.2 Apimtis

Procedūra pradedama, kai DKP sportininką informuoja apie būtinybę duoti kitą mėginį ir baigiama, kai paimamas mėginys, kuris tenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimą arba kai testavimo institucija atlieka kitą tolesnį veiksmą, jeigu reikia.

G.3 Atsakomybė

Mėginių paėmimo institucija privalo nustatyti procedūras, kuriomis būtų užtikrintas tinkamo mėginio paėmimas. Jeigu pirminis paimtas mėginys netenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimo, DKP privalo imti papildomus mėginius tol, kol gaunamas tinkamas mėginys.

G.4 Reikalavimai

G.4.1 DKP nustato, kad netenkinami tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimai.

G.4.2 DKP sportininką informuoja, kad jis turi pateikti kitą mėginį.

G.4.3 *Kol sportininkas* laukia pateikti kitą mėginį, *sportininkas* turi būti nuolatos stebimas.

G.4.4 *Sportininkui* patariama nevirtoti pernelyg daug skysčių, nes dėl to gali užsitęsti tinkamo mėginio gavimas. Atitinkamomis aplinkybėmis pernelyg didelis skysčių vartojimas gali būti laikomas *Kodekso* 2.5 punkto pažeidimu (*kliudymas arba bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį*).

G.4.5 Kai *sportininkas* gali duoti papildomą mėginį, DKP pakartoja mėginio paėmimo procedūras, nustatytas D priede „Šlapimo mėginių paėmimas“.

G.4.6 DKP turėtų imti papildomus mėginius tol, kol patenkinamas tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimas arba DKP nustato, kad yra ypatingos aplinkybės, o tai reiškia, kad dėl logistinių priežasčių mėginių paėmimo proceso vykdyti nebeįmanoma. Tokias ypatingas aplinkybes DKP įformina dokumentais.

[G.4.6 punkto komentaras. Sportininkas turi pareigą pateikti tyrimui tinkamo savitojo sunkio mėginį. Jeigu jo pirmasis mėginys pernelyg atskiestas, jam nebereikėtų vartoti skysčių ir todėl, jei įmanoma, jis turėtų nebegerti tol, kol pateiks tyrimui tinkamo savitojo sunkio mėginį. Kad paimtų tokį mėginį, DKP turėtų laukti tiek, kiek reikia. Testavimo institucija gali nurodyti procedūras, kuriomis turi vadovautis DKP, nustatydamas, ar yra ypatingos aplinkybės, dėl kurių nebeįmanoma vykdyti mėginių paėmimo proceso.]

G.4.7 DKP užregistruoja, kad paimti mėginiai priklauso vienam sportininkui ir mėginių pateikimo eilės tvarką.

G.4.8 Po to DKP toliau vykdo mėginių paėmimo procesą pagal D.4.17 punktą.

G.4.9 Nustačius, kad nė vienas paimtas sportininko mėginys netenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimo ir DKP nusprendus, kad dėl logistinių priežasčių nebeįmanoma vykdyti mėginių paėmimo proceso, DKP gali užbaigti mėginių paėmimo procesą.

G.4.10 DKP į laboratoriją ištirti nusiunčia visus surinktus mėginius, nesvarbu, ar jie tenkina tyrimui tinkamo savitojo sunkio reikalavimą, ar ne.

G.4.11 Laboratorija kartu su testavimo institucija nustato, kuriuos mėginius reikia tirti.

H priedas. Reikalavimai personalui mėginiams paimti

H.1 Tikslas

Užtikrinti, kad personalas mėginiams paimti neturėtų interesų konflikto ir turėtų tinkamą kvalifikaciją ir patirtį mėginių paėmimo procesui vykdyti.

H.2 Apimtis

Reikalavimai personalui mėginiams paimti pradedami vykdyti nustatant personalui mėginiams paimti reikalingą kompetenciją, o baigiami suteikiant matomą akreditaciją.

H.3 Atsakomybė

Mėginių paėmimo institucija atsakinga už visą H priede nurodytą veiklą.

H.4 Kvalifikacijos ir mokymo reikalavimai

H.4.1 Mėginių paėmimo institucija:

- a) nustato DKP, palydovo ir KPP pareigybėms reikalingą kompetenciją ir kvalifikaciją;
- b) parengia pareigines instrukcijas visam personalui mėginiams paimti, kuriose apibrėžiamos atitinkamos jų pareigos. Turi būti bent jau nustatyta, kad:
 - i) personalo mėginiams paimti nariais negali būti *nepilnamečiai*;
 - ii) KPP privalo turėti tinkamą kvalifikaciją ir praktinius įgūdžius, reikalingus kraujui iš venos paimti.

H.4.2 Mėginių paėmimo institucija užtikrina, kad personalas mėginiams paimti, kuris yra suinteresuotas mėginių paėmimo proceso rezultatu, nebūtų paskirtas vykdyti tą mėginių paėmimo procesą. Laikoma, kad personalas mėginiams paimti yra suinteresuotas, kai jis:

- a) dalyvauja sporto šakos, kurioje atliekamas *testavimas*, administravimo veikloje; arba
- b) yra susijęs su bet kurio *sportininko*, kuris galėtų pateikti *mėginį* vykdant tą procesą, asmeniniais reikalais arba juose dalyvauja.

H.4.3 Mėginių paėmimo institucija sukuria sistemą, skirtą užtikrinti, kad personalas mėginiams paimti būtų tinkamai išmokytas atlikti savo pareigas.

H.4.3.1 Į KPP mokymo programą įtraukiama bent jau visų susijusių *testavimo* proceso reikalavimų nagrinėjimas ir susipažinimas su atitinkamomis standartinėmis atsargumo priemonėmis sveikatos apsaugos srityje.

H.4.3.2 Į DKP mokymo programą įtraukiama bent:

- a) išsamus teorinis skirtingų *testavimo* veiklos rūšių, tiesiogiai susijusių su DKP pareigybe, mokymas;
- b) visos *dopingo kontrolės* veiklos, už kurią atsakingas DKP, kaip nustatyta Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte, stebėjimas, pageidautina vietoje;
- c) patenkinamas vieno viso mėginių paėmimo proceso atlikimas vietoje, stebint kvalifikuojant DKP ar panašios kvalifikacijos pareigūnui. Stebinti vietoje, nereikalaujama stebėti faktinio šlapimo *mėginio* pateikimo.

H.4.3.3 Į palydovų mokymo programą įtraukiami visų su mėginių paėmimo procesu tiesiogiai susijusių reikalavimų nagrinėjimas.

H.4.3.4 Mėginių paėmimo institucija, imanti *sportininkų*, kurie yra kitos tautybės nei jos personalas mėginiams surinkti (pvz., *tarptautiniame renginyje* ar *ne varžybų metu* aplinkybėmis) *mėginius*, turėtų sukurti papildomas sistemas, užtikrinančias, kad personalas mėginiams paimti būtų tinkamai išmokytas atlikti savo pareigas tokių *sportininkų* atžvilgiu.

H 4.4 Mėginių paėmimo institucija tvarko viso personalo mėginiams paimti švietimą, mokymą, įgūdžius ir patirtį liudijančius dokumentus.

H.5 Akreditacijos, pakartotinos akreditacijos ir įgaliojimo reikalavimai

H.5.1 Mėginių paėmimo institucija sukuria personalo mėginiams paimti akreditavimo ir pakartotino akreditavimo sistemą.

H.5.2 Mėginių paėmimo institucija užtikrina, kad, prieš suteikiant akreditaciją, personalas mėginiams paimti baigtų mokymo programą ir būtų susipažinęs su Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimais (taip pat, kai taikomas H.4.3.4 punktą, reikalavimais, taikomais sportininkų, kurie yra kitos tautybės nei personalas mėginiams paimti, *mėginiams paimti*).

H.5.4 Akreditacija galioja ne daugiau kaip dvejus metus. Personalas mėginiams paimti turi pakartoti visą mokymo programą, jei, likus metams iki pakartotinos akreditacijos, jis nedalyvavo *mėginių paėmimo* veikloje.

H.5.4 Vykdyti *mėginių* paėmimo veiklą *mėginių* paėmimo institucijos vardu *mėginių* paėmimo institucija leidžia tik tam personalui *mėginiams* paimti, kurio akreditaciją *mėginių* paėmimo institucija pripažįsta.

H.5.5 DKP gali patys vykdyti bet kokią veiklą, susijusią su *mėginių* paėmimo procesu, išskyrus imti kraują, jeigu neturi tam kvalifikacijos, arba gali nurodyti palydovui vykdyti konkrečią veiklą, kuri yra palydovo kompetencijos ribose.

I priedas. Kodekso 2.4 punktas „Informacijos apie buvimo vietą pateikimo reikalavimai“

I.1 Įvadas

I.1.1 *Sportininkas, esantis Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė, privalo:*

- a. kas ketvirtį teikti pranešimą apie buvimo vietą tiksliai ir išsamiai nurodydamas savo buvimo vietą kitą ketvirtį, taip pat nurodydamas, kur tą ketvirtį jis gyvens, treniruosis ir varžysis ir, prireikus, atnaujinti to pranešimo apie buvimo vietą duomenis, kad tą ketvirtį jį būtų galima surasti *testavimui* atitinkamame pranešime apie buvimo vietą nurodytu laiku ir vietoje, kaip nustatyta I.3 punkte. To nepadarius, gali būti pripažintas pranešimo nepateikimo atvejis;
- b. savo pranešime apie buvimo vietą nurodyti vieną konkretų 60 minučių laikotarpį per kiekvieną kito ketvirčio dieną, kuriuo *sportininkas* sudarys galimybes jį *testuoti* konkrečioje vietoje, kaip nurodyta I.4 punkte. Tai jokia būdu neapriboja *sportininko* pareigos pagal Kodekso 5.2 punktą būti *testuojamam* bet kurio metu ir bet kurioje vietoje, kai to reikalauja jo atžvilgiu testavimo institucijos įgaliojimus turinti *antidopingo organizacija*. Neapriboja ir jo pareigos teikti I.3 punkte nurodytą informaciją apie savo buvimo vietą ne tuo 60 minučių laikotarpiu. Vis dėlto tuo atveju, kai *sportininkas* nesudaro galimybių jį *testuoti* tokioje vietoje per tai dienai jo pranešime apie buvimo vietą nurodytą 60 minučių laikotarpį, gali būti pripažintas praleistas testo atvejis.

[I.1.1 punkto b papunkčio komentaras. 60 minučių laikotarpio tikslas – nustatyti pusiausvyrą tarp poreikio sportininką surasti testavimui ir galimos atsakomybės už praleistą testą taikymo sportininkams kiekvieną kartą, kai jie nesilaiko anksčiau deklaruotos tvarkos, nepraktiškumo ir neteisingumo. Antidopingo organizacijos, kurios įdiegė informavimo apie buvimo vietą sistemas laikotarpyje iki 2009 m., įvairiai atspindėjo tą problemą. Kai kurios reikalavo, kad informacija apie buvimo vietą būtų teikiama kiekvieną savaitės dieną visą parą, bet nedeklaravo praleisto testo atvejo, jeigu sportininkas nebuvo ten, kur sakė būsiąs, jeigu a) jis vis dar negalėjo atvykti testuotis, nors jam buvo pranešta telefonu; arba b) kitą dieną jis dar nebuvo ten, kur sakė būsiąs. Kitos prašė pateikti informaciją apie sportininko buvimo vietą tik vieną valandą per dieną, bet tuo laikotarpiu sportininkui taikė visišką atsakomybę, o tai kiekvienai pusei suteikė tikrumo, bet varžė antidopingo organizacijos galėjimą sportininką testuoti kitomis valandomis. Po išsamių konsultacijų su suinteresuotomis šalimis, turinčiomis didelę patirtį

informavimo apie buvimo vietą srityje, buvo nuspręsta, kad geriausias būdas maksimaliai padidinti sportininko suradimo bet kuriuo metu tikimybę, pagrįstai ir tinkamai sušvelninant atsakomybės už informacijos teikimo kiekvieną savaitės dieną visą parą taikymą praleisto testo atžvilgiu, yra sujungti geriausias kiekvienos sistemos elementus, pvz., taikyti informacijos apie buvimo vietą teikimo kiekvieną savaitės dieną visą parą reikalavimą, tačiau atsakomybę už praleistą testą taikyti tik 60 minučių laikotarpiu.]

I.1.2 Jei sportininkas per bet kokį dvylikos mėnesių laikotarpį padaro tris su buvimo vieta susijusius pažeidimus, laikoma, kad yra pažeistos antidopingo taisyklės pagal Kodekso 2.4 punktą. Su buvimo vieta susijusių pažeidimų padarymas gali būti pripažintas, kai yra bet koks trijų pranešimo nepateikimo ir (arba) praleistų testų, deklaruotų pagal I.5 punktą, atvejų derinys.

[I.1.2 punkto komentaras. Vienas su buvimo vieta susijęs pažeidimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas pagal Kodekso 2.4 punktą, tačiau, priklausomai nuo aplinkybių, jis galėtų sudaryti antidopingo taisyklių pažeidimą pagal Kodekso 2.3 punktą (vengimas pateikti mėginį) ir (arba) Kodekso 2.5 punktą (kliudymas arba bandymas sukliudyti atlikti dopingo kontrolę).]

I.1.3 Kodekso 2.4 punkte nustatytas dvylikos mėnesių laikotarpis prasideda tą dieną, kurią sportininkas padaro pirmą su buvimo vieta susijusį pažeidimą, kuriuo remiamasi pateikiant kaltinimą Kodekso 2.4 punkto pažeidimu. Jei per tą patį dvylikos mėnesių laikotarpį padaromi dar du su buvimo vieta susiję pažeidimai, tuomet padaromas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal Kodekso 2.4 punktą, nesvarbu, kad per tą dvylikos mėnesių laikotarpį pavyko paimti bet kokius sportininko mėginius. Vis dėlto tuo atveju, kai sportininkas padarė vieną su buvimo vieta susijusį pažeidimą, bet kitų dviejų su buvimo vieta susijusių pažeidimų per dvylikos mėnesių laikotarpį nuo pirmojo pažeidimo nepadarė, pasibaigus tam dvylikos mėnesių laikotarpiui pirmasis su buvimo vieta susijęs pažeidimas „nebegalioja“ taikant Kodekso 2.4 punktą ir naujas dvylikos mėnesių laikotarpis prasideda tada, kai jis padaro kitą su buvimo vieta susijusį pažeidimą.

[I.1.3 punkto komentaras. Siekiant nustatyti, ar su buvimo vieta susijęs pažeidimas padarytas per Kodekso 2.4 punkte nustatytą dvylikos mėnesių laikotarpį, a) pranešimo nepateikimu laikomas atvejis, kuris įvyko pirmą to ketvirčio, už kurį sportininkas nepateikia (pakankamo) pranešimo, dieną; b) praleistu testu laikomas atvejis, įvykęs tą dieną, kurią nepavyko paimti mėginio.]

I.1.4 Siekiant leisti sportininkams pasinaudoti visais 2015 m. Kodekso pakeitimais (atitinkamo laikotarpio pagal Kodekso 2.4 punktą sutrumpinimu nuo 18 iki 12 mėnesių), bet koks iki 2015 m. sausio 1 d. padarytas su

buvimo vieta susijęs pažeidimas „nebegalioja“ (taikant Kodekso 2.4 punktą) praėjus 12 mėnesių nuo jo padarymo dienos.

I.2 Įtraukimas į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* ir išbraukimas iš jo

I.2.1 Tarptautinė federacija ar *nacionalinė antidopingo organizacija* (kaip tinkama) kiekvieną *sportininką*, numatytą įtraukti į jos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, privalo informuoti apie:

- a. tai, kad jis įtraukiamas į jos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* nuo konkrečios dienos ateityje;
- b. informacijos apie buvimo vietą pateikimo reikalavimus, kuriuos jis dėl to privalo vykdyti;
- c. *nuobaudas*, kurias užtraukia šių informacijos apie buvimo vietą pateikimo reikalavimų nevykdymas.

[I.2.1 punkto komentaras. Šį pranešimą galima pateikti per nacionalinę federaciją arba nacionalinį olimpinį komitetą, kai tarptautinė federacija (nacionalinė antidopingo organizacija) mano tai esant tinkama ir tikslinga. Pranešime taip pat turėtų būti paaiškinta, ką sportininkui reikia daryti vykdant informacijos apie buvimo vietą pateikimo reikalavimus pagal Kodekso 2.4 punktą (arba pateikti nuorodą į interneto svetainę ar kitą šaltinį, kuriame jis tą informaciją galėtų gauti). Į Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą įtrauktus sportininkus reikėtų informuoti ir šviesti taip, kad jie suprastų jiems privalomus vykdyti informacijos apie buvimo vietą pateikimo reikalavimus, kaip veikia informavimo apie buvimo vietą sistema, nuobaudas už pranešimo nepateikimą ir praleistą testą ir jų teisę užginčyti jiems pareikštus įtarimus dėl pranešimo nepateikimo ir praleisto testo.

Antidopingo organizacijos taip pat turėtų aktyviai padėti sportininkams išvengti pranešimo nepateikimo atvejų. Pavyzdžiui, daugelis antidopingo organizacijų savo Registruotajame testuotinių sportininkų sąraše esantiems sportininkams sistemingai primena galutinius ketvirčio pranešimo apie buvimo vietą pateikimo terminus ir po to susisiečia su tais sportininkais, kurie, artėjant galutiniam terminui, dar nėra pateikę reikiamo pranešimo. Vis dėlto visa atsakomybė už pranešimo pateikimo reikalavimų vykdymą tenka sportininkams, nesvarbu, ar antidopingo organizacija jiems tokią pagalbą teikė, ar ne.]

I.2.2 Jeigu *sportininkas* yra įtrauktas į tarptautinės federacijos tarptautinį *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* ir nacionalinės antidopingo organizacijos nacionalinį *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* (ar kelių nacionalinių antidopingo organizacijų arba kelių tarptautinių federacijų

Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą), tuomet kiekviena iš jų sportininką informuoja, kad jis įtrauktas į jos sąrašą. Tačiau prieš tai darydamos, jos turi susitarti tarpusavyje, kuriai iš jų sportininkas turėtų teikti pranešimą apie buvimo vietą ir kiekviename sportininkui siunčiamame pranešime turėtų būti nurodyta, kad jis turi teikti pranešimą apie buvimo vietą tik tai antidopingo organizacijai (kuri po to ta informacija keičiasi su bet kuriomis kitomis antidopingo organizacijomis, turinčiomis sportininko testavimo jurisdikciją). Negalima reikalauti, kad pranešimą apie buvimo vietą sportininkas pateiktų kelioms antidopingo organizacijoms.

[I.2.2 punkto komentaras. Jeigu atitinkamos antidopingo organizacijos negali tarpusavyje susitarti, kuri iš jų prisiims atsakomybę už informacijos apie sportininko buvimo vietą rinkimą ir jos pateikimą kitoms sportininko testavimo teisę turinčioms antidopingo organizacijoms, tuomet kiekviena iš jų turėtų WADA raštu paaiškinti, kaip, jos manymu, šis klausimas turėtų būti išspręstas ir WADA priima sprendimą, naudingiausią sportininkui. WADA sprendimas bus galutinis ir neskundžiamas.]

I.2.3 *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą tvarkanti tarptautinė federacija ar nacionalinė antidopingo organizacija sukuria veiksmingą sistemą pranešimams apie buvimo vietą rinkti, tvarkyti ir jais keistis, pageidautina internetu (galinčią registruoti, kas ir kada įvedė informaciją) ar bent faksu, elektroniniu paštu ir (arba) trumpąja žinute, siekiant užtikrinti, kad:*

- a. *sportininko pateikta informacija būtų saugiai laikoma (ADAMS ar kitoje WADA patvirtintoje sistemoje);*
- b. *informacija galėtų naudotis (i) įgalioti asmenys, veikiantys tarptautinės federacijos ar nacionalinės antidopingo organizacijos vardu (kaip tinkama), tik tada, kai reikia; (ii) WADA; (iii) kitos antidopingo organizacijos, turinčios sportininko testavimo jurisdikciją;*
- c. *informacija visada būtų laikoma visiškai konfidencialiai, būtų naudojama tik Kodekso 5.6 punkte nustatytais tikslais ir būtų sunaikinta pagal Tarptautinį privatumo ir asmeninės informacijos apsaugos standartą, kai tampa nebeaktuali;*

I.2.4 *Sportininkas, įtrauktas į Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą, toliau vykdo informavimo apie buvimo vietą reikalavimus pagal Kodekso 2.4 punktą, nebent ir kol:*

- a. *kiekviena antidopingo organizacija jam raštu praneša, kad ji jį įtraukė į savo Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą ir kad jis nebėra numatytas įtraukti į jos Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą;*

- b. jis pasitraukia iš dalyvavimo varžybose konkrečioje sporto šakoje pagal galiojančias taisykles ir apie tai raštu informuoja kiekvieną *antidopingo organizaciją*, kuri jį yra įtraukusi į savo *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*.

[I.2.4 punkto komentaras. Galiojančiose taisyklėse gali būti ir reikalavimas pranešimą apie pasitraukimą pateikti sportininko nacionalinei federacijai.

Jei sportininkas pasitraukia iš sporto, bet paskui sugrįžta, laikotarpis, kuriuo jis nesudarė galimybių būti testuojamas ne varžybų metu, neįskaičiuojamas į Kodekso 12.4 punkte nurodytą dvylikos mėnesių laikotarpį. Todėl, taikant Kodekso 2.4 punktą, iki pasitraukimo sportininko padarytus su buvimo vieta susijusius pažeidimus galima sujungti su pažeidimais, susijusiais su buvimo vieta, kuriuos sportininkas padarė po to, kai vėl sudarė galimybes jį testuoti ne varžybų metu. Pavyzdžiui, jei sportininkas per šešis mėnesius iki pasitraukimo padarė du su buvimo vieta susijusius pažeidimus ir po to per pirmuosius šešis mėnesius, kuriais jis vėl gali būti testuojamas ne varžybų metu, padarė kitą su buvimo vieta susijusį pažeidimą, tai yra antidopingo taisyklių pažeidimas pagal Kodekso 2.4 punktą.]

I.3 Pranešimo apie buvimo vietą reikalavimai

I.3.1 *Sportininko pranešimus apie buvimo vietą renkančios antidopingo organizacijos nurodytą dieną, kuri turi būti ankstesnė nei pirma kiekvieno ketvirčio diena (pvz., atitinkamai sausio 1 d., balandžio 1 d., liepos 1 d. ir spalio 1 d.), Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė esantis sportininkas privalo pateikti pranešimą apie buvimo vietą, kuriame būtų bent ši informacija:*

- a. išsamus pašto adresas, kuriuo sportininkui galima siųsti oficialius pranešimus. Laikoma, kad bet kokį tuo adresu išsiųstą pranešimą ar kitą raštą sportininkas gavo praėjus penkioms darbo dienoms po jo išsiuntimo paštu;

[I.3.1 punkto a papunkčio komentaras. Šiais tikslais sportininkas turėtų nurodyti adresą, kuriuo jis gyvena ar žino, kad gauta korespondencija jam bus nedelsiant perduota. Antidopingo organizacija raginama savo taisyklėse taip pat papildyti šią pagrindinę nuostatą kitomis pranešimo pateikimą ir (arba) tai, pranešimo laikymą gautu reglamentuojančiomis nuostatomis (pavyzdžiui, leisti pranešimą pateikti faksu, elektroniniu paštu, trumpąja žinute ar kitais būdais; leisti taikyti nuostatą, kad pranešimas gautas turint jo gavimo įrodymą, o ne nuostatą, reglamentuojančią pranešimo laikymą gautu; leisti pranešimą pateikti sportininko nacionalinei federacijai, jei, išsiuntus sportininko nurodytu adresu, jis gražinamas kaip nepristatytas). Tokiomis nuostatomis siekiama sumažinti rezultatų valdymo trukmę.]

- b. smulki informacija apie *sportininko* sveikatos sutrikimą, kuris gali turėti poveikį vykdant mėginių paėmimo procesą atliekamai procedūrai;
- c. aiškus *sportininko* sutikimo perduoti jo pranešimus apie buvimo vietą kitoms testavimo institucijos įgaliojimus jo atžvilgiu turinčioms *antidopingo organizacijoms patvirtinimas*;
- d. išsamus vietos (pvz., namai, nuomojamas būstas, viešbutis ir kt.), kurioje *sportininkas* nakvos kiekvieną kito ketvirčio dieną, adresas;
- e. kiekvienos vietos (pvz., mokyklos), kurioje *sportininkas* treniruosis, dirbs ar vykdys kitą reguliarią veiklą kiekvieną kito ketvirčio dieną, adresas ir įprastinė tokios reguliarios veiklos trukmė;

[I.3.1 punkto e papunkčio komentaras. Šis reikalavimas taikomas tik tai sportininko veiklos daliai, kuri vykdoma pagal įprastą dienotvarkę. Pavyzdžiui, jeigu sportininkas reguliariai treniruojasi sporto salėje, baseine ar bėgimo takelyje, taip pat lanko fizioterapijos užsiėmimus, savo pranešime apie buvimo vietą sportininkas turėtų nurodyti sporto salės, bėgimo takelio, baseino ir fizioterapijos kabineto pavadinimą ir adresą ir po to nurodyti savo įprastinę dienotvarkę, pvz., „Pirmadieniais – 9:00-11:00 val. sporto salėje, 13:00-17:00 val. sporto salėje; antradieniais – 9:00-11:00 val. sporto salėje, 16:00-18:00 val. sporto salėje; trečiadieniais – 9:00-11:00 val. bėgimo takelyje, 3:00-5:00 val. fizioterapijos užsiėmimuose; ketvirtadieniais – 9:00-12:00 val. sporto salėje, 16:00-18:00 val. bėgimo takelyje; penktadieniais – 9:00-11:00 val. baseine, 3:00-5:00 val. fizioterapijos užsiėmimuose; šeštadieniais – 9:00-12:00 val. bėgimo takelyje, 13:00-15:00 val. baseine; sekmadieniais – 9:00-11:00 val. bėgimo takelyje, 13:00-15:00 baseine val.“.

Jeigu sportininkas šiuo metu nesitreniruoja, jis turėtų tai pažymėti savo pranešime apie buvimo vietą ir smulkiai nurodyti bet kokią kitą savo kito ketvirčio dienotvarkę, pvz., savo darbo grafiką arba pamokų tvarkaraštį arba reabilitacijos dienotvarkę ar bet kokią kitą dienotvarkę bei nurodyti kiekvienos vietos, kurioje vykdoma dienotvarkė, pavadinimą ir adresą bei jos vykdymo trukmę.

Komandinės sporto šakos ar kitos sporto šakos, kurioje varžomasi ir (arba) treniruojamasi kolektyviniu pagrindu, sportininko reguliari veikla gali būti visa komandinė veikla arba didelė jos dalis.

- f. *sportininko* kito ketvirčio varžybų grafikas, taip pat kiekvienos numatytos vietos, kurioje *sportininkas* varžysis tą ketvirtį,

pavadinimas ir data (-os), kada numatyta varžytis tokioje (-se) vietoje (-se).

I.3.2 Pagal I.3.3 punktą pranešime apie buvimo vietą taip pat reikia nurodyti vieną konkretų kiekvienos kito ketvirčio dienos 60 minučių laikotarpį nuo 5:00 iki 23:00 val., kuriuo *sportininkas* sudarys galimybes jį *testuoti* konkrečioje vietoje ir bus pasiekiamas tuo tikslu.

[I.3.2 punkto komentaras. Sportininkas gali laisvai pasirinkti 60 minučių laikotarpį nuo 5:00 iki 23:00 val. šiuo tikslu, su sąlyga, kad konkrečiu laikotarpiu kažkur jis bus pasiekiamas DKP. Tai galėtų būti sportininko gyvenamoji, treniruočių ar varžybų vieta arba kita vieta (pvz., darbovietė ar mokykla). Sportininkas turi teisę nurodyti 60 minučių laikotarpį, kuriuo jis bus viešbutyje, daugiabutyje, uždaroje teritorijoje ar kitoje vietoje, kurioje pas sportininką patekti galima per registratūrą, durininką ir apsaugos darbuotoją. Be to, sportininkas gali nurodyti laikotarpį, kuriuo jis dalyvauja komandinėje veikloje. Vis dėlto kiekvienas atvejis, kai nesudaromos galimybės ir neužtikrinamas pasiekiamumas testavimui nurodytoje vietoje laikomas praleistu testu.]

I.3.3 Taikant vienintelę I.3.2 punkto išimtį, jeigu (bet tik jeigu) atitinkamame ketvirtyje yra tokių dienomis, kuriomis pagal grafiką *sportininkas* varžysis renginyje (išskyrus bet kokius *didžiųjų renginių organizacijos* organizuojamus renginius) ir *sportininką* į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* įtraukusi *antidopingo organizacija* įsitikina, kad norint surasti *sportininką* testavimui tomis dienomis informacijos iš kitų šaltinių pakanka, *sportininką* į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* įtraukusi *antidopingo organizacija* gali nereikalauti vykdyti I.3.2 punkto reikalavimo nurodyti 60 minučių laikotarpį tokiomis dienomis („Varžybų datos“). Jeigu *sportininką* į savo *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* įtraukė ir tarptautinė federacija, ir *nacionalinė antidopingo organizacija*, tarptautinės federacijos sprendimas dėl to, ar nereikalauti taikyti reikalavimo varžybų datų atžvilgiu turi pirmumą. Jeigu 60 minučių laikotarpio nurodymo reikalavimo varžybų datų atžvilgiu taikyti nereikalaujama ir *sportininkas* savo pranešime apie buvimo vietą nurodė visą eilę dienų, kuriomis jis ketina dalyvauti varžybose (ir todėl tomis dienomis nenurodė 60 minučių laikotarpio), jeigu po to jis pašalinamas iš varžybų dar nepaėjęs toms dienoms ir tos dienos nebėra varžybų datos, jis privalo atnaujinti savo pranešimo apie buvimo vietą duomenis, pateikdamas visą tomis dienomis reikalingą informaciją, taip pat ir I.3.2 punkte nurodytą 60 minučių laikotarpį.

I.3.4 *Sportininkas* savo pranešime apie buvimo vietą privalo tiksliai ir pakankamai išsamiai pateikti visą reikalingą informaciją, kuri *antidopingo organizacijai* leistų *sportininką* surasti testavimui bet kurią ketvirčio atitinkamą dieną *sportininko* pranešime apie buvimo vietą tos dienos atžvilgiu nurodytu laiku ir vietoje, taip pat ir pranešime apie buvimo vietą tos dienos

atžvilgiu nurodytu 60 minučių laikotarpiu, bet tuo neapsiribojant). Tiksliau tariant, *sportininkas* privalo pateikti pakankamą informaciją, kuri DKP leistų surasti buvimo vietą, pateikti į tą buvimo vietą ir buvimo vietoje surasti *sportininką*. Atvejis, kai tai nepadaro, gali būti laikomas pranešimo nepateikimu ir (arba) (jei to reikalauja aplinkybės) vengimu duoti *mėginį* pagal Kodekso 2.3 punktą ir (arba) *kliudymu arba bandymu sukliudyti* atlikti *dopingo kontrolę* pagal Kodekso 2.5 punktą. Bet kokiu atveju *antidopingo organizacija* svarsto galimybę atlikti *sportininko tikslinį testavimą*.

[I.3.4 punkto komentaras. Pavyzdžiui, tokio pareiškimo, kaip „bėgiojau Švarcvalde“, nepakanka ir gali būti laikoma, kad pranešimas nepateiktas. Taip pat ir atvejis, kai nurodoma vieta, į kurią DKP negali patekti (pvz., pastatas ar zona, į kurią patekimas ribojamas) gali būti pranešimo nepateikimas. Antidopingo organizacija gali turėti galimybę nustatyti informacijos nepakankamumą dėl paties pranešimo nepateikimo arba informacijos nepakankamumą ji gali nustatyti tik tada, kai sportininką bando testuoti ir negali jo rasti. Kiekvienu atveju tai turėtų būti laikoma galimu pranešimo nepateikimu ir (arba) (jei to reikalauja aplinkybės) vengimu duoti mėginį pagal Kodekso 2.3 punktą arba kliudymu arba bandymu sukliudyti atlikti dopingo kontrolę pagal Kodekso 2.5 punktą. Jei sportininkas tiksliai nežino, kur jis nuolatos bus kitą ketvirtį, jis privalo pateikti kuo tikslesnę informaciją, kur tikisi būti tam tikru laiku ir po to, prireikus, tą informaciją atnaujinti pagal I.3.5 punktą.]

I.3.5 Kai pasikeičia aplinkybės ir todėl pranešime apie buvimo vietą pateikta informacija nebėra tiksli ar išsami, kaip reikalaujama I.3.4 punkte, *sportininkas* privalo pateikti atnaujintą informaciją, kad pateikta informacija vėl būtų tiksli ir išsami. Tiksliau tariant, *sportininkas* visada privalo atnaujinti savo pranešimo apie buvimo vietą duomenis, kai atitinkamame ketvirtyje bet kurią dieną pasikeičia a) I.3.2 punkte nurodytu 60 minučių laikotarpio laikas ar vieta; ir (arba) b) jo nakvynės vieta. Atnaujintą informaciją *sportininkas* privalo pateikti kuo greičiau pasikeitus aplinkybėms ir bet kokiu atveju iki prasidedant konkrečios dienos 60 minučių laikotarpiui, nurodytam jo pranešime. Atvejis, kai tai nepadaro, gali būti laikomas pranešimo nepateikimu ir (arba) (jei to reikalauja aplinkybės) vengimu duoti *mėginį* pagal Kodekso 2.3 punktą ir (arba) *kliudymu arba bandymu sukliudyti* atlikti *dopingo kontrolę* pagal Kodekso 2.5 punktą. Bet kokiu atveju *antidopingo organizacija* svarsto galimybę atlikti *sportininko tikslinį testavimą*.

[I.3.5 punkto komentaras. Antidopingo organizacija, kuri renka sportininko pranešimus apie buvimo vietą, turėtų parūpinti atitinkamus priemonės (pvz., telefoną, faksą, internetą, elektroninį paštą, trumpųjų žinučių siuntimo priemonę), kad būtų palengvintas tokios atnaujintos informacijos perdavimas.

Kiekviena sportininko testavimo institucijos įgaliojimus turinti antidopingo organizacija, prieš bandydama paimti sportininko mėginį remdamasi jo pranešimu apie buvimo vietą, privalo patikrinti, ar sportininkas nėra pateikęs kokios nors atnaujintos informacijos. Tačiau, siekiant išvengti abejonių, sportininkas, kuris pateikia atnaujintą informaciją apie savo konkrečios dienos 60 minučių laikotarpį nepraėjus pradiniam 60 minučių laikotarpiui, vis tiek privalo sutikti būti testuojamas pirminiu 60 minučių laikotarpiu, jei jis tuo laikotarpiu surandamas testavimui.]

I.3.6 Kad sportininkas pranešimo nepateikė, gali būti pareikšta tik tuomet, kai rezultatų valdymo institucija nustato kiekvieną iš šių aplinkybių:

- a. sportininkui buvo tinkamai pranešta (i) kad jį numatyta įtraukti į Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą; (ii) apie dėl to taikomą reikalavimą teikti pranešimus apie buvimo vietą; (iii) apie nuobaudas, kurias užtraukia bet koks tokio reikalavimo nevykdymas;
- b. sportininkas neįvykdė to reikalavimo iki nustatyto termino pabaigos;

[I.3.6 punkto b papunkčio komentaras. Sportininkas neįvykdo reikalavimo pateikti pranešimą apie buvimo vietą (i) kai jis jokio tokio pranešimo nepateikia arba pranešimo informacijos neatnaujina, kaip reikalaujama I.3.5 punkte; arba (ii) kai jis pranešimą pateikia arba jo informaciją atnaujina, bet tame pranešime ar pranešime su atnaujinta informacija nenurodo visos reikalingos informacijos (pvz., jis nenurodo savo nakvynės vietos kiekvieną kito ketvirčio dieną arba kiekvieną dieną, kurios atžvilgiu pateikia pranešimą su atnaujinta informacija, arba nenurodo reguliarios veiklos, kurią jis vykdys atitinkamame ketvirtyje arba laikotarpiu, kurio atžvilgiu pateikė pranešimą su atnaujinta informacija); arba (iii) kai pradiniam pranešime arba pranešime su atnaujinta informacija pateikta informacija yra netiksli (pvz., adresas, kurio nėra) arba nepakankama, kad antidopingo organizacija galėtų jį surasti testavimui (pvz., „bėgiojimas Švarcvalde“).]

- c. tuo atveju, kai per tą patį ketvirtį pranešimas nepateikiamas antrą arba trečią kartą – pagal I.5.2 punkto d papunktį jis buvo įspėtas dėl ankstesnio pranešimo nepateikimo atvejo ir (jeigu dėl to pranešimo nepateikimo buvo nustatyta pranešimo apie buvimo vietą trūkumų, kurių nepašalinus ir toliau būtų galima pripažinti pranešimo nepateikimo atvejus) ir tokia pranešime jam buvo pranešta, kad, norėdamas išvengti kitų pranešimo nepateikimo atvejų, jis privalo pateikti pranešimą apie buvimo vietą (arba atnaujinti jo duomenis) iki pranešime nurodyto termino pabaigos (*kuris turi būti ne trumpesnis kaip 24 valandos po pranešimo gavimo ir ne ilgesnis kaip iki mėnesio, kurį gautas*

pranešimas, pabaigos), bet vis tiek pranešimo nepateikimo trūkumo neištaisė iki pranešime nurodyto termino pabaigos;

[I.3.6 punkto c papunkčio komentaras. Taikomas reikalavimas sportininką įspėti apie pirmą pranešimo nepateikimo atvejį per ketvirtį ir jam sudaryti galimybę išvengti kito, prieš jį apkaltinant kitu pranešimo nepateikimo atveju tą ketvirtį. Tačiau tai viskas, ko reikalaujama. Tiksliau tariant, prieš sportininką apkaltinant antrą kartą nepateikus pranešimo, nebūtina užbaigti rezultatų valdymo procesą.]

- d. *sportininkas nevykdė reikalavimų bent jau dėl aplaidumo. Šiuo tikslu preziumuojama, kad sportininkas nevykdė reikalavimo dėl aplaidumo, įrodžius, kad jis buvo įspėtas apie reikalavimus, bet vis tiek jų nevykdė. Tą prezumpciją galima paneigti tik tuo atveju, jeigu sportininkas įrodo, kad jo aplaidus elgesys nebuvo reikalavimo nevykdymo priežastimi ar prie jo neprisidėjo.*

I.4 Sąlygų testavimui sudarymas

I.4.1 *Kodekso 5.2 punkte nustatyta, kad kiekvienas sportininkas privalo sutikti būti testuojamas bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje, paprašius jo testavimo jurisdikciją turinčiai antidopingo organizacijai; be to, Registruotajame testuotinių sportininkų sąraše esantis sportininkas privalo atvykti ir sudaryti sąlygas jį testuoti bet kurią atitinkamą dieną tai dienai savo pranešime apie buvimo vietą nurodytu 60 minučių laikotarpiu toje vietoje, kurią savo pranešime tokiam laikotarpiui sportininkas nurodė. Šio reikalavimo nevykdymas laikomas galimai praleistu testu. Jei sportininkas testuojamas per tokį laikotarpį, sportininkas privalo likti su DKP iki bus užbaigtas mėginio paėmimas, net jei tai trunka ilgiau nei 60 minučių. To nepadarius, laikoma, kad yra galimai pažeistas Kodekso 2.3 punktas (atsisakymas pateikti mėginį arba jo nepateikimas).*

[I.4.1 punkto komentaras. Kad testavimas būtų veiksmingas atgrasant nuo sukčiavimo, jis turėtų būti kuo mažiau nuspėjamas. Todėl 60 minučių laikotarpis nustatytas ne tam, kad testavimo trukmė būtų apribota tuo laikotarpiu ar būtų sukurtas testavimo „nevykdymo“ laikotarpis, o siekiant:

- a. *labai aiškiai nustatyti, kada nepavykęs bandymas sportininką testuoti laikomas praleistu testu;*
- b. *garantuoti, kad būtų galima sportininką surasti ir mėginį paimti bent kartą per dieną (tai turėtų atgrasyti nuo dopingo vartojimo arba bent jau tai apsunkinti);*
- c. *padidinti sportininko teikiamos kitos informacijos apie buvimo vietą patikimumą ir taip antidopingo organizacijai padėti surasti*

sportininką testavimui ne per 60 minučių laikotarpį. 60 minučių laikotarpis „pritvirtina“ sportininką tam tikroje vietoje konkrečią dieną. Sujungus su informacija, kurią sportininkas turi pateikti apie savo nakvynės, treniravimosi, varžymosi ir kitos „reguliarios“ veiklos vykdymo vietą tą dieną, antidopingo organizacija įgytą galimybę sportininką surasti testavimui ne per 60 minučių laikotarpį;

- d. *gauti naudingus antidopingo srities duomenis, pvz., jeigu sportininkas reguliariai nurodo laikotarpius su dideliais tarpais tarp jų ir (arba) paskutiniu momentu pakeičia savo laikotarpį ir (arba) vietą. Tokie duomenys gali būti tikslinio sportininko testavimo pagrindu.]*

I.4.2 Kad būtų užtikrintas teisingumas *sportininko* atžvilgiu, kai bandymas *sportininką* testuoti vienu iš 60 minučių laikotarpių, nurodytų jo pranešime apie buvimo vietą, nepavyko, bet koks vėlesnis nepavykęs bandymas (tos pačios ar kitos *antidopingo organizacijos*) testuoti tą *sportininką* vienu iš 60 minučių laikotarpių, nurodytų jo pranešime apie buvimo vietą, gali būti laikomas *sportininko praleistu testu* (arba pranešimo nepateikimu, jeigu bandymas nepavyko todėl, kad pateiktos informacijos nepakako *sportininkui* surasti per tą laikotarpį), jeigu tas vėlesnis bandymas buvo padarytas po to, kai *sportininkas* buvo įspėtas apie pirmąjį nepavykusį bandymą pagal I.5.2 punkto d papunktį.

[I.4.2 punkto komentaras. Taikomas reikalavimas, kad sportininkui būtų pateiktas pranešimas dėl vieno praleisto testo prieš jį apkaltinant vėliau praleidus testą. Tačiau tai viskas, ko reikalaujama. Tiksliau tariant, prieš sportininką apkaltinant antrą kartą praleidus testą, nebūtina užbaigti rezultatų valdymo procesą pirmo praleisto testo atžvilgiu.]

I.4.3 Kad *sportininkas* praleido testą, gali būti pareikšta tik tuomet, kai rezultatų valdymo institucija gali nustatyti kiekvieną iš šių aplinkybių:

- a. kai *sportininkui* buvo pranešta, kad jį numatyta įtraukti į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, jis buvo informuotas, kad jam bus taikoma atsakomybė už praleistą testą, jei nesudarys galimybių jį *testuoti* per jo pranešime apie buvimo vietą nurodytą 60 minučių laikotarpį tam laikotarpiui nurodytoje vietoje;
- b. DKP *sportininką* bandė testuoti atitinkamą ketvirčio dieną *sportininko pranešime apie buvimo vietą* tai dienai nurodytu 60 minučių laikotarpiu, apsilankydamas tam laikotarpiui nurodytoje vietoje;

[I.4.3 punkto b papunkčio komentaras. Jeigu sportininkas nesudaro galimybių jį testuoti 60 minučių laikotarpiu pradžioje, bet sudaro galimybes jį testuoti vėliau per 60 minučių laikotarpį, DKP turėtų paimti mėginį ir neturėtų bandymo registruoti kaip nepavykusio bandymo testuoti, bet smulkia informaciją apie sportininko vėlavimą sudaryti galimybes testavimui pateikia užduoties ataskaitoje. Bet kokį tokios rūšies elgesio modelį reikėtų tirti kaip galimą antidopingo taisyklių pažeidimą, susijusį su vengimu duoti mėginį pagal Kodekso 2.3 punktą arba Kodekso 2.5 punktą. Dėl jo gali būti atliekamas ir sportininko tikslinis testavimas.]

Jeigu sportininkas nesudaro galimybių jį testuoti per jo nurodytą 60 minučių laikotarpį tam laikotarpiui tą dieną nurodytoje vietoje, jam taikoma atsakomybė už praleistą testą, net jeigu jis ir buvo surastas vėliau tą dieną ir iš jo pavyko paimti mėginį.]

- c. per nurodytą 60 minučių laikotarpį DKP darė tai, kas buvo pagrįsta pagal aplinkybes (t. y. atsižvelgiant į nurodytos vietos pobūdį) bandydamas surasti sportininką, tik sportininkui nepateikė jokie išankstinio perspėjimo apie testą;

[I.4.3 punkto c papunkčio komentaras. Jei DKP atvykus į 60 minučių laikotarpiui nurodytą vietą sportininko negalima tuojau pat surasti, tuomet DKP turėtų likti toje vietoje bet kokį likusį 60 minučių laikotarpio laiką ir tuo likusiu laiku turėtų dėti pakankamai pastangų tokiomis aplinkybėmis, bandydamas sportininką surasti. Apie patarimus, kaip nustatyti, kas yra pakankamos pastangos tokiomis aplinkybėmis, žiūrėti WADA veiksmingos sportininko buvimo vietos programos įgyvendinimo gaires.]

Kai, nepaisant DKP pakankamų pastangų, sportininkas nesurandamas ir lieka tik penkios minutės iki 60 minučių laikotarpio pabaigos, tuomet DKP gali (bet neprivalo) pasinaudoti paskutine priemone ir paskambinti sportininkui (manydamas, kad savo pranešime apie buvimo vietą jis nurodė savo telefono numerį) tam, kad sužinotų, ar jis yra nurodytoje vietoje. Jei sportininkas atsiliepia į DKP skambutį ir sudaro galimybes jį nedelsiant testuoti (pvz., per 60 minučių laikotarpį) buvimo vietoje (arba netoliese), tuomet DKP turėtų jo palaukti ir įprasta tvarka paimti jo mėginį. Tačiau DKP taip pat turėtų tiksliai pažymėti visas aplinkybes, kad būtų galima nuspręsti, ar reikia atlikti kokį nors tolesnį tyrimą. Ypač DKP turėtų nurodyti bet kokius faktus, kurie rodo tikimybę, kad laikotarpiu nuo telefono skambučio iki mėginio paėmimo galėjo būti paveikta ar pakeista sportininko šlapimo ar kraujo sudėtis. Jei sportininkas atsiliepia į DKP skambutį, bet nėra nurodytoje buvimo vietoje ar netoliese ir todėl negali sudaryti galimybių jį testuoti per 60 minučių laikotarpį, DKP turėtų pateikti pranešimą apie nepavykusį bandymą.

Kadangi skambinti telefonu galima, bet neprivaloma ir tai vien savo nuožiūra nusprendžia mėginių paėmimo institucija, įrodymas, kad buvo skambinta

telefonu nėra būtinas praleisto testo elementas ir tai, kad nebuvo skambinta telefonu, nėra sportininko gynybinis argumentas, kai jis kaltinamas praleidęs testą.]

- d. I.4.2 punkto reikalavimai netaikomi arba buvo įvykdyti (jei taikomi);
- e. *sportininkas* nesudarė galimybių jį *testuoti* nurodytoje buvimo vietoje per 60 minučių laikotarpį bent jau dėl aplaidumo. Šiais tikslais bus preziumuojama, kad *sportininkas* buvo aplaidus, kai yra I.4.3 punkto a-d papunkčiuose nurodytų aplinkybių įrodymų. Tą prezumpciją *sportininkas* gali paneigti tik įrodydamas, kad ne jo aplaidus elgesys buvo priežastimi ar prisidėjo prie to, kad jis (i) nesudarė galimybių *testavimui* tokioje buvimo vietoje tokiu laikotarpiu **ir** (ii) nepapildė savo paskutinio pranešimo apie buvimo vietą nauja informacija apie kitą buvimo vietą, kurioje jis vietoj to sudarys galimybes *testavimui* nurodytu 60 minučių laikotarpiu atitinkamą dieną.

I.5 Rezultatų valdymas

I.5.1 Pagal Kodekso 7.1.2 ir 7.6 punktus rezultatų valdymo institucija galimų su buvimo vieta susijusių pažeidimų atžvilgiu yra tarptautinė federacija arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kuriai atitinkamas *sportininkas* teikia informaciją apie savo buvimo vietą.

[I.5.1 punkto komentaras. Jeigu antidopingo organizacija, kuri gauna sportininko pranešimus apie buvimo vietą (ir todėl buvimo vietos tikslu jo atžvilgiu yra rezultatų valdymo institucija), sportininką išbraukia iš savo Registruotojo testuotinių sportininkų sąrašo po to, kai užregistruoja vieną ar du jo padarytus su buvimo vieta susijusius pažeidimus, jei sportininkas lieka kitos antidopingo organizacijos Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė (arba į jį įtraukiamas) ir ta kita antidopingo organizacija pradeda gauti jo pranešimus apie buvimo vietą, tuomet ta kita antidopingo organizacija tampa rezultatų valdymo institucija visų to sportininko padarytų su buvimo vieta susijusių pažeidimų atžvilgiu, įkaitant tuos, kuriuos užregistravo pirmoji antidopingo organizacija. Tokiu atveju pirmoji antidopingo organizacija antrajai antidopingo organizacijai pateikia visą informaciją apie atitinkamu laikotarpiu pirmosios antidopingo organizacijos užregistruotą (-us) su buvimo vieta susijusį (-ius) pažeidimą (-us) taip, kad antrajai antidopingo organizacijai užregistravus bet kokį (-ius) kitą (-us) to sportininko padarytą (-us) su buvimo vieta susijusį (-ius) pažeidimą (-us), ji turėtų visą informaciją, kurios jai reikia bylai už Kodekso 2.4 punkto pažeidimą jo atžvilgiu iškelti pagal I.5.4 punktą.]

I.5.2 Kai įtariamas su buvimo vieta susijęs pažeidimas, rezultatų valdymas vykdomas taip:

- a. jeigu galimas su buvimo vieta susijęs pažeidimas nustatytas bandant *sportininką* testuoti, testavimo institucija iš DKP gauna ataskaitą apie nepavykusį bandymą. Jeigu testavimo institucija nėra ir rezultatų valdymo institucija, ji nedelsdama rezultatų valdymo institucijai pateikia ataskaitą apie nepavykusį bandymą ir po to, prireikus, rezultatų valdymo institucijai padeda iš DKP gauti informaciją, susijusią su galimu su buvimo vieta susijusiu pažeidimu;
- b. rezultatų valdymo institucija peržiūri bylos dokumentus (įskaitant bet kokią DKP pateiktą ataskaitą apie nepavykusį bandymą), kad nustatytų, ar įvykdyti visi I.3.6 punkto (pranešimo nepateikimo atveju) ir visi I.4.3 punkto (praleisto testo atveju) reikalavimai. Atlikdama šią užduotį, kai reikia, ji renka informaciją iš trečiųjų asmenų (pvz., DKP, kurio bandymas atlikti testą nustatė pranešimo nepateikimo atvejį arba buvo praleisto testo atvejo priežastimi);

[I.5.2 punkto b papunkčio komentaras. WADA veiksmingos sportininko buvimo vietos programos įgyvendinimo gairėse paaškinama, kokiais paaškinimais gali būti pateisintas galimas pranešimo nepateikimas ar praleistas testas ir kokiais negali.]

- c. Jeigu rezultatų valdymo institucija nusprendžia, kad neįvykdytas bet kuris taikomas reikalavimas (ir todėl neturėtų būti deklaruotas su buvimo vieta susijęs pažeidimas), ji apie tai praneša WADA, tarptautinei federacijai ar *nacionalinei antidopingo organizacijai* (kaip tinkama) bei *antidopingo organizacijai*, kuri nustatė su buvimo vieta susijusį pažeidimą, pateikdama savo sprendimo motyvus. Kiekviena iš jų turi teisę tą sprendimą apskųsti pagal *Kodekso* 13 straipsnį;
- d. Jeigu rezultatų valdymo institucija nusprendžia, kad visi taikomi reikalavimai įvykdyti, ji per keturiolika dienų nuo galimo su buvimo vieta susijusio pažeidimo dienos praneša *sportininkui*. Pranešime pateikiama pakankamai smulki informacija apie galimą su buvimo vieta susijusį pažeidimą, kad *sportininkas* galėtų racionaliai atsakyti ir *sportininkui* nustato protingą terminą atsakyti, nurodant, ar jis prisipažįsta padaręs su buvimo vieta susijusį pažeidimą, o, jeigu ne, tai kodėl. Pranešime *sportininką* reikia informuoti, kad per bet kokį dvylikos mėnesių laikotarpį padaryti trys su buvimo vieta susiję pažeidimai yra antidopingo taisyklių pažeidimas pagal *Kodekso* 2.4 punktą ir kad jis turi

nurodyti, ar per ankstesnius dvylika mėnesių buvo užregistruota kokių nors kitų jo padarytų su buvimo vieta susijusių pažeidimų. *Kai pranešimas teikiamas dėl pranešimo nepateikimo, jame taip pat būtina sportininką informuoti, kad, norėdamas išvengti kito pranešimo nepateikimo atvejo, trūkstamą informaciją apie buvimo vietą jis privalo pateikti iki pranešime nustatyto galutinio termino (kuris turi būti ne trumpesnis kaip 24 valandos po pranešimo gavimo ir ne ilgesnis kaip iki mėnesio, kurį gautas pranešimas, pabaigos);*

- e. jei *sportininkas* neatsako per nurodytą terminą, rezultatu valdymo institucija užregistruoja jo padarytą su buvimo vieta susijusį pažeidimą, apie kurį pranešta. Jei *sportininkas* atsako per nustatytą terminą, ji svarsto, ar jo atsakymas keičia jos pirminį sprendimą, kad yra įvykdyti visi su buvimo vieta susijusio pažeidimo registravimo reikalavimai:
 - i. jei taip, ji apie tai praneša *WADA*, tarptautinei federacijai ar *nacionalinei antidopingo organizacijai* (kaip tinkama) bei *antidopingo organizacijai*, kuri nustatė su buvimo vieta susijusį pažeidimą, pateikdama savo sprendimo motyvus. Kiekviena iš jų turi teisę tą sprendimą apskųsti pagal *Kodekso* 13 straipsnį;
 - ii. jeigu ne, ji apie tai praneša *sportininkui* (pateikdama motyvus) ir nurodo protingą galutinį terminą iki kurio jis gali prašyti, kad jos sprendimas būtų peržiūrėtas administracine tvarka. Šiuo metu *sportininkui* turėtų būti pateikiamas pranešimas apie nepavykusį bandymą, jeigu jam jis nebuvo pateiktas anksčiau per šį procesą.
- f. jei *sportininkas* nepaprašo peržiūros administracine tvarka iki nustatyto termino pabaigos, rezultatu valdymo institucija užregistruoja jo padarytą su buvimo vieta susijusį pažeidimą, apie kurį pranešta. Jei iki galutinio termino pabaigos *sportininkas* prašo peržiūros administracine tvarka, ją, remdamiesi tikrai dokumentais, atlieka vienas ar keli asmenys, kurie anksčiau nėra vertinę galimo su buvimo vieta susijusio pažeidimo. Administracinės peržiūros tikslas yra iš naujo nustatyti, ar įvykdyti visi taikomi su buvimo vieta susijusio pažeidimo registravimo reikalavimai, ar ne;
- g. jeigu, atlikus peržiūrą administracine tvarka, nusprendžiama, kad neįvykdyti visi taikomi su buvimo vieta susijusio pažeidimo registravimo reikalavimai, rezultatu valdymo institucija apie tai praneša *WADA*, tarptautinei federacijai ar *nacionalinei*

antidopingo organizacijai (kaip tinkama) bei *antidopingo organizacijai*, kuri nustatė su buvimo vieta susijusį pažeidimą, pateikdama sprendimo motyvus. Kiekviena iš jų turi teisę tą sprendimą apskųsti pagal Kodekso 13 straipsnį. Tačiau jei nusprendžiama, kad visi su buvimo vieta susijusio pažeidimo registravimo reikalavimai įvykdyti, ji praneša *sportininkui* ir užregistruoja jo padarytą su buvimo vieta susijusį pažeidimą, apie kurį pranešta.

I.5.3 Apie sprendimą užregistruoti *sportininko* padarytą su buvimo vieta susijusį pažeidimą rezultatų valdymo institucija konfidencialiai per ADAMS ar kitą WADA patvirtintą sistemą praneša WADA ir kitoms susijusioms *antidopingo organizacijoms*.

*[I.5.3 punkto komentaras. Siekiant išvengti abejonių, rezultatų valdymo institucija turi teisę apie galimą su buvimo vieta susijusį pažeidimą pranešti kitoms susijusioms *antidopingo organizacijoms* (griežtai konfidencialiai) ankstesniame rezultato valdymo proceso etape, kai mano tai esant tikslinga (dėl testų planavimo ar kitu tikslu). Be to, *antidopingo organizacija* gali paskelbti bendrą statistinę savo veiklos ataskaitą, kurioje nurodomas bendras užregistruotas jos jurisdikcijoje esančių sportininkų per konkretų laikotarpį padarytų su buvimo vieta susijusių pažeidimų skaičius, su sąlyga, kad ji neskelbia jokios informacijos, kuri galėtų atskleisti susijusių sportininkų tapatybę. Prieš vykdydama procedūras pagal Kodekso 2.4 punktą, *antidopingo organizacija* neturėtų viešai paskelbti, kad yra užregistruoti kokie nors konkretaus sportininko padaryti su buvimo vieta susiję pažeidimai (arba jų nėra) (arba, kad konkrečioje sporto šakoje yra (nėra) sportininkų, kurių atžvilgiu užregistruoti su buvimo vieta susiję pažeidimai.]*

I.5.4 Kai per bet kokį dvylikos mėnesių laikotarpį užregistruojami trys *sportininko* padaryti su buvimo vieta susiję pažeidimai, rezultatų valdymo institucija *sportininkui* iškelia bylą dėl įtariamo Kodekso 2.4 punkto pažeidimo. Jeigu rezultatų valdymo institucija tokios bylos *sportininkui* neiškelia per 30 dienų po to, kai WADA gauna pranešimą apie *sportininko* padarytą trečią su buvimo vieta susijusį pažeidimą per bet kokį 12 mėnesių laikotarpį, tuomet laikoma, kad rezultatų valdymo institucija nusprendė, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo, todėl atsiranda teisė pateikti apeliaciją pagal Kodekso 13.2 punktą.

I.5.5 *Sportininkas*, kaltinamas antidopingo taisyklių pažeidimu pagal Kodekso 2.4 punktą, turi teisę į visapusišką tokio kaltinimo įrodymų svarstymą pagal Kodekso 8 straipsnį. Bylą nagrinėjanti kolegija neprivalo vadovautis jokių vykdant rezultatų valdymo procesą priimtu sprendimu dėl bet kokio pateikto su buvimo vieta susijusio pažeidimo paaiškinimo tinkamumo ar kitu. Vietoj to, bylą iškėlus *antidopingo organizacija* turi pareigą bylą nagrinėjančiai kolegijai įtikinamai įrodyti, kad yra visi būtini

kiekvieno įtariamo su buvimo vieta susijusio pažeidimo požymiai. Jei byla nagrinėjanti kolegija nusprendžia, kad vienas (ar du) su buvimo vieta susijęs (-ę) pažeidimas (-ai) įrodytas (-i) pagal reikalaujamą standartą, bet kitas (-i) su buvimo vieta susijęs (-ę) pažeidimas (-ai) neįrodytas (-i), tuomet *Kodekso* 2.4 punkto pažeidimas nepripažįstamas. Vis dėlto, jeigu po to per atitinkamą 12 mėnesių laikotarpį *sportininkas* padaro dar vieną (ar du, atsižvelgiant į konkretų atvejį) su buvimo vieta susijusį (-ius) pažeidimą (-us), gali būti keliama nauja byla, remiantis per ankstesnę nagrinėjimą byla nagrinėjančiai kolegijai įtakingamai įrodyto (-ų) su buvimo vieta susijusio (-ių) pažeidimo (-ų) (pagal *Kodekso* 3.2.3 punktą) ir paskesnio (-ių) *sportininko* padaryto (-ų) su buvimo vieta susijusio (-ių) pažeidimo (-ų) deriniu.

[I.5.5 punkto komentaras. Nė viena I.5.5 punkto nuostata antidopingo organizacijai neužkerta kelio svarstant bylą užginčyti *sportininko* naudai pateiktą argumentą remiantis tuo, kad jis galėjo būti, bet nebuvo, pateiktas ankstesniame rezultatų valdymo etape.]

I.5.6 Konstatavus, kad *sportininkas* padarė antidopingo taisyklių pažeidimą pagal *Kodekso* 2.4 punktą, taikomos šios nuobaudos: a) skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis pagal *Kodekso* 10.3.2 punktą (už pirmą pažeidimą) ar *Kodekso* 10.7 punktą (už vėlesnį (-ius) pažeidimą (-us)); b) pagal *Kodekso* 10.8 punktą – *anuliuojami* (jeigu teisingumas nereikalauja kitaip) visi *sportininko* nuo *Kodekso* 2.4 punkto pažeidimo dienos iki bet kokio *laikino nušalinimo* ar *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios pasiekti individualūs rezultatai taikant visas atitinkamas *nuobaudas*, įskaitant bet kokių medalių, taškų ar prizų atėmimą. Šiuo tikslu laikoma, kad antidopingo taisyklių pažeidimas padarytas trečio byla nagrinėjančios kolegijos konstatuoto su buvimo vieta susijusio pažeidimo padarymo dieną. Bet koks atskiro *sportininko* padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo pagal *Kodekso* 2.4 punktą poveikis bet kokios komandos, kurios nariu atitinkamu laikotarpiu buvo *sportininkas*, rezultatams nustatomas pagal *Kodekso* 11 straipsnį.

I.6 Su buvimo vietas susijusios pareigos

I.6.1 Nepaisant jokios kitos I priedo nuostatos:

- a. tarptautinė federacija gali *nacionalinę antidopingo organizaciją įgalinti atlikti* kai kurias ar visas tarptautinės federacijos pareigas, susijusias su buvimo vieta, pagal I priedą, o *nacionalinė antidopingo organizacija* gali tokį įgaliojimą priimti;
- b. tarptautinė federacija *sportininko* nacionalinę federaciją gali įgalinti atlikti kai kurias ar visas savo pareigas, susijusias su buvimo vieta, pagal I priedą; arba

- c. *nacionalinė antidopingo organizacija* gali *sportininko* nacionalinę federaciją arba kitą tinkamą *antidopingo organizaciją*, kuriai pavaldus konkretus *sportininkas*, *įgalioti atlikti bet kurias ar visas* savo pareigas, susijusias su buvimo vieta, pagal I priedą;
- d. kai nėra tinkamos *nacionalinės antidopingo organizacijos*, šiame priede nustatytas *nacionalinės antidopingo organizacijos* pareigas, susijusias su buvimo vieta, prisiima *nacionalinis olimpinis komitetas*; ir
- e. WADA nustačius, kad tarptautinė federacija ar *nacionalinė antidopingo organizacija* (kaip tinkama) nevykdo kai kurių ar visų savo pareigų, susijusių su buvimo vieta, pagal I priedą, WADA gali bet kokią kitą tinkamą *antidopingo organizaciją* įgalioti atlikti kai kurias ar visas tokias pareigas.

I.6.2 Nacionalinė federacija privalo dėti visas pastangas, kad padėtų savo tarptautinei federacijai ir (arba) *nacionalinei antidopingo organizacijai* (kaip tinkama) rinkti pranešimus apie buvimo vietą iš tai nacionalinei federacijai pavaldžių *sportininkų*, įskaitant specialios nuostatos šiuo tikslu nustatymą savo taisyklėse, bet tuo neapsiribojant.

I.6.3 *Sportininkas* gali nuspręsti trečiąjį asmenį, kaip antai trenerį, vadovą ar nacionalinę federaciją, įgalioti teikti jo pranešimus apie buvimo vietą (ir (arba) bet kokius jų papildymus nauja informacija), jei tas trečiasis asmuo tokį įgaliojimą priima. *Sportininko* pranešimus apie buvimo vietą renkanti *antidopingo organizacija* gali paprašyti jai pateikti raštišką, ir atitinkamo *sportininko*, ir įgalio to trečiojo asmens pasirašytą pranešimą apie bet koki įgaliojimą, dėl kurio susitarta.

[I.6.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, *sportininkas*, dalyvaujantis komandinėje sporto šakoje ar kitoje sporto šakoje, kurioje varžomasi ir (arba) treniruojamasi kolektyviniu pagrindu, gali komandą įgalioti teikti jo pranešimus apie buvimo vietą ir tai daro treneris, vadovas arba nacionalinė federacija. Dėl patogumo ir operatyvumo, *sportininkas* gali savo komandą įgalioti teikti pranešimus apie jo buvimo vietą ne tik už tuos laikotarpius, kuriais vykdoma komandinė veikla, bet ir už tuos, kuriais jis nebūna su komanda, jei komanda sutinka. Tokiais atvejais *sportininkas* komandai turės pateikti informaciją apie savo buvimo vietą jam nebūnant su komanda atitinkamu laikotarpiu, kad ji galėtų atnaujinti savo teikiamą informaciją, susijusią su komandine veikla.]

I.6.4 Vis dėlto visais atvejais, taip pat *sportininkų* komandinėse sporto šakose atveju:

- a. už pranešimo apie buvimo vietą tikslumą ir išsamumą visada galiausiai atsako kiekvienas *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* esantis *sportininkas*, nesvarbu, ar jis pats teikia kiekvieną pranešimą, ar įgalioja tai daryti trečiąjį asmenį. Byloje dėl pranešimo nepateikimo gynybiniais argumentais negali būti tai, kad *sportininkas* trečiąjį asmenį įgaliojo atlikti tą pareigą ir kad trečiasis asmuo neįvykdė taikomų reikalavimų;
- b. toks *sportininkas* visada asmeniškai atsakingas už sąlygų *testavimui* sudarymą jo pranešimuose apie buvimo vietą nurodytose buvimo vietose. Byloje dėl praleisto testo gynybiniais argumentais negali būti tai, kad *sportininkas* trečiąjį asmenį įgaliojo teikti informaciją apie savo buvimo vietą atitinkamais laikotarpiais ir kad trečiasis asmuo nepateikė teisingos informacijos arba neatnaujino anksčiau pateiktos informacijos, kad pranešime apie buvimo vietą pateikta informacija apie buvimo vietą atitinkamą dieną būtų galiojanti ir tiksli.

[I.6.4 punkto komentaras. Pavyzdžiui, jei bandymas testuoti sportininką 60 minučių laikotarpiu, nurodytu per atitinkamą komandinės veiklos laikotarpį, nepavyko dėl to, kad komanda oficialiai pateikė klaidingą informaciją, susijusią su komandine veikla, arba neatnaujino anksčiau pateiktos informacijos, kai vėliau pasikeitė komandinės veiklos informacija, už tokį nusižengimą komandai gali būti taikoma sankcija pagal galiojančias tarptautinės federacijos taisykles, bet atsakomybė už tokį su buvimo vieta susijusį pažeidimą vis tiek tenka pačiam sportininkui. Taip yra dėl to, kad, jeigu sportininkas galėtų kaltinti savo komandą, kai jis nesudaro galimybių testavimui jo komandos nurodytoje vietoje, tuomet jis galėtų išvengti atsakomybės už savo buvimo vietą testavimui atlikti. Žinoma, komanda, kaip ir sportininkas, suinteresuota užtikrinti, kad būtų pateiktas tikslus sportininko pranešimas apie buvimo vietą ir būtų išvengta bet kokių su buvimo vieta susijusių pažeidimų.]

J priedas. Testavimas *ringinyje*

J.1 Kaip numatyta *Kodekso* 5.3.2 punkte, šiame priede nustatyta procedūra, kuria vadovaujasi *WADA*, svarstydamą *antidopingo organizacijų* prašymus leisti vykdyti *testavimą ringinyje*, kai joms dėl *testavimo* nepavyksta susitarti su *ringinio* valdymo organu.

J.2 *WADA* svarsto tokius prašymus, siekdama skatinti skirtingų *antidopingo organizacijų* bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą, kad jų atitinkamos *testavimo* programos būtų kuo veiksmingiau įgyvendinamos užtikrinant tinkamą kiekvienos *antidopingo organizacijos* pareigų valdymą tam, kad *sportininkus* būtų apsaugoti nuo trukdymo veiklai ir priekabiavimo.

J.3 Bet kuri *antidopingo organizacija*, kuri nėra atsakinga už *testavimo ringinyje* inicijavimą ir vykdymą pagal *Kodekso* 5.3.2 punktą, bet kuri vis tiek nori vykdyti *testavimą* tokia *ringinyje*, **prieš susisiekdama su *WADA***, tokio leidimo raštu prašo *ringinio* valdymo organo, nurodydama visas jį pagrindžiančias priežastis.

J.4 Tokį prašymą valdymo organui reikia nusiųsti likus mažiausiai **35 dienoms** iki *ringinio* pradžios (t. y., likus 35 dienoms iki *varžybų* laikotarpio pradžios, kaip nurodyta už tą sporto šaką atsakingos tarptautinės federacijos taisyklėse).

J.5 Jei valdymo organas atsisako leidimą išduoti arba neatsako per **7 dienas** nuo tada, kai gauna prašymą, prašančioji *antidopingo organizacija* gali *WADA* nusiųsti raštišką prašymą (ir kopiją valdymo organui), kuriame nurodo visas jį pagrindžiančias priežastis, aiškiai apibūdina padėtį ir visą susijusį valdymo organo ir prašančiosios *antidopingo organizacijos* susirašinėjimą. Reikia, kad tokį prašymą *WADA* gautų ne vėliau kaip likus **21 dienai** iki *ringinio* pradžios.

J.6 Gavusi tokį prašymą, *WADA* nedelsdama prašo valdymo organo pateikti savo požiūrį į prašymą ir atsisakymo pagrindą. Valdymo organas *WADA* atsiunčia atsakymą per **7 dienas** nuo *WADA* pranešimo gavimo.

J.7 Gavusi valdymo organo atsakymą arba, kai valdymo organas atsakymo nepateikia per **7 dienas**, *WADA* per kitas **7 dienas** priima motyvuotą sprendimą. Priimdama sprendimą, *WADA*, be kita ko, atsižvelgia į:

- a) *ringinio testų paskirstymo planą*, taip pat *ringinyje* planuojamų testų skaičių ir rūšį;
- b) *draudžiamųjų medžiagų*, dėl kurių bus tiriami paimti mėginiai, parinktį;

- c) visą antidopingo programą, taikomą sporto šakoje;
- d) logistines problemas, kurios iškiltų leidžiant prašančiajai *antidopingo organizacijai* vykdyti *testavimą renginyje*;
- e) bet kokias kitas priežastis, kurias nurodė prašančioji *antidopingo organizacija* ir (arba) valdymo organas, nedavęs leidimo tokiam *testavimui* atlikti;
- f) bet kokią kitą turimą informaciją, kuria *WADA* laiko svarbia.

J.8 Jeigu *WADA* nusprendžia, kad reikėtų leisti atlikti *testavimą renginyje*, *WADA* gali, arba prašančiosios *antidopingo organizacijos* prašymu, arba *WADA* siūlymu, valdymo organui suteikti galimybę vykdyti tokį *testavimą*, jeigu *WADA* nemano, kad tai nerealu ir (arba) netikslinga tomis aplinkybėmis.